

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 3.9.2025
COM(2025) 812 final

ANNEX 3 – PART 1/2

LISA

järgmise dokumendi juurde:

Ettepanek: Nõukogu otsus

**Euroopa Liidu ja Mehhiko Ühendriikide vahelise kaubanduse vahelepingu Euroopa
Liidu nimel sõlmimise kohta**

&

PÕHITEKST.

KEHTIVAD MEETMED

SELGITAVAD MÄRKUSED

1. Käesolevas lisas sisalduvas lepinguosalise loetelus sätestatakse vastavalt artiklitele 10.12 „Nõuetele mittevastavad meetmed ja erandid“ ja 11.8 „Nõuetele mittevastavad meetmed ja erandid“ kõnealuse lepinguosalise kehtivad meetmed, mis ei ole kooskõlas järgmistes sätetes kehtestatud kohustustega:
 - a) 10.7 „Võrdne kohtlemine“, 11.6 „Võrdne kohtlemine“;
 - b) 10.8 „Enamsoodustusrežiim“, 11.7 „Enamsoodustusrežiim“;
 - c) 10.9 „Toimivusnõuded“;
 - d) 10.10 „Kõrgem juhtkond ja juhatus“ või
 - e) 11.5 „Kohapealne esindatus“.

2. Käesolevas lisas kasutatakse järgmisi mõisteid:
 - a) „CMAP“ Mehhiko tegevusalade ja toodete klassifikaatori (Clasificación Mexicana de Actividades y Productos) numbreid, mille riiklik statistika- ja geograafiainstituut (Instituto Nacional de Estadística y Geografía) on esitanud Mehhiko tegevusalade ja toodete klassifikaatoris (Clasificación Mexicana de Actividades y Productos), 1994;
 - b) „CPC“ ühtset tooteklassifikaatorit, mis on esitatud ÜRO statistikaameti väljaandes Statistical Papers, Series M, nr 77, Provisional Central Product Classification, 1991 ning
 - c) „ISIC“ rahvusvahelist majandustegevusalade klassifikaatorit, mis on esitatud ÜRO statistikaameti väljaandes Statistical Papers, Series M, nr 4, ISIC REV 3.1, 2002.
3. Lepinguosalise loetelu ei piira lepinguosaliste teenustekaubanduse üldlepingust tulenevaid õigusi ja kohustusi.
4. Loetelu iga kirje sisaldab järgmisi osi:
 - a) „sektor“ tähendab üldist sektorit, kus kirje on tehtud;
 - b) „allsektor“ tähendab konkreetset sektorit, kus kirje on tehtud;

- c) „tegevusala klassifikatsioon“ tähendab nõuetele mittevastava meetmega hõlmatud tegevust vastavalt CMAP-le, CPC-le või ISICile, kui see on asjakohane;
- d) „asjaomased kohustused“ täpsustab lõikes 1 osutatud kohustusi, mida vastavalt artiklitele 10.12 „Nõuetele mittevastavad meetmed ja erandid“ ja 11.8 „Nõuetele mittevastavad meetmed ja erandid“ ei kohaldata kirjes loetletud meetmete suhtes;
- e) „valitsemistasand“ näitab, millisel valitsemistasandil juhitakse asjaomaseid meetmeid;
- f) „meetmed“ hõlmavad õigusakte või muid meetmeid, mille suhtes kirje tehakse, vastavalt sellele, kuidas neid kirjelduses esitatakse; osas „meetmed“ kirjeldatud meede:
 - i) tähendab meedet nagu see on muudetuna, jätkatuna või uuendatuna käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval;
 - ii) hõlmab võimalikke allmeetmeid, mis on heaks kiidetud või mis kehtivad kõnealuse meetme alusel või on sellega kooskõlas, ning
 - iii) Euroopa Liidu direktiivi puhul õigusakte või meetmeid, millega rakendatakse direktiivi liikmesriikide tasandil, ning

- g) „kirjelduses“ esitatakse kehtiva meetme nõuetele mittevastavad aspektid või kirjeldatakse üldiselt ja mittesiduvalt meedet, mille kohta kirje tehakse.
5. Kirje tõlgendamisel võetakse arvesse selle kirje kõiki osi. Kirjet tõlgendatakse vastavalt artiklitele, millele viidatakse kõnealuse kirje asjaomastes kohustustes.
6. Meetmete osa on ülimuslik kõigi teiste osade suhtes, kui meetmete osa ja teiste osade vaheline lahknevus ei ole nii suur ja märkimisväärne, et oleks põhjendatud järeldada, et meetmete osa ei ole ülimuslik; sellisel juhul on teised osad ülimuslikud vastavalt lahknevuse suurusele.
7. Euroopa Liidu tasandil säilitatud reservatsioon kehtib Euroopa Liidu ja liikmesriigi meetme suhtes riiklikul tasandil, samuti valitsuse meetme suhtes liikmesriigis, välja arvatud juhul, kui liikmesriik on reservatsiooni kohaldamisalast välja jäetud.
8. Mehhiko või liikmesriigi riiklikul tasandil kehtestatud reservatsioon kehtib valitsuse meetme suhtes kesk-, piirkondlikul või kohalikul tasandil kõnealuses riigis.
9. Artiklid 11.5 „Kohapealne esindatus“ ja 11.6 „Võrdne kohtlemine“ on eraldi artiklid ja sellise meetme puhul, mis ei vasta ainult artiklile 11.5 „Kohapealne esindatus“, ei ole vaja artikli 11.6 „Võrdne kohtlemine“ alusel reservatsiooni võtta.

10. Kui lepinguosaline jätab kehtima meetme, mille kohaselt peab teenuseosutaja tema territooriumil teenuse osutamiseks olema füüsiline isik, kodanik, alaline elanik või tema territooriumi elanik või omama seal elu- või asukohta, peetakse selle meetme puhul vastavalt lõikes 1 osutatud kohustusele seoses 11. peatükiga „Piiriülene teenustekaubandus“ tehtavat reservatsiooni 10. peatükiga „Investeeringute liberaliseerimine“ seotud reservatsiooniks vastavalt lõikes 1 osutatud kohustusele kõnealuse meetme ulatuses.

11. Lepinguosalise loetelu ei sisalda meetmeid, mis on seotud kvalifikatsiooninõuete ja menetlustega, tehniliste standardite ning litsentsimisnõuete ja menetlustega, mis ei kujuta endast võrdse kohtlemise piirangut artikli 10.7 „Võrdne kohtlemine“ või 11.6 „Võrdne kohtlemine“ tähenduses või turulepääsu piirangut artikli 10.6 „Turulepääs“ või 11.4 „Turulepääs“ tähenduses. Neid meetmeid (nagu tegevusloa saamise nõue, universaalteenuse osutamise kohustused, kvalifikatsioonide tunnustamise nõue reguleeritud sektorites, nõue sooritada teatavad eksamid, mille hulgas võivad olla keeleeksamid, ning mittediskrimineeriv nõue, et teatavaid tegevusi ei tohi teostada kaitsealadel või -piirkondades) kohaldatakse igal juhul, isegi kui neid ei ole loendis nimetatud.

12. Euroopa Liidu loetelus kasutatakse järgmisi lühendeid:

AT Austria

BE Belgia¹

¹ Reservatsioonide kohaldamisel Belgias hõlmab keskne valitsemistasand föderaalvalitsust ning piirkondade ja kogukondade valitsusi, sest neil kõigil on võrdsed seadusandlikud volitused.

BG Bulgaaria

CY Küpros

CZ Tšehhi

DE Saksamaa

DK Taani

EE Eesti

EMP Euroopa Majanduspiirkond

EL Kreeka

ES Hispaania

EU Euroopa Liit, sealhulgas selle liikmesriigid

FI Soome²

FR Prantsusmaa

² Reservatsioonide kohaldamisel Soomes tähendab piirkondlik valitsemistasand Ahvenamaad.

HR Horvaatia

HU Ungari

IE Iirimaa

IT Itaalia

LT Leedu

LU Luksemburg

LV Läti

MT Malta

NL Madalmaad

PL Poola

PT Portugal

RO Rumeenia

SE Rootsi

SI Sloveenia

SK Slovakkia

13. Suurema selguse huvides olgu märgitud, et Euroopa Liidu puhul ei kaasne võrdse kohtlemise kohustusega nõue laiendada Mehhiko füüsilistele isikutele ja ettevõtjatele kohtlemist, mida liikmesriigis kohaldatakse teise liikmesriigi füüsiliste isikute ja ettevõtjate suhtes vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingule või Euroopa Liidu toimimise lepingu kohaselt võetud meetmetele, kaasa arvatud nende rakendamisele liikmesriikides. Euroopa Liidu toimimise lepingu kohaselt võimaldatakse selline kohtlemine üksnes ettevõtjatele, kes on asutatud või korraldatud kooskõlas liikmeriigi õigusnormidega ja kelle registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht on Euroopa Liidus, sealhulgas sellistele Euroopa Liidus asutatud ettevõtjatele, kes on Mehhiko füüsiliste isikute või ettevõtjate omanduses või kontrolli all.

14. Mehhiko loetelus kasutatakse järgmisi lühendeid:

- a) „CFE“ – föderaalne elektrikomisjon (Comisión Federal de Electricidad);
- b) „CNIE“ – riiklik välisinvesteeringute komisjon (Comisión Nacional de Inversiones Extranjeras);
- c) „CNE“ – riiklik energiakomisjon (Comisión Nacional de Energía);
- d) „kontsessioon“ – isikule Mehhiko poolt antud luba selliste loodusvarade kasutamiseks või teenuste osutamiseks, mille puhul Mehhiko kodanikele ja ettevõtjatele on antud välismaalaste ees eesõigus;

- e) „välismaalasi välistav klausel“ – selgelt väljendatud kokkulepe või pakt, mis moodustab ettevõtja põhikirja lahutamatu osa ja milles on sätestatud, et ettevõtja ei luba välismaistel investoritel ega välismaalaste osalust lubavatel ettevõtjatel olla otse ega kaudselt ettevõtja partnerid ega aktsionärid;
- f) „PEMEX“ – Petróleos Mexicanos;
- g) „SAGARPA“ – Põllumajandus-, kariloomakasvatus-, maaelu arengu, kalandus- ja söödaministeerium (Secretaría de Agricultura, Ganadería, Desarrollo Rural, Pesca, y Alimentación);
- h) „SCT“ – Kommunikatsiooni- ja transpordiministeerium (Secretaría de Comunicaciones y Transportes);
- i) „SE“ – Majandusministeerium (Secretaría de Economía) ning
- j) „SENER“ – Energeetikaministeerium (Secretaría de Energía).

15. Suurema selguse huvides tuleb märkida, et Mehhiko loetelus tähendavad mõisted „rahvas“ ja „riik“ Mehhikut.

KEHTIVATE MEETMETEGA SEOTUD RESERVATSIOONID

ELi LOETELU

Reservatsioonide loetelu

I-EU-1 – Kõik sektorid

I-EU-2 – Kutseteenused (kõik kutsealad, välja arvatud tervishoiuga seotud kutsealad)

I-EU-3 – Kutseteenused (tervishoiuga seotud kutsealad ja farmaatsiatoodete jaemüük)

I-EU-4 – Teadus- ja arendusteenused

I-EU-5 – Kinnisvarateenused

I-EU-6 – Äriteenused

I-EU-7 – Ehitusteenused

I-EU-8 – Turustusteenused

I-EU-9 – Haridusteenused

I-EU-10 – Keskkonnateenused

I-EU-11 – Tervishoiu- ja sotsiaalteenused

I-EU-12 – Turismi- ja reisieenused

I-EU-13 – Meelelahutus-, kultuuri- ja sporditeenused

I-EU-14 – Transporditeenused ja transpordi abiteenused

I-EU-15 – Põllumajandus, kalandus ja tootmine

I-EU-16 – Energiaga seotud tegevus

I-EU-1 – Kõik sektorid

Sektor/allsektor: Kõik sektorid

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine

Enamsoodustusrežiim

Kohapealne esindatus

Toimivusnõuded

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Valitsemistasand: Euroopa Liit / liikmesriik (kui ei ole teisiti sätestatud)

Kirjeldus:

a) Ettevõtte liik

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine:

Euroopa Liit: Kohtlemist, mida kohaldatakse Euroopa Liidu toimimise lepingu kohaselt ettevõtjatele, kes on loodud kooskõlas Euroopa Liidu või liikmeriigi õigusnormidega ja kelle registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht on Euroopa Liidus, sealhulgas Mehhiko investorite poolt liikmesriikides asutatud ettevõtjatele, ei võimaldata väljaspool Euroopa Liitu asutatud ettevõtjate filiaalidele ega agentuuridele.

Kohtlemine, mis tagatakse ettevõtjatele, mille on asutanud ELi või liikmesriigi õiguse kohaselt Mehhiko investorid ja mille registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht on Euroopa Liidus, ei piira ühtegi 10. peatüki „Investeeringute liberaliseerimine“ kohast tingimust või kohustust, mida võidi kohaldada selliste ettevõtjate suhtes ajal, mil need ELis asutati, ja mille kohaldamist jätkatakse.

Meetmed: Euroopa Liidus: Euroopa Liidu toimimise leping

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

EL (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsemistasandil): Iga liikmesriik võib oma tervishoiu-, sotsiaal- või haridusteenuseid (CPC 93, 92) pakkuvasse olemasolevasse riigiettevõttesse või olemasolevasse valitsusasutusse paigutatud omakapitali või sellise ettevõtte või asutuse vara müümisel või võõrandamisel kehtestada Mehhiko investoritele või nende ettevõtetele piirangud või keelu sellise omakapitali ja vara omamisele ning sellise omakapitali ja vara omanike suutlikkusele kontrollida ükskõik millist selle tulemusel asutatavat ettevõtet. Liikmesriik võib sellise müügi või muu võõrandamisega seoses võtta või säilitada meetmeid, mis on seotud kõrgema juhtkonna või juhatuse liikmete kodakondsusega.

Käesolevas reservatsioonis:

- a) käsitatakse pärast käesoleva lepingu jõustumist säilitatud või vastu võetud meedet, millega müügi või muu võõrandamise hetkel keelatakse omakapitali või vara omamine või kehtestatakse sellele piirangud või kodakondsusnõuded, nagu on kirjeldatud käesolevas reservatsioonis, kehtiva meetmena ning
- b) „riigiettevõtte“ on ettevõtte, mida omab või kontrollib oma osaluse kaudu ükskõik milline liikmesriik, sealhulgas ettevõtte, mis on asutatud pärast käesoleva lepingu jõustumist üksnes selleks, et müüa või võõrandada olemasolevasse riigiettevõttesse või valitsusasutusse paigutatud omakapitali või sellise ettevõtte või asutuse vara.

Meetmed:

Vastavalt eespool esitatud kirjeldusele.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus:

AT: Filiaali käitamiseks peavad väljastpoolt Euroopa Majanduspiirkonda (EMP) pärit äriühingud määrata ennast esindama vähemalt ühe isiku, kes elab Austrias. Austria kaubandus- ja tööstusseadustiku (Gewerbeordnung) järgimise eest vastutavate juhtivtöötajate (tegevdirektorid) elukoht peab olema Austrias.

Meetmed:

AT: Aktiengesetz, BGBl. Nr. 98/1965, § 254 (2);

GmbH-Gesetz, RGBL. Nr. 58/1906, § 107 (2) ning

Gewerbeordnung, BGBl. Nr. 194/1994, § 39 (2a).

EE: Välisriigi äriühing peab määrama filiaalile juhataja või juhatajad. Filiaali juhataja peab olema teovõimeline füüsiline isik. Filiaali juhatajatest vähemalt ühe elukoht peab olema EMP riigis või Šveitsi Konföderatsioonis.

Meetmed:

EE: äriseadustik, § 385.

FI: Vähemalt üks täis- või usaldusühingu partneritest peab omama elukohta EMP riigis või – kui partner on juriidiline isik – asuma EMP riigis (filiaalid ei ole lubatud).

Registreerimisasutus võib teha erandeid.

Eraettevõtjana tegutsemiseks on nõutav elukoht EMP riigis.

Kui organisatsioon, mis on pärit mõnest EMPsse mittekuuluvast riigist, kavatseb tegeleda äritegevuse või kaubandusega Soome filiaali asutamise kaudu, on nõutav kauplemisluba.

Vähemalt üks juhatuse tava- ja asendusliikmetest ning tegevdirektor peavad elama EMP riigis. Registreerimisasutus võib teha äriühingutele erandeid.

Meetmed:

FI: laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta (ettevõtlusega tegelemise õiguse seadus) (122/1919), § 1;

osuuskuntalaki (ühistuseadus) (1488/2001);

osaakeyhtiölaki (piiratud vastutusega äriühingu seadus) (624/2006) ning

laki luottolaitostoiminnasta (krediidiasutuste seadus) (121/2007).

SE: Välisriigi äriühing, kes ei ole asutanud Rootsis juriidilist isikut või kes tegeleb ettevõtlusega kaubandusagendi vahendusel, teostab kommertstehinguid Rootsis registreeritud filiaali kaudu, millel on sõltumatu juhatus ja eraldi raamatupidamine. Filiaali tegevdirektor ja vajaduse korral asetegevdirektor peavad elama EMP riigis. Väljaspool EMPd elav füüsiline isik, kes teeb Rootsis kommertstehinguid, peab ametisse määrama ja registreerima residendist esindaja, kes vastutab äritegevuse eest Rootsis. Rootsis toimuva äritegevuse kohta peetakse eraldi raamatupidamisarvestust. Pädev asutus võib üksikjuhtumitel teha filiaali- ja elukohanõudest erandeid. Alla aasta kestvate ehitusprojektide puhul, mida teostab väljaspool EMPd asuv äriühing või füüsiline isik, tehakse filiaali asutamise või residendist esindaja määramise nõudest erand.

Rootsi piiratud vastutusega äriühingu võib asutada EMP riigis elav füüsiline isik, Rootsi juriidiline isik või juriidiline isik, mis on asutatud EMP riigi õigusaktide alusel ja mille registrijärgne asukoht, peakontor või peamine tegevuskoht asub EMP riigis. Asutajaks võib olla partnerlus, ent vaid juhul, kui kõik piiramatult isikliku vastutusega omanikud elavad EMPs. Väljaspool EMPd asuvad asutajad võivad taotleda luba pädevalt asutuselt.

Piiratud vastutusega äriühingute ning kooperatiivsete tulundusühingute puhul peab EMPs elama vähemalt 50 % juhatusest, vähemalt 50 % juhatuse asendusliikmetest, tegevdirektor, asetegevdirektor ning vähemalt üks äriühingu nimel allkirjaõigust omav isik, kui sellised isikud on olemas. Pädev asutus võib kõnealuse tingimuse puhul teha erandeid. Kui ükski äriühingu või ühistu esindajatest ei ela Rootsis, peab juhatus määrama ja registreerima Rootsis elava isiku, kellel on volitused tegutseda äriühingu või ühistu nimel.

Vastavad tingimused kehtivad kõigi muud liiki juriidiliste isikute asutamise suhtes.

Meetmed:

SE: lag om utländska filialer m.m (välisfiliaalide seadus) (1992:160);

aktiebolagslag (äriühingute seadus) (2005:551);

majandusühistute seadus (1987:667) ning

Euroopa majandushuviühingute seadus (1994:1927).

SK: Välismaine füüsiline isik, kes kantakse äriregistrisse ettevõtja esindajana, peab esitama Slovakkia elamisloa.

Meetmed:

SK: seadus nr 513/1991 äriseadustiku kohta (artikkel 21) ning

seadus nr 404/2011 välismaalaste elamise kohta (artiklid 22 ja 32).

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine

BG: Välisriikide juriidilised isikud, kes ei ole asutatud Euroopa Liidu liikmesriigi või EMP liikmesriigi õigusaktide alusel, võivad tegeleda äritegevusega, kui nad on registreeritud äriühinguna Bulgaaria äriregistris. Filiaalide asutamiseks on nõutav luba.

Välisriigi ettevõtete esinduskontorid tuleb registreerida Bulgaaria kaubandus- ja tööstuskojas. Sellised kontorid ei tohi tegeleda majandustegevusega – neil on üksnes õigus reklaamida oma omanikku ja tegutseda esindaja või agendina.

Meetmed:

BG: äriseadus, artikkel 17a ning

investeerimise elavdamise seadus, artikkel 24.

PL: Esinduse majandustegevus võib hõlmata üksnes välisriigi emaettevõtja reklaamimist ja edendamist. Kõikides sektorites võivad väljastpoolt Euroopa Liitu pärit investorid tegeleda majandustegevusega üksnes usaldusühingu, piiratud vastutusega kapitaliühingu, piiratud vastutusega äriühingu ja kapitaliühingu vormis; kohalikud äriühingud võivad kasutada ka mitteäriliste partnerlusettevõtjate vorme (täisühing ja piiramatu vastutusega äriühing).

Meetmed:

PL: 6. märtsi 2018. aasta seadus välisriigi ettevõtjate ja muude välisriigi isikute majandustegevust Poola Vabariigi territooriumil käsitlevate eeskirjade kohta.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, toimivusnõuded:

BG: Asutatud ettevõtted võivad võtta kolmandate riikide kodanikke tööle ainult sellistele ametikohtadele, mille puhul Bulgaaria kodakondsusnõue puudub. Selliste ettevõtete poolt viimase 12 kuu jooksul töölevõetud kolmandate riikide kodanike koguarv ei tohi ületada 20 %(väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate puhul 35 %) töölepingu alusel tööle võetud Bulgaaria, muude liikmesriikide, EMP lepingu osalisriikide ja Šveitsi Konföderatsiooni kodanike keskmisest arvust Samuti peab tööandja enne kolmandate riikide kodanike töölevõtmist tööturustesti abil tõendama, et vastavale ametikohale sobivat Bulgaaria, Euroopa Liidu, EMP või Šveitsi töötajat ei ole. Kolmandate riikide kodanikke ei saa tööle võtta ametikohtadele, kus nõutakse Bulgaaria kodakondsust.

Kõrgelt kvalifitseeritud, hooaja- ja lähetatud töötajate, ettevõtjasiseselt üleviidud töötajate ning teadlaste ja üliõpilaste puhul ei ole ühe ettevõtte heaks töötavate kolmandate riikide kodanike arv piiratud. Nimetatud juhtudel ei nõuta tööturutesti.

Meetmed:

BG: tööjõurände ja tööjõu liikuvuse seadus.

b) Kinnisvara omandamine

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine:

AT (kohaldatakse piirkondlikul valitsemistasandil): Väljastpoolt ELi pärit füüsilised isikud ja ettevõtjad peavad kinnisvara omandamiseks, ostmiseks, rentimiseks või kasutusrendiks saama loa pädevatelt piirkondlikelt asutustelt (Länder). Luba antakse üksnes juhul, kui kinnisvara omandamine leitakse olevat avalikes huvides (silmas pidades eeskätt majandus-, sotsiaal- ja kultuurihuve).

Meetmed:

AT: Burgenländisches Grundverkehrsgesetz, LGBL. No. 25/2007;

Kärntner Grundverkehrsgesetz, LGBL. No. 9/2004;

NÖ Grundverkehrsgesetz, LGBL. 6800;

OÖ Grundverkehrsgesetz, LGBL. No. 88/1994;

Salzburger Grundverkehrsgesetz, LGBL. No. 9/2002;

Steiermärkisches Grundverkehrsgesetz, LGBL. No. 134/1993;

Tiroler Grundverkehrsgesetz, LGBL. No. 61/1996;

Voralberger Grundverkehrsgesetz, LGBL. No. 42/2004 ning

Wiener Ausländergrundverkehrsgesetz, LGBL. No. 11/1998.

CY: Küproslased, Küprose päritolu isikud ja liikmesriikide kodanikud saavad omandada Küprosel vara ilma piiranguteta. Ükski välismaalane ei saa omandada (välja arvatud surma tõttu) kinnisvara ilma ministrite nõukogu loata. Kui välismaalase omandatav kinnisvara on suurem kui krunt, mis on vajalik maja ehitamiseks või ametipinna rajamiseks, või ületab muul moel kaht donumit (2676 ruutmeetrit), kohaldatakse ministrite nõukogu loa väljastamisel tingimusi, piiranguid ja kriteeriume, mis on sätestatud ministrite nõukogu koostatud ja esindajatekoja heakskiidetud määrustes. Välismaalane on iga isik, kes ei ole Küprose kodanik, sh välismaalase kontrollitav äriühing. Mõiste ei hõlma Küprose päritolu välismaalasi ja Küprose kodanike Küprose kodakondsuseta abikaasasid.

Meetmed:

CY: kinnisvara omandamise (välismaalased) seadus (109. peatükk), mida on muudetud 1969. aasta seadusega nr 52, 1972. aasta seadusega nr 55, 1990. aasta seadusega nr 50, 2003. aasta seadusega nr 54(I) ja 2011. aasta seadusega 161(I).

CZ: Põllumajandus- ja metsamaad saavad omandada välisriikide füüsilised isikud, kelle alaline elukoht on Tšehhis, ja Tšehhi Vabariigis asutatud ettevõtjad. Riigi omandis oleva põllumajandus- ja metsamaa suhtes kehtivad erieeskirjad. Riigile kuuluvat põllumajandusmaad saavad omandada ainult Tšehhi kodanikud, omavalitsused ja avalik-õiguslikud ülikoolid (koolitus- ja teadustegevuseks). Juriidilised isikud (sõltumata nende vormist või asukohast) saavad riigile kuuluvat põllumajandusmaad omandada üksnes juhul, kui neile juba kuuluv hoone on ehitatud sellisele maale või kui kõnealune maa on hädavajalik neile juba kuuluva hoone kasutamiseks. Riigimetsamaid saavad osta ainult omavalitsused ja avalik-õiguslikud ülikoolid.

Meetmed:

CZ: Seadus nr 95/1999 Coll. (põllumajandusmaa ja metsade riigi omandist muude üksuste omandisse ülemineku tingimuste kohta) ning

seadus nr 503/2012 Coll. (riikliku maa-ameti kohta).

DK: Taani kinnisvara omandamise seaduse kohaselt peab füüsiline isik, kes ei ela Taanis või kes ei ole varem elanud Taanis kokku viie aasta vältel, saada kinnisvara omandamiseks justiitsministeeriumi loa. ELi ja EMP kodanikud, kes soovivad Taani elama asuda töötamise, äritegevuse alustamise või teenuste osutamise eesmärgil, ei pea sel otstarbel kinnisvara ostmiseks luba saama. Vaba aja veetmise eesmärgil (teine elukoht) kinnisvara omandamiseks on vajalik luba, välja arvatud juhul, kui eraisikust ostja täidab kinnisvara omandamise seaduses sätestatud elukohanõude. Keskkonna- ja toiduministeeriumi luba on nõutav, kui väljaspool ELi (ja EMPd) asuvad füüsilised või juriidilised isikud soovivad omandada põllumajanduslikku kinnisvara.

Meetmed:

DK: Taani kinnisvara omandamise seadus (konsolideeritud seadus nr 265 kinnisvara omandamise kohta, 21 märts 2014);

korraldus omandamise kohta (18. septembri 1995. aasta korraldus nr 764) ning

põllumajandusettevõtete seadus (4. jaanuari 2017. aasta konsolideeritud seadus nr 27).

EL: välisriikide füüsilised või juriidilised isikud vajavad kaitseministri kaalutlusõigusel põhinevat luba, et omandada piirialadel kinnisvara kas otse või osaledes Kreeka börsil noteerimata ja asjaomases piirkonnas kinnisvara omava äriühingu aktsiakapitalis või muudatuste kaudu sellise äriühingu aktsionäride seas.

Meetmed:

EL: seadus nr 1892/1990, mida on muudetud seaduse nr 3978/2011 artikliga 114, taotluse huvides koos kaitseministeeriumi otsusega 110/3/330340/Σ.120/7-4-14.

HR: Välisriikide äriühingud tohivad omandada teenuste osutamiseks kinnisvara üksnes juhul, kui nad on asutatud ja registreeritud Horvaatias juriidilise isikuna. Kinnisvara omandamiseks teenuste osutamiseks filiaalide poolt on vaja justiitsministeeriumi heakskiitu. Välismaalased ei saa omandada põllumajandusmaad.

Meetmed:

HR: Omandiõiguse ja teiste asjaõiguste seadus (Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne nr 91/96, nr 68/98, nr 137/99, nr 22/00, nr 73/00, nr 114/01, nr 79/06, nr 141/06, nr 146/08, nr 38/09, nr 153/09, nr 143/12 ja nr 152/14); põllumajandusmaa seadus (Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne nr 152/08, nr 25/09, nr 153/09, nr 21/10, nr 31/11 ja nr 63/11), (Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne nr 39/13, nr 48/15), artikkel 2; omandiõiguse ja teiste asjaõiguste seadus, artiklid 354–358b ning põllumajandusmaa seadus ja üldise haldusmenetluse seadus (Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne nr 47/09).

HU: mitteresidendid peavad saama kinnisvara omandamiseks loa haldusasutuselt, mis vastutab asjaomase kinnisvara geograafilise asukoha eest.

Meetmed:

HU: valitsuse dekreet nr 251/2014 (X. 2) välismaalaste poolt kinnisvara, välja arvatud põllumajanduslikel või metsanduslikel eesmärkidel kasutatava maa, omandamise kohta, 1993. aasta seadus nr LXXVIII (paragrahv 1/A).

MT: isikud, kes ole liikmesriigi kodanikud, ei saa omandada kinnisvara kaubanduslikel eesmärkidel. Äriühingud, mille aktsiatest 25 % (või rohkem) kuulub isikutele väljastpoolt ELi, peavad saama kinnisvara ostuks kaubanduslikel või ärilistel eesmärkidel pädevalt asutuselt (rahandusministrilt) loa. Pädev asutus otsustab, kas kavandatav omandamine toob Malta majandusele puhaskasu.

Meetmed:

MT: kinnisvaraseadus (omandamine mitteresidentide poolt), 246. peatükk, ning

ELi ühinemislepingu protokoll nr 6 lisaeluasemete omandamise kohta Maltal.

PL: välismaalased vajavad kinnisvara otseseks või kaudseks omandamiseks luba. Luba antakse siseministri haldusotsusega kaitseministri nõusolekul ning põllumajandusliku kinnisvara puhul ka põllumajanduse ja maaelu arengu ministri nõusolekul.

Meetmed:

PL: 24. märtsi 1920. aasta seadus kinnisvara omandamise kohta välismaalaste poolt (2016. aasta Poola ametlik väljaanne nr 1061, mida on muudetud).

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

LV: Mehhiko kodanikul on lubatud omandada linnamaad Lätis või mõnes teises liikmesriigis registreeritud äriühingu kaudu:

- a) kui üle 50 % äriühingu omakapitalist kuulub liikmesriikide kodanikele, Läti valitsusele ja/või omavalitsusele;
- b) kui üle 50 % äriühingu omakapitalist kuulub selliste kolmandate riikide füüsilistele isikutele ja äriühingutele, kellega Läti on sõlminud investeeringute edendamist ja vastastikust kaitset käsitleva kahepoolse lepingu, mille Läti parlament on heaks kiitnud enne 31. detsembrit 1996;

- c) kui üle 50 % äriühingu omakapitalist kuulub selliste kolmandate riikide füüsilistele isikutele ja äriühingutele, kellega Läti on sõlminud investeeringute edendamist ja vastastikust kaitset käsitleva kahepoolse lepingu pärast 31. detsembrit 1996, kui kõnealuses lepingus on kindlaks määratud Läti füüsiliste isikute ja äriühingute õigused maa omandamisel asjaomases kolmandas riigis;
- d) kui punktides a–c nimetatud isikutele kuulub kokku üle 50 % äriühingu omakapitalist või
- e) mis on riigile kuuluv piiratud vastutusega äriühing, kui talle kuuluvad äriühingu aktsiad on noteeritud börsil.

Kui Mehhiko lubab Läti kodanikel ja ettevõtjatel osta oma territooriumil asuvates linnades kinnisvara, lubab Läti Mehhiko kodanikel ja ettevõtjatel osta Läti linnades kinnisvara samadel tingimustel kui Läti kodanikel.

Meetmed:

LV: Läti Vabariigi linnade maareformi seadus, artiklid 20 ja 21.

RO: välisriikide kodanikud, kodakondsuseta isikud ja juriidilised isikud (väljastpoolt Euroopa Liitu ja EMPd) võivad omandada maa omandiõiguse rahvusvahelistes lepingutes kindlaksmääratud tingimustel vastastikkuse põhimõtte alusel. Välisriikide kodanikud, kodakondsuseta isikud ja juriidilised isikud ei tohi omandada maa omandiõigust soodsamatel tingimustel kui tingimused, mida kohaldatakse liikmesriikide kodanike ja liikmesriigi õiguse alusel asutatud juriidiliste isikute suhtes.

Meetmed:

RO: seadus nr 17/2014 teatavate meetmete kohta, millega reguleeritakse väljaspool linna asuva põllumajandusmaa müümist ja ostmist, millega muudetakse seadust nr 268/2001 riigi- ja eraomandis olevat põllumajandusmaad haldavate ettevõtete erastamise kohta ning selleks erastamisagentuuri asutamise kohta, koos hilisemate muudatustega.

DE: kinnisvara omandamise suhtes võidakse kohaldada teatavaid vastastikkuse tingimusi.

Meetmed:

DE: tsiviilseadustikku sissejuhatav seadus (Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuche, EGBGB).

ES: selleks et teha välisinvesteeringuid tegevusse, mis on otseselt seotud ELi mittekuuluvate riikide diplomaatiliste esinduste jaoks tehtavate kinnisvarainvesteeringutega, on vaja Hispaania ministrite nõukogu haldusluba, välja arvatud juhul, kui on sõlmitud vastastikune liberaliseerimisleping.

Meetmed:

ES: 23. aprilli 1999. aasta kuninglik dekreet nr 664/1999 välisinvesteeringute kohta.

I-EU-2 – Kutseteenused (kõik kutsealad, välja arvatud tervishoiuga seotud kutsealad)

Sektor/allsektor: kutseteenused – õigusteenused; patendivolinik, tööstusomandi volinik, intellektuaalomandi volinik; arvepidamis- ja raamatupidamisteenused; auditeerimisteenused, maksualase nõustamise teenused, arhitektuuri- ja linnaplaneerimisteenused, inseneri- ja integreeritud inseneriteenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 861, 862, 863, 8671, 8672, 8673, 8674, 879 osa

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine

Enamsoodustusrežiim

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Kohapealne esindatus

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Valitsemistasand: Euroopa Liit / liikmesriik (kui ei ole teisiti sätestatud)

Kirjeldus:

a) Õigusteenused (CPC 861 osa)

Suurema selguse huvides ja kooskõlas selgitavate märkustega, eelkõige punktiga 10, võivad advokatuuri registreerimise nõuded hõlmata nõuet omandada õigusteaduse diplom vastuvõtvast riigis või selle ekvivalent või nõuet läbida koolitus litsentseeritud advokaadi juures või nõuet omada tegevuskohta või postiaadressi advokatuuri jurisdiktsioonis. Juhul kui need nõuded ei ole diskrimineerivad, siis neid ei loetleta.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenuskaubanduse puhul – võrdne kohtlemine, kohapealne esindatus:

AT: õigusteenuste osutamiseks seoses riigisisese (ELi ja selle liikmesriigi) õigusega, sealhulgas kohtus esindamiseks, nõutakse EMP riigi või Šveitsi kodakondsust ja elukohta (kaubanduslik kohalolek). Üksnes EMP riigi või Šveitsi Konföderatsiooni advokaadid võivad õigusteenuseid pakkuda kaubandusliku kohaloleku kaudu. Välismaa advokaatide (kes peavad olema saanud oma päritoluriigis täieliku erialase väljaõppe) osalus õigusbüroo aktsiakapitalis ei tohi ületada 25 %; ülejäänud peavad olema täielikult kvalifitseeritud EMP riigi või Šveitsi advokaadid ning üksnes viimatinimetatud võivad otsustavalt mõjutada õigusbüroo otsustamisprotsessi.

Meetmed:

AT: Rechtsanwaltsordnung (advokatuuriseadus) – RAO, RGeBl. nr 96/1868, artiklid 1 ja 21c.

BE (ka seoses enamsoodustusrežiimiga): advokatuuri täisliikmeks saamiseks tuleb täita elukohanõue ning advokatuuri täisliikmeks on vaja saada selleks, et osutada õigusteenuseid seoses Belgia riigisisese õigusega, sealhulgas isikute esindamiseks kohtus. Advokatuuri täisliikmeks saamiseks peab välisriigi advokaat olema elanud Belgias vähemalt kuus (teatavatel tingimustel kolm) aastat alates registreerimistaotluse esitamisest. Vajalik on Belgia välisministri väljastatud tõend, mille alusel võimaldatakse riigisisese õiguse või rahvusvahelise konventsiooni kohaselt vastastikkust (vastastikkuse tingimus).

Meetmed:

BE: Belgia kohtuseadustik (artiklid 428–508); 24. augusti 1970. aasta kuninglik dekreet.

BG (ka seoses enamsoodustusrežiimiga): ELi ja ELi liikmesriigi õigusega seotud õigusteenuseid, mille hulka kuulub isikute esindamine kohtus, võivad osutada üksnes ELi liikmesriigi kodanikud või välisriigi kodanikud, kes on kvalifitseeritud advokaadid ja on saanud diplomi, mis annab neile pädevuse töötada oma kutsealal ELi liikmesriigis. Välisriikide advokaadid tuleb advokaadina tegutsemiseks heaks kiita advokatuuri kõrgeima nõukogu otsusega ja registreerida välisriikide advokaatide ühtses registris. Kohtus esindamisel peab välisriigi advokaadiga olema kaasas Bulgaaria advokaat. Vahendusteenuste puhul on nõutav alaline elukoht. Bulgaarias võib äriühingute asutamise korral ja nende tegutsemisel ning teenuste osutamisel võimaldada täielikku võrdset kohtlemist üksnes äriühingutele, mis on asutatud riikides, kellega on sõlmitud või sõlmitakse kahepoolsed vastastikuse õigusabi lepingud, ja selliste riikide kodanikele.

Meetmed:

BG: Advokaadiseadus, vahendusseadus ja notarite tegevust käsitlev seadus.

CY: õigusteenuste osutamiseks, sealhulgas kohtus esindamiseks, nõutakse EMP riigi või Šveitsi kodakondsust ja elukohta (kaubanduslik kohalolek). Küprosel võivad õigusbüroo partneriteks, aktsionärideks või juhatuse liikmeteks olla üksnes advokatuuri kuuluvad advokaadid.

Meetmed:

CY: advokaadiseadus (2. peatükk), mida on muudetud seadustega nr 42/1961, nr 20/1963, nr 46/1970, nr 40/1975, nr 55/1978, nr 71/1981, nr 92/1983, nr 98/1984, nr 17/1985, nr 52/1985, nr 9/1989, nr 175/1991, nr 212/1991, nr 9(I)/1993, nr 56(I)/1993, nr 83(I)/1994, nr 76(I)/1995, nr 103(I)/1996, nr 79(I)/2000, nr 31(I)/2001, nr 41(I)/2002, nr 180(I)/2002, nr 117(I)/2003, nr 130(I)/2003, nr 199(I)/2004, nr 264(I)/2004, nr 21(I)/2005, nr 65(I)/2005, nr 124(I)/2005, nr 158(I)/2005, nr 175(I)/2006, nr 117(I)/2007, nr 103(I)/2008, nr 109(I)/2008, nr 11(I)/2009, nr 130(I)/2009, nr 4(I)/2010, nr 65(I)/2010, nr 14(I)/2011, nr 144(I)/2011, nr 116(I)/2012 ja nr 18(I)/2013.

CZ: Õigusteenuste osutamiseks, sealhulgas kohtutes esindamiseks, on nõutav advokatuuri täisliikmeks olemine. Õigusteenuste osutamiseks seoses riigisisese (ELi ja selle liikmesriigi) õigusega, sealhulgas kohtus esindamiseks, nõutakse EMP riigi või Šveitsi kodakondsust ja elukohta Tšehhis.

Meetmed:

CZ: seadus nr 85/1996 Coll., õiguselukutsete seadus.

DE: advokatuuri võib vastu võtta üksnes EMP riikide ja Šveitsi kvalifitseeritud advokaate, kes saavad sellega õiguse osutada õigusteenuseid seoses riigisisese õigusega. Kaubanduslik kohalolek on nõutav selleks, et saada advokatuuri täisliikmeks. Pädev advokatuur võib teha erandeid. Välisriigi advokaatidele (välja arvatud EMP riikide ja Šveitsi kvalifitseeritud advokaadid) võidakse kehtestada piirangud siseriikliku õigusega seotud õigusteenuseid osutava õigusbüroo aktsiate omamise suhtes. Välisriigi advokaadid võivad osutada õigusteenuseid välisriigi õiguse alusel, kui nad tõendavad erialaste teadmiste olemasolu; Saksamaal on õigusteenuste osutamiseks vajalik registreerimine.

Meetmed:

DE: Bundesrechtsanwaltsordnung (BRAO) (föderaalne advokatuurimäärus), § 59e, § 59f ja § 206; Gesetz über die Tätigkeit europäischer Rechtsanwälte in Deutschland (EuRAG); § 10 Rechtsdienstleistungsgesetz (RDG).

DK: ametinimetuse „advokat“ (advokaat) all õigusteenuste osutamise suhtes kohaldatakse nõudeid. Kohtus saavad isikuid esindada peamiselt Taani tegevusluba omavad advokaadid. Õigusbüroo aktsiaid võivad omada ainult Taani tegevusluba omavad advokaadid, kes praktiseerivad aktiivselt asjaomases advokaadibüroos, selle emaettevõtjas või tütarettevõtjas, õigusbüroo töötajad või muu Taanis registreeritud õigusbüroo. Peale selle peab 90 % Taani õigusbüroo aktsiatest olema Taanis litsentsi omavate advokaatide, Euroopa Liidu liikmesriigis kvalifitseeritud ja Taanis registreeritud advokaatide, kes praktiseerivad aktiivselt asjaomases advokaadibüroos, selle emaettevõtjas või tütarettevõtjas, või Taanis registreeritud õigusbüroode omanduses.

Meetmed:

DK: Lovbekendtgørelse nr. 1101, 22. september 2017 (22. septembri 2017. aasta konsolideeritud määrus nr 1101 õigusemõistmise kohta).

EE: õigusteenuste osutamiseks seoses ELi ja liikmesriigi õigusega, kriminaalmenetluses osalemiseks ja isikute esindamiseks Riigikohtus tuleb täita elukohanõue (kaubanduslik kohalolek). Kohaldatakse mittediskrimineerivaid õigusliku vormi nõudeid.

Meetmed:

EE: advokatuuriseadus;

notariaadiseadus;

kohtutäituri seadus, tsiviilkohtumenetluse seadustik; halduskohtumenetluse seadus;

kriminaalmenetluse seadustik ning

väärteomenetluse seadustik.

EL: õigusteenuste osutamiseks seoses riigisisese (ELi ja liikmesriigi) õigusega, sealhulgas kohtus esindamiseks, nõutakse EMP riigi või Šveitsi kodakondsust ja elukohta (kaubanduslik kohalolek).

Meetmed:

EL: uus advokaatide seadustik nr 4194/2013.

ES: õigusteenuste osutamiseks seoses ELi ja liikmesriigi õigusega, sealhulgas kohtus esindamiseks, nõutakse EMP riigi või Šveitsi kodakondsust. Pädevad asutused võivad teha kodakondsusega seotud erandeid.

Meetmed:

ES: Estatuto General de la Abogacía Española, aprobado por Real Decreto 658/2001, artikkel 13.1^a.

FR: advokatuuri täisliikmeks saamiseks tuleb täita elukoha- või tegevuskohanõue ning advokatuuri täisliikmeks on vaja saada õigusteenuste osutamiseks seoses Prantsusmaa riigisisese õigusega, sealhulgas kohtus esindamiseks.

Meetmed:

FR: Loi du 31 décembre 1971, article 56;

Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales ning

Loi 90-1259 du 31 décembre 1990, Article 7.

FI: kutsenimetuse „advokaat“ (soome keeles „asianajaja“) kasutamiseks on nõutud EMP riigi või Šveitsi kodakondsus ning advokatuuri liikmelisus. Õigusteenuseid, sealhulgas seoses Soome riigisisese õigusega, võivad osutada ka isikud, kes ei ole advokatuuri liikmed.

Meetmed:

FI: laki asianajajista (advokaadiseadus) (496/1958), § 1 ja § 3, ning

oikeudenkäymiskaari (kohtumenetluse seadus) (4/1734).

HR: õigusteenuste osutamiseks seoses riigisisese (ELi ja liikmesriigi) õigusega, sealhulgas kohtus esindamiseks, nõutakse ELi kodakondsust. Rahvusvahelist õigust hõlmavate menetluste korral võivad pooli esindada vahekohtus ning *ad hoc* kohtus oma päritoluriigi advokatuuri kuuluvad välisriigi advokaadid.

Meetmed:

HR: õiguselukutsete seadus (Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne nr 9/94, nr 51/01, nr 117/08, nr 75/09 ja nr 18/11).

HU: õigusteenuste osutamiseks seoses riigisisese (ELi ja liikmesriigi) õigusega, sealhulgas kohtus esindamiseks, nõutakse EMP riigi või Šveitsi kodakondsust ja elukohta (kaubanduslik kohalolek). Välisriigi advokaadid võivad anda õigusnõu päritoluriigi ja rahvusvahelise õiguse kohta koostöös Ungari advokaadi või õigusbürooga.

Meetmed:

HU: 1998. aasta seadus nr XI advokaatide kohta.

LT (ka seoses enamsoodustusrežiimiga): õigusteenuste osutamiseks seoses riigisisese (ELi ja liikmesriigi) õigusega, sealhulgas kohtus esindamiseks, nõutakse EMP riigi või Šveitsi kodakondsust ja elukohta (kaubanduslik kohalolek) ning advokatuuri täisliikmelisust. Välisriikide advokaadid võivad tegutseda kohtus advokaadina üksnes vastavalt kahepoolsetele lepingutele.

Meetmed:

LT: 18. märtsi 2004. aasta seadus nr IX-2066 Leedu Vabariigi advokatuuri kohta, viimati muudetud 12. detsembril 2017 seadusega nr XIII-571.

LU: õigusteenuste osutamiseks seoses Luksemburgi riigisisese õigusega, sealhulgas kohtus esindamiseks, nõutakse EMP riigi või Šveitsi kodakondsust ja elukohta (kaubanduslik kohalolek). Advokatuuri juhatus võib olla vastastikkuse põhimõtte alusel nõus loobuma välisriigi kodaniku puhul kodakondsusnõudest.

Meetmed:

LU: Loi du 16 décembre 2011 modifiant la loi du 10 août 1991 sur la profession d'avocat.

LV (ka seoses enamsoodustusrežiimiga): õigusteenuste osutamiseks seoses Läti riigisisese kriminaalõigusega, sealhulgas kohtus esindamiseks, nõutakse EMP riigi või Šveitsi kodakondsust. Välisriikide advokaadid võivad tegutseda kohtus advokaadina üksnes vastavalt kahepoolsetele vastastikkuse õigusabi lepingutele. ELi ja välisriikide advokaatidele kehtivad erinõuded. Näiteks on neil lubatud osaleda kriminaalmenetluses üksnes koos Läti vandeadvokaatide kolleegiumi liikmeks oleva advokaadiga.

Meetmed:

kriminaalmenetluse seadus, § 79, Läti Vabariigi advokatuuriseadus, § 4.

MT: õigusteenuste osutamiseks seoses Malta riigisisese õigusega, sealhulgas kohtus esindamiseks, nõutakse EMP riigi või Šveitsi kodakondsust ja elukohta (kaubanduslik kohalolek).

Meetmed:

MT: kohtukorraldus- ja tsiviilkohtumenetluse seadustik (12. peatükk).

NL: ametinimetust „advocate“ võivad kasutada üksnes Madalmaade registrisse kantud kohalikul tasandil litsentseeritud advokaadid. Välisriigi (registreerimata) advokaadid peavad ametinimetuse „advocate“ kasutamise asemel nimetama Madalmaades tegutsemise korral oma koduriigi kutseorganisatsiooni.

Meetmed:

NL: Advocatenwet (advokaadiseadus).

PT (ka seoses enamsoodustusrežiimiga): Portugali õiguse praktiseerimiseks peab olema täidetud elukohanõue (kaubanduslik kohalolek). Kohtutes esindamiseks peab olema advokatuuri täieõiguslik liige. Portugalis õigusteaduskonna diplomi omandanud välisriigi kodanikud võivad registreerida end Portugali advokatuuris (Ordem dos Advogados) samadel tingimustel nagu Portugali kodanikud, kui nende asjaomane riik tagab Portugali kodanikele samaväärse kohtlemise.

Muud välisriigi kodanikud, kellel on õigusteaduse diplom, mida tunnustab Portugali õigusteaduskond, võivad end registreerida advokatuuri liikmetena, tingimusel et nad läbivad nõutud koolituse ning lõpliku hindamise ja sooritavad vastuvõttueksami. Portugalis võivad tegutseda üksnes õigusbürood, mille kõik aktsiad kuuluvad Portugali advokatuuri liikmetele.

Meetmed:

PT: seadus nr 15/2005, artiklid 203 ja 194;

Portugali advokatuuri põhikiri (Estatuto da Ordem dos Advogados) ja dekreet-seadus nr 229/2004, artiklid 5 ja 7–9;

dekreet-seadus nr 88/2003, artiklid 77 ja 102;

juristide liidu põhikiri (Estatuto da Câmara dos Solicitadores), mida on muudetud seadustega nr 49/2004 ja nr 14/2006 ning dekreet-seadusega nr 226/2008;

seadus nr 78/2001, artiklid 31 ja 4;

perelepituse ja tööalase lepituse korraldus (määrus nr 282/2010);

seadus nr 21/2007 vahenduse kohta kriminaalasjades, artikkel 12;

Seadus nr 32/2004 pankrotihaldurite kohta (muudetud dekreet-seadusega nr 282/2007 ja seadusega nr 34/2009), muu hulgas artiklid 3 ja 5 ning

dekreet-seadus nr 54/2004 (regime jurídico das sociedades de administradores de insolvência), artikkel 1.

RO: välisriigi advokaat ei tohi koostada kohtutele ja muudele õigusasutustele suulisi ega kirjalikke järeldusi, välja arvatud rahvusvahelise vahekohtumenetluse korral.

Meetmed:

RO: advokaadiseadus;

vahendusseadus ning

notareid ja notarite tegevust käsitlev seadus.

SI (ka seoses enamsoodustusrežiimiga): klientide esindamisel kohtus tasu eest kohaldatakse Sloveenias kaubandusliku kohaloleku nõuet. Välisriigi jurist, kellel on õigus praktiseerida välisriigis, võib osutada õigusteenuseid või praktiseerida advokaatide seaduse artiklis 34a sätestatud tingimustel, juhul kui on täidetud tegeliku vastastikkuse nõue. Vastastikkuse nõude täitmist kontrollib justiitsministeerium.

Meetmed:

SI: zakon o odvetništvu (Neuradno prečiščeno besedilo-ZOdv-NPB2 Državnega Zbora RS z dne 21.5.2009) (advokaadiseadus) (Sloveenia parlamendi mitteametlik konsolideeritud tekst, 21. mai 2009).

SE: Rootsi advokatuuri liiget tohivad palgata üksnes teised advokatuuri liikmed või advokatuuri liikmete äriasju ajavad äriühingud. Advokatuuri liikme võib siiski palgata ka advokaadiülesandeid täitev välisriigi äriühing, tingimusel et asjaomane äriühing asub ELi liikmesriigis, EMP riigis või Šveitsis. Rootsi advokatuuri juhatuse erandit silmas pidades võib Rootsi advokatuuri liige töötada ka õigusbüroos, mis ei asu ELis. Äriühingu või partnerluse vormis tegutsevatel advokatuuri liikmetel ei tohi olla muud eesmärki ega äritegevust kui advokaadielukutse praktiseerimine.

Koostöö teiste õigusbüroodega on lubatud, kuid koostööks välisriikide büroodega on vaja advokatuuri juhatuse luba.

Advokatuuri liikmeks saamiseks ja tiitli „advokat“ kasutamiseks on nõutav elukoht EMP riigis või Šveitsis. Rootsi advokatuuri juhatuse võib teha erandeid. Rootsi riigisisese õiguse praktiseerimiseks ei ole vastuvõtmine advokatuuri vajalik.

Meetmed:

SE: rättegångsbalk (kohtumenetluste seadustik) (1942:740) ja 29. augustil 2008 vastu võetud Rootsi advokatuuri tegevusjuhend.

SK: õigusteenuste osutamiseks Slovakkias seoses riigisisese õigusega, sealhulgas kohtus esindamiseks, nõutakse EMP riigi kodakondsust ja elukohta (kaubanduslik kohalolek). Kolmandate riikide advokaatide puhul on nõutav tegelik vastastikkus.

Meetmed:

SK: seadus nr 586/2003 advokatuuri kohta, artiklid 5 ja 12.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenuskaubanduse puhul – võrdne kohtlemine, kohapealne esindatus

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine:

PL: välisriigi advokaadid võivad kuuluda üksnes registreeritud ühingusse, usaldusühingusse või piiratud vastutusega kapitaliühingusse.

Meetmed:

PL: 5. juuli 2002. aasta seadus välisriikide advokaatide poolse õigusabi andmise kohta Poola Vabariigis, artikkel 19.

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – kohapealne esindatus:

IE: õigusteenuste osutamiseks seoses Iirimaa riigisisese õigusega, sealhulgas kohtus esindamiseks, tuleb täita elukohanõue (kaubanduslik kohalolek).

Meetmed:

IE: 1954.–2011. aasta õigusnõustajate seadused.

IT: õigusteenuste osutamiseks seoses riigisisese (ELi ja liikmesriigi) õigusega, sealhulgas kohtus esindamiseks, tuleb täita elukohanõue (kaubanduslik kohalolek).

Meetmed:

IT: kuninglik dekreet nr 1578/1933, õiguselukutsete seaduse artikkel 17.

- b) Patendivolinikud, tööstusomandi volinikud, intellektuaalomandi volinikud (CPC 879 osa, 861, 8613)

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

BG, CY, EE ja LT: patendiameti teenuste osutamiseks peab olema EMP riigi või Šveitsi kodakondsus.

DE: advokatuuri võib vastu võtta üksnes Saksamaa patendivolinikke, kes saavad sellega õiguse osutada patendivoliniku teenuseid Saksamaal seoses riigisisese õigusega. Välisriigi patendivolinikud võivad osutada õigusteenuseid välisriigi õiguse alusel, kui nad tõendavad erialaste teadmiste olemasolu; Saksamaal on õigusteenuste osutamiseks vajalik registreerimine. Välisriigi (välja arvatud EMP riigi ja Šveitsi) patendivolinikud ei tohi asutada bürood koos riigisiseste patendivolinikega. Välisriigi (välja arvatud EMP riigi ja Šveitsi) patendivolinikud võivad saada kaubandusliku kohaloleku üksnes Patentanwalts-GmbH või Patentanwalt-AG vormis ning omandada üksnes vähemusaktsiad.

ES ja PT: tööstusomandi voliniku teenuste osutamiseks nõutakse EMP riigi kodakondsust.

IE: Ettevõtte asutamisel nõutakse õigusliku vormiga, et vähemalt üks äriühingu juhatajatest, partneritest, juhtidest või töötajatest oleks Iirimaal registreeritud patendivoliniku või intellektuaalomandi volinikuna. Teenuste osutamine piiriüleselt eeldab EMP riigi kodakondsust ja kaubanduslikku kohalolekut, peamist tegevuskohta EMP riigis ja kvalifikatsiooni EMP riigi õiguse alusel.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – kohapealne esindatus:

IE: ettevõtte asutamiseks peab vähemalt üks äriühingu juhatuse liikmetest, partneritest, juhtidest või töötajatest olema Iirimaal registreeritud patendivolinikuna või intellektuaalomandi volinikuna. Teenuste osutamine piiriüleselt eeldab EMP riigi kodakondsust ja kaubanduslikku kohalolekut, peamist tegevuskohta EMP riigis ja kvalifikatsiooni EMP riigi õiguse alusel.

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – kohapealne esindatus:

EE: patendivoliniku teenuste osutamiseks on nõutav alaline elukoht.

CY, FI ja HU: patendivoliniku teenuste osutamiseks on nõutav elukoht EMPs.

SI: registreeritud õiguste (patendid, kaubamärgid, disainilahenduse kaitse) omanikul/taotlejal peab olema elukoht/tegevuskoht Sloveenias. Teise võimalusena on nõutav Sloveenias registreeritud patendivolinik või kaubamärgi ja tööstusdisainilahenduse volinik peamiselt menetlusega seotud teadete edastamiseks jms eesmärkidel.

Meetmed:

BG: intellektuaalomandi esindajate määruse artikkel 4.

CY: advokaadiseadus (2. peatükk), mida on muudetud seadustega nr 42/1961, nr 20/1963, nr 46/1970, nr 40/1975, nr 55/1978, nr 71/1981, nr 92/1983, nr 98/1984, nr 17/1985, nr 52/1985, nr 9/1989, nr 175/1991, nr 212/1991, nr 9(I)/1993, nr 56(I)/1993, nr 83(I)/1994, nr 76(I)/1995, nr 103(I)/1996, nr 79(I)/2000, nr 31(I)/2001, nr 41(I)/2002, nr 180(I)/2002, nr 117(I)/2003, nr 130(I)/2003, nr 199(I)/2004, nr 264(I)/2004, nr 21(I)/2005, nr 65(I)/2005, nr 124(I)/2005, nr 158(I)/2005, nr 175(I)/2006, nr 117(I)/2007, nr 103(I)/2008, nr 109(I)/2008, nr 11(I)/2009, nr 130(I)/2009, nr 4(I)/2010, nr 65(I)/2010, nr 14(I)/2011, nr 144(I)/2011, nr 116(I)/2012 ja nr 18(I)/2013.

DE: Patentanwaltsordnung (PAO) (patendivolinike seadus), § 52e, § 52f, § 154a ja § 154b.

EE: patendivoliniku seadus, § 2, § 14.

ES: Ley 11/1986, de 20 de marzo, de Patentes de Invención y Modelos de utilidad, artiklid 155–157.

FI: tavaramerkkilaki (kaubamärgiseadus) (7/1964); laki auktorisoiduista teollisoikeusasiamehistä (tööstusomandi volinike seadus) (22/2014) ning

laki kasvinjalostajanoikeudesta (sordiaretajate seadus) (1279/2009) ning mallioikeuslaki (disainilahenduste seadus) nr 221/1971.

HU: 1995. aasta seadus nr XXXII patendivolinike kohta.

IE: 1996. aasta kaubamärgiseaduse jaotised 85 ja 86, mida on muudetud;

Rule 51 of the Trade Marks Rules 1996, mida on muudetud;

1992. aasta patendiseaduse jaotised 106 ja 107, mida on muudetud, ning

patendivolinike registri eeskirjad S.I. 580, 2015.

LT: 10. oktoobri 2000. aasta seadus nr VIII-1981 kaubamärkide kohta;

7. novembri 2002. aasta seadus nr IX-1181 disainilahenduste kohta;

18. jaanuari 1994. aasta seadus nr I-372 patentide kohta; 16. juuni 1998. aasta seadus pooljuhttoodete topoloogia suhtes kohaldatava õiguskaitse kohta ning

patendivolinike määrus, mis on heaks kiidetud Leedu Vabariigi valitsuse 20. mai 1992. aasta määrusega nr 362 (viimati muudetud 8. novembri 2004. aasta määrusega nr 1410).

PT: dekreet-seadus nr 15/95, mida on muudetud seadusega nr 17/2010, Portaria 1200/2010, artikkel 5, ja Portaria 239/2013, ning

seadus nr 9/2009.

SI: zakon o industrijski lastnini (tööstusomandi seadus), Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščno besedilo in 100/13 (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 51/06 – ametlik konsolideeritud tekst ja nr 100/13).

- c) Arvepidamis- ja raamatupidamisteenused (CPC 8621, välja arvatud auditeerimisteenused, 86213, 86219, 86220)

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

FR: selleks et välisriigi teenuseosutaja saaks pakkuda arvepidamis- ja raamatupidamisteenuseid, on vajalik majandus-, rahandus- ja tööstusministri otsus, mis on tehtud kokkuleppel välisministriga. (CPC 86213, 86219, 86220).

Meetmed:

FR: Ordonnance 45-2138 du 19 septembre 1945, Articles 3, 7, 7 ter, 7 quinquies, 27 ja 42a.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenuskaubanduse puhul – võrdne kohtlemine, kohapealne esindatus:

AT: asjaomase välisriigi õiguse alusel kvalifitseeritud välisriigi arvepidajate, raamatupidajate kapitaliosalus ja hääleõigus Austria ettevõtjas ei tohi ületada 25 %. Teenuseosutajal peab olema kontor või registreeritud asukoht EMP riigis (CPC 862).

Meetmed:

AT: Wirtschaftstreuhandberufsgesetz (avaliku sektori raamatupidaja ja audiitori elukutset käsitlev seadus, BGBl. I Nr. 58/1999), § 12, § 65, § 67, § 68 (1) 4, ning

Bilanzbuchhaltungsgesetz (BibuG), BGBl. I Nr. 191/2013, § 7, 11, 28.

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – kohapealne esindatus:

IT: kutseregistrisse kandmiseks, mis on vajalik arvepidamis- ja raamatupidamisteenuste pakkumiseks, peab olema täidetud elukohanõue või ettevõtte asukohanõue (CPC 86213, 86219, 86220).

Meetmed:

IT: seadusandlik dekreet nr 139/2005 ja seadus 248/2006.

SI: arvepidamis- ja raamatupidamisteenuste osutamiseks on nõutav tegevuskoht Euroopa Liidus (CPC 86213, 86219, 86220).

Meetmed:

SI: auditeerimisseadus (ZRev-2), ametlik väljaanne RS nr 65/2008 (viimati muudetud nr 63/13);

äriühingute seadus (ZGD-1), ametlik väljaanne RS nr 42/2006 (viimati muudetud kujul nr 15/17) ning

siseturu teenuste seadus, Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 21/10.

- d) Auditeerimisteenused (CPC 86211, 86212, välja arvatud arvepidamis- ja raamatupidamisteenused)

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

Euroopa Liidus: Liikmesriigi pädevad asutused võivad vastastikkuse põhimõtte alusel tunnustada Mehhiko või mis tahes kolmanda riigi kodanikust audiitori kvalifikatsiooni samaväärsust, et lubada tal tegutseda Euroopa Liidus vannutatud audiitorina (CPC 8621).

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

ES: vannutatud audiitorid peavad olema liikmesriigi kodanikud. Reservatsiooni ei kohaldata Hispaania reguleeritud turul noteeritud väljastpoolt ELi pärit äriühingute auditeerimisel.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenuskaubanduse puhul – võrdne kohtlemine, kohapealne esindatus:

AT: asjaomase välisriigi õiguse alusel kvalifitseeritud välisriigi arvepidajate ja raamatupidajate kapitaliosalus ja hääleõigus Austria ettevõtjas ei tohi ületada 25 %. Teenuseosutajal peab olema kontor või registreeritud asukoht EMP riigis.

SI: Kolmanda riigi auditeeriv üksus võib omada aktsiaid või moodustada Sloveenia audiitorühinguga partnerluse tingimusel, et selle riigi õiguse kohaselt, kus kolmanda riigi auditeeriv üksus on asutatud, võivad Sloveenia audiitorühingud omada aktsiaid või moodustada selles riigis auditeeriva üksusega partnerluse (vastastikkuse nõue). Vähemalt üks Sloveenias asutatud audiitorühingu juhatuse liige peab olema Sloveenia alaline elanik.

SK: auditite tegemise loa võib anda Slovakkias üksnes ettevõttele, kus Slovakkia või ELi liikmesriikide kodanike kapitaliosalus või hääleõigus on vähemalt 60 %.

Üksnes piiriülese teenustekaubanduse puhul – kõrgem juhtkond ja juhatus:

BE: Belgias peab tegevuskoht olema seal, kus toimub kutsealane tegevus ja kus tehakse sellega seotud toiminguid ning säilitatakse sellega seotud dokumente ja kirjavahetust; vähemalt üks ettevõtte administraator või juhataja peab olema audiitorina tunnustatud.

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – kohapealne esindatus:

DK: kohustusliku auditi tegemiseks peab audiitor olema Taanis tunnustatud. Heakskiit eeldab elukohta kas Euroopa Liidu liikmesriigis või EMP riigis.

FI: Soome piiratud vastutusega äriühingu audiitoritest ja auditi teostamise kohustusega äriühingute audiitoritest vähemalt üks peab elama EMP riigis. Audiitor peab olema kohalikul tasandil litsentsitud audiitor või kohalikul tasandil litsentsitud audiitorühing.

HR: auditeerimisteenuseid võivad osutada üksnes juriidilised isikud, kes on asutatud Horvaatias, või füüsilised isikud, kelle elukoht on Horvaatias.

IT: füüsiliste isikute auditeerimisteenuste osutamise suhtes kohaldatakse elukohanõuet.

LT: auditeerimisteenuste osutamiseks on nõutav tegevuskoht EMP riigis.

PL: Auditeerimisteenuste osutamiseks on nõutav tegevuskoht ELis.

SE: Majandusühistute ja teatavate muude ettevõtjate audiitorid, kes ei ole sertifitseeritud või tunnustatud raamatupidajad, peavad elama EMP riigis, välja arvatud juhul, kui valitsus või valitsuse määratud valitsusasutus otsustab konkreetse juhtumi puhul teisiti. Kohustuslikke auditoreid võivad teha üksnes Rootsis tunnustatud audiitorid ja Rootsis registreeritud audiitorühingud. Nõutav on elukoht EMPs. Nimetusi „kinnitatud audiitor“ ja „volitatud audiitor“ võivad kasutada ainult audiitorid, kes on Rootsis kinnitatud või volitatud.

SI: nõutav on kaubanduslik kohalolek.

Meetmed:

Euroopa Liit: Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ, ning direktiiv 2006/43/EÜ, mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit.

AT: Wirtschaftstreuhandberufsgesetz (avaliku sektori raamatupidaja ja audiitori elukutset käsitlev seadus, BGBl. I nr. 58/1999), § 12, § 65, § 67, § 68 (1) 4.

BE: 22. juuli 1953. aasta seadus, millega luuakse ettevõtete audiitorite instituut ja nähakse ette riiklik järelevalve ettevõtete audiitori kutsealal töötamise üle (seadust on kooskõlastatud 30. aprillil 2007).

DK: Revisorloven, 9. september 2016. aasta seadus nr 1167 (tunnustatud audiitorite ja audiitorühingute kohta).

ES: Ley 22/2015, de 20 de julio, de Auditoría de Cuentas (uus auditeerimisseadus: seadus nr 22/2015 auditeerimisteenuste kohta).

FI: Tilintarkastuslaki (auditeerimisseadus) (459/2007) ning

valdkondlikud õigusaktid, milles nõutakse kohalikul tasandil litsentsitud audiitorite kasutamist.

HR: auditeerimisseadus (Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne nr 146/05, nr 139/08 ja nr 144/12), artikkel 3.

IT: seadusandlik dekreet nr 58/1998, artiklid 155, 158 ja 161;

Vabariigi Presidendi dekreet nr 99/1998 ning

seadusandlik dekreet nr 39/2010, artikkel 2.

LT: 15. juuni 1999. aasta seadus nr VIII-1227 auditeerimise kohta (muudetud 3. juuli 2008. aasta seadusega nr X-1676).

PL: 11. mai 2017. aasta seadus vannutatud audiitorite, audiitorühingute ja riigi järelevalve kohta (Poola ametlik väljaanne nr 2017, punkt 1089).

SE: revisorslag (audiitorite seadus) (2001:883); revisionslag (auditeerimisseadus) (1999:1079); aktiebolagslag (äriühingute seadus) (2005:551); Lag om ekonomiska föreningar (majandusühistute seadus) -(1987:667) ning

muud õigusaktid, millega reguleeritakse tunnustatud audiitorite kasutamise nõudeid.

SI: auditeerimisseadus (ZRev-2), ametlik väljaanne RS nr 65/2008 (viimati muudetud nr 63/13); ning

äriühingute seadus (ZGD-1), ametlik väljaanne RS nr 42/2006 (viimati muudetud kujul nr 15/17).

SK: seadus nr 423/2015 kohustusliku auditi kohta.

- e) Maksualase nõustamise teenused (CPC 863, välja arvatud maksualased õigusabi- ja esindusteenused, mis on õigusabiteenused)

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenuskaubanduse puhul – võrdne kohtlemine, kohapealne esindatus:

AT: asjaomase välisriigi õiguse alusel kvalifitseeritud maksunõustajate kapitaliosalus ja hääleõigus Austria ettevõtjas ei tohi ületada 25 %. Teenuseosutajal peab olema kontor või registreeritud asukoht EMP riigis.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

BG: maksunõustajatel peab olema liikmesriigi kodakondsus.

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – kohapealne esindatus:

HU: Ungari territooriumil viibiva füüsilise isiku korral peab olema täidetud EMP riigi elukohanõue, et pakkuda maksualase nõustamise teenuseid.

IT: kohaldatakse elukohanõuet.

Meetmed:

AT: Wirtschaftstreuhänderberufsgesetz (avaliku sektori raamatupidaja ja audiitori elukutset käsitlev seadus, BGBl. I Nr. 58/1999), § 12, § 65, § 67, § 68 (1) 4,

BG: raamatupidamisseadus, sõltumatu finantsauditi seadus, füüsiliste isikute tulumaksu seadus, ettevõtte tulumaksu seadus.

HU: 2003. aasta seadus nr XCII maksustamise eeskirjade kohta ning

rahandusministri dekreet nr 26/2008 maksualase nõustamise teenuste litsentsimise ja registreerimise kohta.

IT: seadusandlik dekreet nr 139/2005 ja seadus 248/2006.

- f) Arhitektuuri- ja linnaplaneerimisteenused, inseneri- ja integreeritud inseneriteenused (CPC 8671, 8672, 8673, 8674)

Üksnes investeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

BG: välisriigi spetsialistidel peab olema vähemalt kaheaastane kogemus ehitusvaldkonnas. Linnaplaneerimis- ja maastikuarhitektiteenuste korral peab olema täidetud EMP riigi kodakondsusnõue (CPC 8674).

HR: Välisriigi arhitekti, inseneri või linnaplaneeri loodud disainlahenduse või projekti vastavust Horvaatia õigusele peab kinnitama Horvaatias volitatud füüsiline või juriidiline isik (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

BE: arhitektiteenuste osutamine hõlmab kontrolli tööde teostamise üle (CPC 8671, 8674).

Oma asukohariigis pädevaks tunnistatud välisriikide arhitektid, kes soovivad töötada oma kutsealal ajutiselt Belgias, peavad saama arhitektide liidu nõukogult eelneva loa geograafilises piirkonnas, kus nad kavatsevad tegutseda.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenuskaubanduse puhul – võrdne kohtlemine, kohapealne esindatus:

CY: arhitektuuri- ja linnaplaneerimisteenuste, inseneri- ja integreeritud inseneriteenuste suhtes kohaldatakse kodakondsus- ja elukohanõuet (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – kohapealne esindatus:

CZ: nõutav elukoht EMP riigis (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

IT: kutseala registreerimisel registris, mis on vajalik arhitekti- ja inseneriteenuste osutamiseks, peab olema elukoht või kutsealane tegevuskoht / registreeritud aadress Itaalias (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

HU: Ungari territooriumil viibiva füüsilise isiku puhul peab olema täidetud EMP riigi elukohanõue, et pakkuda järgmisi teenuseid: arhitektuuriteenused, inseneriteenused (kohaldatakse üksnes kõrgharidusega praktikantide suhtes), integreeritud inseneriteenused ja maastikuarhitektiteenused (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

SK: kutseala registreerimisel kojas, mis on vajalik arhitektuuri- ja inseneriteenuste osutamiseks, on peab olema elukoht EMP riigis (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

Meetmed:

BE: 20. veebruari 1939. aasta seadus arhitekti ametinimetuse kaitse kohta ning

26. juuni 1963. aasta seadus, millega loodi arhitektide liit; arhitektide liidu nõukogu kehtestatud 16. detsembri 1983. aasta eetikanormid (heaks kiidetud 18. aprilli 1985. aasta kuningliku dekreeedi artikliga 1 (Moniteur belge, 8. mai 1985)).

BG: ruumilise arengu seadus;

ehitajate koja seadus ning

arhitektide ja inseneride kojad projekteerimisseaduses.

CY: seadus nr 41/1962;

seadus nr 224/1990 ning

seadus nr 29(i) 2001.

CZ: seadus nr 360/1992 Coll. ehituskonstruksioonide valdkonnas töötavate volitatud arhitektide ja volitatud inseneride ja tehnikute kutsealal tegutsemise kohta.

HR: seadus arhitekti- ja inseneritegevuse kohta füüsilise planeerimise ja ehituse valdkonnas (Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne nr 152/08, nr 49/11 ja nr 25/13) ning

12. detsembri 2013. aasta ruumilise planeerimise seadus (011-01/13-01/291).

HU: 1996. aasta seadus nr LVIII arhitektide ja inseneride kutsekodade kohta.

IT: kuninglik dekreet nr 2537/1925 arhitekti ja inseneri elukutse reguleerimise kohta;

seadus nr 1395/1923; Vabariigi Presidendi dekreet nr 328/2001.

SK: seadus nr 138/1992 arhitektide ja inseneride kohta, artiklid 3, 15, 15a, 17a ja 18a.

I-EU-3 – Kutseteenused (tervishoiuga seotud kutsealad ja farmaatsiatoodete jaemüük)

Sektor/allsektor: kutseteenused – meditsiini- (sealhulgas psühholoogi-) ja hambaraviteenused; ämmaemanda-, meditsiiniõe-, füsioterapeudi- ja parameedikuteenused; veterinaarteenused; ravimite ning meditsiini- ja ortopeediakaupade jaemüük ning muud apteekriteenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 9312, 93191, 932, 63211

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine

Enamsoodustusrežiim

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Kohapealne esindatus

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Valitsemistasand: Euroopa Liit / liikmesriik (kui ei ole teisiti sätestatud)

Kirjeldus:

- a) Meditsiini-, hambaravi-, ämmaemanda-, meditsiiniõe-, füsioterapeudi- ja parameedikuteenused (CPC 852, 9312, 93191)

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenuskaubanduse puhul – võrdne kohtlemine, kohapealne esindatus:

CY: meditsiiniteenuste (sh psühholoogid), hambaravi-, ämmaemanda-, meditsiiniõe-, füsioterapeudi- ja parameedikuteenuste osutamise suhtes kohaldatakse Küprose kodakondsus- ja elukohanõuet.

Meetmed:

CY: arstide registreerimise seadus (250. peatükk);

hambaarstide registreerimise seadus (249. peatükk);

seadus nr 75(I)/2013 – podoloogid;

seadus nr 33(I)/2008 – meditsiinifüüsika;

seadus nr 34(I)/2006 – töötervishoiu terapeudid;

seadus nr 9(I)/1996 – hambatehnikud;

seadus nr 68(I)/1995 – psühholoogid;

seadus nr 16(I)/1992;

seadus nr 23(I)/2011 – radioloogid/kiiritusraviarstid;

seadus nr 31(I)/1996 – dieedi-/toitumisnõustajad;

seadus nr 140/1989 – füsioterapeudid; ja seadus nr 214/1988 – meditsiiniõed.

DE (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsemistasandil): Seoses kutsealal registreerimisega võidakse kehtestada geograafilised piirangud, mis kehtivad nii kodanikele kui ka mittekodanikele. Meditsiini-, hambaravi- ja ämmaemandateenuste puhul võidakse kohaldada tegevuskohanõudeid.

Arstid (sealhulgas psühholoogid, füsioterapeudid ja hambaarstid) peavad registreerima end kohustusliku tervisekindlustusega hõlmatud teenuseid pakkuvate arstide või hambaarstide piirkondlikes liitudes (*kassenärztliche* või *kassenzahnärztliche Vereinigungen*), kui nad soovivad ravida haigekassa kindlustatud patsiente. Sellel registreerimisel võidakse kohaldada kvantitatiivseid piiranguid, lähtudes arstide piirkondlikust jaotumisest. Hambaarstidele see piirang ei kehti. Registreerimine on vajalik vaid riiklikus tervishoiusüsteemis tegutsevatele arstidele. Kõnealuste teenuste osutamiseks nõutava õigusliku vormi suhtes võidakse kohaldada mittediskrimineerivaid piiranguid.

Võidakse kohaldada tegevuskohanõudeid.

Telemeditsiiniteenuseid võib osutada üksnes seoses baasraviga, mille raames patsient kohtub eelnevalt arstiga. Info- ja kommunikatsiooniteenuste pakkujate arv võib olla piiratud, et tagada koostalitlus, ühilduvus ja vajalikud ohutusstandardid. Seda kohaldatakse mittediskrimineerival viisil (CPC 9312, 93191).

Meetmed:

DE: Bundesärzteordnung (föderaalne arstiseadus);

Gesetz über die Ausübung der Zahnheilkunde;

Gesetz über die Berufe des Psychologischen Psychotherapeuten und des Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (16. juuli 1998. aasta seadus psühhoteraapiateenuste pakumise kohta);

Gesetz über die berufsmäßige Ausübung der Heilkunde ohne Bestallung;

Gesetz über den Beruf der Hebamme und des Entbindungspflegers;

Gesetz über die Berufe in der Krankenpflege;

§ 7 Absatz 3 Musterberufsordnung fuer Aerzte (arsti kutse-eetika koodeks);

§ 95, § 99 et seq. Sozialgesetzbuch V (SGB V, sotsiaalkindlustusseadustiku V raamat)
(kohustuslik tervisekindlustus);

§ 1 Absatz 2 ja Absatz 5 Hebammengesetz (ämmaemandaseadus), § 291b Sozialgesetzbuch V
(SGB V, sotsiaalkindlustusseadustiku V raamat) e-tervishoiuteenuste osutajate kohta;

Heilberufekammergesetz des Landes Baden-Württemberg in der Fassung, 16.03.1995 (GBl.
BW, 17.05.1995, lk 314);

Gesetz über die Berufsausübung, die Berufsvertretungen und die Berufsgerichtsbarkeit der
Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der
Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufe-Kammergesetz – HKaG) Bayern,
06.02.2002 (BAY GVBl 2002, lk 42);

Gesetz über die Kammern und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Apotheker,
Psychologischen Psychotherapeuten und Kinder- und Jugendpsychotherapeuten (Berliner
Kammergesetz), 04.09.1978 (Berliner GVBl. lk 1937, rev. lk 1980);

§ 31 Heilberufsgesetz Brandenburg (HeilBerG), 28.04.2003;

Bremisches Gesetz über die Berufsvertretung, die Berufsausübung, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Psychotherapeuten, Tierärzte und Apotheker (Heilberufsgesetz – HeilBerG), 12.05.2005;

§ 29 Heilberufsgesetz (HeilBG NRW), 09.05.2000;

§ 20 Heilberufsgesetz (HeilBG Rheinland-Pfalz), 07.02.2003;

Gesetz über Berufsausübung, Berufsvertretungen und Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder und Jugendlichenpsychotherapeuten im Freistaat (Sächsisches Heilberufekammergesetz – SächsHKaG), 24.05.1994 (SächsGVBl., lk 935);

Gesetz über die öffentliche Berufsvertretung, die Berufspflichten, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte/ Ärztinnen, Zahnärzte / Zahnärztinnen, psychologischen Psychotherapeuten/ Psychotherapeutinnen und Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten/-psychotherapeutinnen, Tierärzte/Tierärztinnen und Apotheker/Apothekerinnen im Saarland (Saarländisches Heilberufekammergesetz – SHKG), 19.11.2007 ning

Thüringer Heilberufegesetz, 29. jaanuar 2002 (GVBl 2002, 125).

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

IT: psühholoogiteenuste osutamisel kohaldatakse ELi kodakondsuse nõuet; välisriigi spetsialistidel võidakse lubada töötada oma kutsealal vastastikkuse tingimusel (CPC 9312).

Meetmed:

IT: seadus nr 56/1989 psühholoogi elukutse kohta.

b) Veterinaarteenused (CPC 932)

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

AT: veterinaarteenuseid võivad osutada üksnes EMP riikide kodanikud. EMPsse mittekuuluva riigi kodanike puhul loobutakse kodakondsusnõudest, kui EL on sõlminud asjaomase EMPsse mittekuuluva riigiga kokkuleppe, millega nähakse veterinaarteenuste valdkonnas ette võrdne kohtlemine seoses investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese kaubandusega.

ES: ametiühingu liikmeks astumine on vajalik kutsealal tegutsemiseks ja selle suhtes kohaldatakse ELi kodakondsusnõuet, millest võib kahepoolse töölepingu alusel loobuda.

FR: veterinaarteenuste osutamiseks on vaja täita EMP riigi kodakondsusnõue, ent asjaomasest tingimusest võib vastastikkuse põhimõtte rakendamisel loobuda.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenuskaubanduse puhul – võrdne kohtlemine, kohapealne esindatus:

CY: veterinaarteenuste osutamise suhtes kohaldatakse kodakondsus- ja elukohanõuet.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

EL: veterinaarteenuste osutamiseks peab olema EMP riigi või Šveitsi kodakondsus.

HU: veterinaarteenuste osutamiseks peab olema Ungari veterinaararstide koja liige, mille suhtes kohaldatakse EMP riigi kodakondsusnõuet.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine:

HR: Horvaatias võivad veterinaaripraksise asutada üksnes ELi kodanikud.

PL: Poola territooriumil viibiv füüsiline isik peab olema veterinaarteenuste pakkumiseks ELi kodanik. Välisriikide kodanikud võivad taotleda tegevusluba.

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – kohapealne esindatus:

CZ: veterinaarteenuste osutamiseks on nõutav füüsiline kohalolek territooriumil.

HR: Horvaatias võivad piiriüleseid veterinaarteenuseid osutada üksnes liikmesriigis veterinaartegevuse eesmärgil asutatud juriidilised ja füüsilised isikud.

IT ja PT: veterinaarteenuste osutamiseks peab olema täidetud elukohanõue.

SI: Sloveenias võivad piiriüleseid veterinaarteenuseid osutada üksnes liikmesriigis veterinaartegevuse eesmärgil asutatud juriidilised ja füüsilised isikud.

SK: kutseala registreerimise suhtes kojas, mis on vajalik kutsealal töötamiseks, kohaldatakse EMP riigi elukohanõuet.

Meetmed:

AT: Tierärztegesetz (veterinaarseadus), BGBl. Nr. 16/1975, §3 (2) (3).

CY: seadus nr 169/1990.

CZ: seadus nr 166/1999 Coll. (veterinaarseadus), § 58–63, 39; ning

seadus nr 381/1991 Coll. (Tšehhi Vabariigi veterinaarkirurgide koja kohta), § 4.

EL: presidendi dekreet nr 38/2010 ning

ministri otsus nr 165261/IA/2010 (valitsuse ametlik väljaanne 2157/B).

ES: Real Decreto 126/2013, de 22 de febrero, por el que se aprueban los Estatutos Generales de la Organización Colegial Veterinaria Española, artiklid 62 ja 64.

FR: Code rural et de la pêche maritime Articles L241-1; L241-2; L241-2-1.

HR: veterinaarseadus (Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne nr 41/07 ja nr 55/11), artiklid 89 ja 106.

HU: 2012. aasta seadus nr CXXVII Ungari veterinaararstide koja ja veterinaarteenuste osutamise kohta.

IT: seadusandlik dekreet C.P.S. nr 233/1946, artiklid 7–9, ning

Vabariigi Presidendi dekreet nr 221/1950, § 7.

PL: 21. detsembri 1990. aasta seadus veterinaarkirurgi elukutse ja veterinaarkirurgide kodade kohta.

PT: dekreet-seadus nr 368/91 (veterinaararstide liidu põhikiri).

SI: pravilnik o priznavanju poklicnih kvalifikacij veterinarjev (veterinaararstide kutse kvalifikatsioonide tunnustamise eeskirjad), Uradni list RS, št. (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne) nr 71/2008, nr 7/2011, nr 59/2014 ja nr 21/2016, siseturul osutatavate teenuste seadus, Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 21/2010.

SK: seadus nr 442/2004 erasektori veterinaararstide kohta, artikkel 2.

- c) Ravimite ning meditsiini- ja ortopeediakaupade jaemüük ning muud apteekriteenused (CPC 63211)

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus:

AT: Apteegi pidamiseks on nõutav EMP riigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodakondsus. Apteegi rentnikel ja apteegi haldamise eest vastutavatel isikutel peab olema EMP riigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodakondsus.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine:

CY: ravimite ning meditsiini- ja ortopeediakaupade jaemüügi ning muude apteekriteenuste (CPC 63211) osutamise suhtes kohaldatakse kodakondsusnõuet.

DE: teiste riikide kodanikud või isikud, kes ei ole sooritanud Saksa apteekrieksamit, võivad saada üksnes loa võtta üle apteek, mis on eelnevalt tegutsenud juba kolm aastat.

FR: apteegi pidamiseks on nõutav EMP riigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodakondsus. Välisriikide apteekrite suhtes võidakse kohaldada igal aastal kehtestatavat kvooti.

EL: apteegi pidamiseks on nõutav ELi kodakondsus.

HU: apteegi pidamiseks on nõutav EMP kodakondsus.

LV: selleks et alustada iseseisvat tööd apteegis, peab välisriigi apteeker või apteekri assistent, kes on saanud hariduse riigis, mis ei ole ELi liikmesriik või EMP riik, töötama vähemalt aasta apteegis apteekri järelevalve all.

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – kohapealne esindatus:

BG: välisriikide kodanikelt nõutakse alalist elamisluba (vajalik on füüsiline kohalolek).

DE: selleks et saada apteekri tegevusluba või avada ravimite ja teatavate meditsiinikaupade avalikkusele müümiseks apteek, peab olema täidetud elukohanõue.

Meetmed:

AT: Apothekengesetz (apteegiseadus), RGL. Nr. 5/1907, mida on muudetud, §§ 3, 4, 12;

Arzneimittelgesetz (ravimiseadus), BGL. Nr. 185/1983, mida on muudetud, §-d 57, 59, 59a,

Medizinproduktegesetz (meditsiinitoodete seadus), BGL. Nr. 657/1996, mida on muudetud, § 99.

BG: inimmeditsiinis kasutatavate ravimite seadus, artiklid 146, 161, 195, 222 ja 228.

CY: farmaatsiatoodete ja mürgiste ainete seadus (254. peatükk).

DE: § 2 paragraph 2, § 11a Apothekengesetz (Saksamaa apteegiseadus);

§§ 43 paragraph. 1, 73 paragraph. 1 Nr. 1a, Arzneimittelgesetz (Saksamaa ravimiseadus) ning

§ 11 Abs. 2 und 3 Medizinproduktegesetz, Verordnung zur Regelung der Abgabe von Medizinprodukten.

EE: ravimiseadus, RT I 2005, 2, 4; § 29 lõige 2 ning

tervishoiuteenuse korraldamise seadus, RT I 2001, 50, 284.

EL: seadus nr 5607/1932, mida on muudetud seadustega nr 1963/1991 ja nr 3918/2011.

ES: Ley 16/1997, de 25 de abril, de regulación de servicios de las oficinas de farmacia (25. aprilli 1997. aasta seadus nr 16 apteegiteenuste reguleerimise kohta), artiklid 2, 3.1 ning Real Decreto Legislativo 1/2015, de 24 de julio por el que se aprueba el Texto refundido de la Ley de garantías y uso racional de los medicamentos y productos sanitarios (Ley 29/2006).

FR: Code de la santé publique, artiklid L4221-1, L4221-13, L5125-10;

Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales, modifiée par les lois 2001-1168 du 12 décembre 2001 et 2008-776 du 4 août 2008 (seadus nr 90-1258, mis käsitleb vabakutselisena tegutsemist äriühingu vormis), lois 2011-331 du 28 mars 2011 et 2015-990 du 6 août 2015.

HR: tervishoiuseadus (Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne nr 150/08, nr 71/10, nr 139/10, nr 22/11, nr 84/11, nr 12/12, nr 70/12, nr 144/12).

HU: 2006. aasta seadus XCVIII ravimite ja meditsiiniliste abivahendite usaldusväärse ja majanduslikult teostatava tarnimise üldsätete ning ravimite turustamise kohta.

IT: seadus nr 362/1991, artiklid 1, 4, 7 ja 9;

seadusandlik dekreet nr 233/1946, artiklid 7–9 ning

Vabariigi Presidendi dekreet nr 221/1950, § 3 ja § 7.

LU: Loi du 4 juillet 1973 concernant le régime de la pharmacie (annex a043), Règlement grand-ducal du 27 mai 1997 relatif à l’octroi des concessions de pharmacie (annex a041); ning

Règlement grand-ducal du 11 février 2002 modifiant le règlement grand-ducal du 27 mai 1997 relatif à l’octroi des concessions de pharmacie (annex a017).

LV: ravimiseadus, § 38.

MT: apteegi tegevusluba käsitlevad eeskirjad (LN279/07), mis on välja antud meditsiiniseaduse alusel (458. peatükk).

PT: dekreet-seadus nr 307/2007, artiklid 9, 14 ja 15 ning

määrus nr 1430/2007.

SI: apteegiteenuste seadus (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 85/2016) ning

ravimiseadus (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 17/2014).

SK: seadus 362/2011 ravimite ja meditsiiniseadmete kohta, artikkel 6 ning

seadus nr 578/2004 tervishoiuteenuste pakkujate, meditsiinitöötajate ja kutseorganisatsioonide kohta.

I-EU-4 – Teadus- ja arendusteenused

Sektor/allsektor: Teadus- ja arendusteenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 851, 853

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Valitsemistasand: Euroopa Liit / liikmesriik (kui ei ole teisiti sätestatud)

Kirjeldus:

Euroopa Liit: Riigi rahastatavate teadus- ja arendusteenuste korral, mille jaoks eraldab Euroopa Liidu tasandil rahalisi vahendeid Euroopa Liit, võib ainuõigusi või lube anda üksnes liikmesriikide kodanikele ja Euroopa Liidu ettevõtjatele, kelle registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht asub Euroopa Liidus (CPC 851, 853).

Riigi rahastatavate teadus- ja arendusteenuste puhul, mille jaoks eraldab rahalisi vahendeid liikmesriik, võib ainuõigusi või lube anda üksnes asjaomase liikmesriigi kodanikele ning asjaomase liikmesriigi ettevõtjatele, kelle peakontor asub asjaomases liikmesriigis (CPC 851, 853).

Käesolev reservatsioon ei piira riigihanke välistamist poole poolt ega teenustega kauplemise subsideidume, millele on osutatud artikli 11.2 „Kohaldamisala“ lõikes 2 ja artikli 10.5 „Kohaldamisala“ lõikes 2.

Meetmed:

Euroopa Liit: kõik olemasolevad ja tulevased ELi teadusuuringute või innovatsiooni raamprogrammid, sealhulgas Horisont 2020 raamprogrammi osalemiseeskirjad ning määrused, mis on seotud ühiste tehnoloogiaalgatuste, artikli 185 kohaste otsuste ning Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudiga (EIT), samuti olemasolevad ja tulevased riiklikud, piirkondlikud või kohalikud teadusprogrammid.

I-EU-5 – Kinnisvarateenused

Sektor/allsektor: Kinnisvarateenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 821, 822

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine

Kohapealne esindatus

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Valitsemistasand: Euroopa Liit / liikmesriik (kui ei ole teisiti sätestatud)

Kirjeldus:

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenuskaubanduse puhul – võrdne kohtlemine, kohapealne esindatus:

CY: kinnisvarateenuste osutamisel kohaldatakse kodakondsus- ja elukohanõuet.

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – kohapealne esindatus:

CZ: Tšehhi Vabariigis kohaldatakse füüsiliste isikute suhtes elukohanõuet ja juriidiliste isikute suhtes tegevuskohanõuet, et saada kinnisvarateenuste osutamiseks vajalik litsents.

DK: Taani territooriumil viibiv füüsiline isik võib kasutada kinnisvarateenuste osutamisel kinnisvaramaakleri ametinimetust üksnes juhul, kui ta on volitatud kinnisvaramaakler, kes on kantud Taani kaubandus- ja ettevõtlusameti kinnisvaramaaklerite registrisse. Seaduses on sätestatud, et taotluse esitaja peab olema Taani, ELi, EMP riigi või Šveitsi elanik.

Kinnisvara müügi seadust kohaldatakse üksnes kinnisvarateenuste osutamisel tarbijatele. Lisaks ei kohaldata kinnisvara müügi seadust kinnisvara rentimise suhtes (CPC 822).

HR: kinnisvarateenuste osutamiseks on nõutav kaubanduslik kohalolek EMP riigis

PT: füüsiliste isikute suhtes kohaldatakse EMP riigi elukohanõuet. juriidilise isiku asukoht peab olema EMP riigis.

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

SI: kui Mehhiko lubab Sloveenia kodanikel ja ettevõtjatel pakkuda kinnisvaramaakleri teenuseid, lubab Sloveenia Mehhiko kodanikel ja ettevõtjatel pakkuda samadel tingimustel kinnisvaramaakleri teenuseid, kui on täidetud järgmised nõuded: isikul on õigus tegutseda kinnisvaramaaklerina päritoluriigis, esitatud on tõend selle kohta, et isik on kriminaalkorras karistamata, ja isik on kantud (Sloveenia) pädevas ministeeriumis kinnisvaramaaklerite registrisse.

Meetmed:

CY: kinnisvaraagentide seadus nr 71(1)/2010.

CZ: kauplemislubade seadus.

DK: Lov om formidling af fast ejendom m.v. lov. nr. 526 af 28.05.2014.

HR: kinnisvaramaakleri tegevuse seadus (Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne nr 107/07 ja nr 144/12), artikkel 2.

PT: dekreet-seadus nr 211/2004 (artiklid 3 ja 25), muudetud ja uuesti avaldatud dekreet-seadusega nr 69/2011.

SI: kinnisvarabüroode seadus.

I-EU-6 – Äriteenused

Sektor/allsektor:	Äriteenused – ilma juhita sõidukite rentimise või kasutusrendi teenused; juhtimisalase nõustamisega seotud teenused; tehniline kontroll ja analüüs; seonduvad teadusliku ja tehnilise nõustamise teenused; põllumajandusega seotud teenused; turvateenused; tööjõu vahendamise teenused; kirjaliku ja suulise tõlke teenused; muud äriteenused
Tegevusala klassifikatsioon:	ISIC rev. 37, CPC 612 osa, 621 osa, 625 osa, 831, 85990 osa, 86602, 8675, 8676, 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209, 87901, 87902, 87909, 88, 893 osa
Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine Enamsoodustusrežiim Kõrgem juhtkond ja juhatus Kohapealne esindatus
Peatükk:	Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus
Valitsemistasand:	Euroopa Liit / liikmesriik (kui ei ole teisiti sätestatud)

Kirjeldus:

- a) Ilma juhita sõidukite rentimise või kasutusrendi teenused (CPC 83103, CPC 831)

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine:

SE: Rootsi lipu all sõitmiseks tuleb laeva välisosaluse puhul tõendada Rootsi domineerivat tegevusmõju. Rootsi domineeriv mõju tähendab seda, et laeva käitamine toimub Rootsist. Välislaeva puhul võidakse teha sellest eeskirjast erand, kui laeva on võtnud rendile või kasutusrendile Rootsi juriidiline isik laevapereta prahtimise lepingu alusel. Erandi tegemiseks tuleb laevapereta prahtimise leping, milles on sätestatud, et prahtija võtab täieliku vastutuse rendi või kasutusrendi objektiks oleva laeva käitamise ja meeskonna eest, esitada Rootsi veeteede ametile. Lepingu kehtivusaeg peaks olema vähemalt üks kuni kaks aastat (CPC 83103).

Meetmed:

SE: sjölagen (mereseadus) (1994:1009), 1. peatükk, § 1.

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – kohapealne esindatus:

SE: ilma juhita autode ja teatavate maastikusõidukite (terrängmotorfordon) rendi ja kasutusrendi teenuste osutajad peavad, juhul kui rendi- või liisinguperiood on lühem kui üks aasta, määrama isiku, kes vastutab muu hulgas selle eest, et tegevus toimub kehtivate eeskirjade ja õigusaktide kohaselt ning et järgitakse liiklusohutuse eeskirju. Vastutav isik peab elama Rootsis (CPC 831).

Meetmed:

SE: Lag (1998: 424) om biluthyrning (autode rentimise ja kasutusrendi seadus).

- b) Sõidukite rentimise või kasutusrendi teenused ja muud lennundusega seotud äriteenused

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

Euroopa Liit: õhusõiduki rentimisel või liisimisel ilma meeskonnata (kuivrent) kohaldatakse ELi lennuettevõtja kasutatavate õhusõidukite suhtes kehtivaid registreerimisnõudeid. Kuivrendilepingu korral, milles osaleb ELi lennuettevõtja, kohaldatakse ELi või siseriikliku õiguse nõudeid lennundusohutuse kohta, nagu eelnev heakskiit ja muud tingimused, mida kohaldatakse kolmandate riikide registreeritud õhusõidukite kasutamise suhtes. Õhusõiduki registreerimiseks võib olla nõutav, et õhusõiduki omanik oleks kas kindlatele kodakondsusnõuetele vastav füüsiline isik või kindlatele kapitaliomandi- ja kontrollinõuetele vastav ettevõtja (CPC 83104).

Kui arvutipõhise ettetellimissüsteemi teenuse osutajad, kes tegutsevad väljaspool ELi, ei võimalda ELi lennuettevõtjatele ELis tagatud kohtlemisega võrdväärset (mittediskrimineerivat) kohtlemist või kui lennuettevõtjad, kes tegutsevad väljaspool ELi, ei võimalda ELi arvutipõhise ettetellimissüsteemi teenuse osutajatele ELis tagatud kohtlemisega võrdväärset kohtlemist, võib võtta meetmeid tagamaks, et arvutipõhise ettetellimissüsteemi teenuste osutajad ELis võimaldavad väljaspool ELi tegutsevatele lennuettevõtjatele või ELi lennuettevõtjad võimaldavad väljaspool ELi tegutsevatele arvutipõhise ettetellimissüsteemi teenuste osutajatele võrdväärset kohtlemist.

Meetmed:

Euroopa Liit: Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. septembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1008/2008 ühenduses lennuteenuste osutamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta (uuesti sõnastamine); Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. jaanuari 2009. aasta määrus (EÜ) nr 80/2009 toimimisjuhendi kohta arvutipõhiste ettetellimissüsteemide puhul ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 2299/89.

c) Tehniliste katsete ja analüüsi teenused (CPC 8676)

Investeeringu liberaliseerimise puhul – turulepääs, võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – turulepääs ja võrdne kohtlemine:

FR: bioloogide puhul on nõutav EMP riigi kodakondsus.

CY: keemiku- ja bioloogiteenuste osutamiseks on nõutav liikmesriigi kodakondsus.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – enamsoodustusrežiim; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim, kohapealne esindatus:

IT: bioloogide, keemiaanalüütikute, agronomide ja kutsealal *periti agrari* töötajate puhul on nõutav elukoht ja kandmine kutseregistrisse. Kolmandate riikide kodanikud võidakse registrisse kanda vastastikkuse tingimusel.

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – kohapealne esindatus:

BG: tehniliste katsete ja analüüsi teenuste piirüleseks osutamiseks peab olema tegevuskoht Bulgaarias vastavalt Bulgaaria kaubandusseadusele ja ettevõtte tuleb registreerida äriregistris.

Maantesõidukite tehnoseisundi korrapäraseks kontrollimiseks peab isik olema registreeritud vastavalt Bulgaaria äriseadusele või kasumit mittetaotlevate juriidiliste isikute seadusele või olema registreeritud mõnes teises ELi liikmesriigis või EMP riigis.

Meetmed:

BG: toodete tehniliste nõuete seadus;

mõõtmisseadus,

nõuetelevastavust kontrollivate asutuste riikliku akrediteerimise seadus;

puhta välisõhu seadus ning

veeseadus, määrus N-32 maanteeõidukite tehnoseisundi korrapärase kontrollimise kohta.

CY: 1988. aasta keemikute registreerimise seadus (nr 157/1988), mida on muudetud seadustega nr 24(I)/1992 ja nr 20(I)/2004, seadus nr 157/1988.

FR: Code de la Santé Publique, artiklid L6213-1 – L6213-6.

IT: bioloogid, keemiaanalüütikud: seadus nr 396/1967 bioloogi elukutse kohta;

kuninglik dekreet nr 842/1928 keemiaanalüütiku elukutse kohta.

- c) Juhtimisalase nõustamisega seotud teenused – vahekohtu- ja lepitusteenused (CPC 86602)

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – kohapealne esindatus:

HU: vahendustegevuseks (vahekohtu- ja lepitusteenuste pakkumiseks) on nõutav kohtusüsteemi eest vastutava ministri luba, mis seisneb registrisse kandmises ja mille võib anda üksnes Ungaris elavatele füüsilistele isikutele või Ungaris asutatud juriidilistele isikutele.

Meetmed:

HU: 2002. aasta seadus nr LV vahendamise kohta.

d) Seonduvad teadusliku ja tehnilise nõustamise teenused (CPC 8675)

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim, kohapealne esindatus:

IT: Geoloogide registrisse kandmiseks, mis on vajalik mõõdistaja või geoloogina kaevanduste uurimise ja käitamisega jms seotud teenuste pakkumiseks, on nõutav elukoht või kutsetegevuse asukoht Itaalias. Kutsealal töötamiseks on nõutav liikmesriigi kodakondsus; välisriikide kodanikke võidakse siiski kanda registrisse vastastikkuse tingimusel.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenuskaubanduse puhul – võrdne kohtlemine, kohapealne esindatus:

BG: juriidiline isik peab olema asutatud EMP riigis või Šveitsis ning füüsilisel isikul, kes teeb maakoore liikumise uurimisel geodeesia, katastrimõõdistamise ja kartograafiaga seotud töid, peab olema EMP riigi või Šveitsi kodakondsus.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

CY: asjaomaste teenuste osutamise suhtes kohaldatakse kodakondsusnõuet.

FR: välisinvestoritel peab olema uurimis- ja geoloogilise luure teenuste osutamiseks eriluba.

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – kohapealne esindatus:

HR: põhilisi geoloogia-, geodeesia- ja kaevandamisalaseid nõustamisteenuseid ning nendega seonduvaid keskkonnakaitsealaseid nõustamisteenuseid võib Horvaatia territooriumil osutada üksnes koos kohalike juriidiliste isikutega või nende kaudu.

Meetmed:

BG: katastri ja omandiregistri seadus, geodeesia ja kartograafia seadus.

CY: seadus nr 224/1990.

FR: Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales, modifiée par les lois 2001-1168 du 12 décembre 2001 et 2008-776 du 4 août 2008.

HR: määrus, mis käsitleb juriidilistele isikutele keskkonnakaitsealaseks kutsetegevuseks heakskiidu andmisel kohaldatavaid nõudeid (Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne nr 57/10), artiklid 32–35.

IT: geoloogid: seadus nr 112/1963, artiklid 2 ja 5; Vabariigi Presidendi dekreet nr 1403/1965, artikkel 1.

e) Tehniliste katsete ja analüüsi teenused (CPC 8676)

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – kohapealne esindatus:

IT: bioloogide ja keemiaanalüütikute puhul nõutakse alalist elukohta ja kandmist kutseregistrisse.

BG: tehniliste katsete ja analüüsi teenuste piirüleseks osutamiseks peab olema tegevuskoht Bulgaarias vastavalt Bulgaaria kaubandusseadusele ja ettevõtte tuleb registreerida äriregistris. Maantesõidukite tehnoseisundi korrapäraseks kontrollimiseks peab isik olema registreeritud vastavalt Bulgaaria äriseadusele või kasumit mittetaotlevate juriidiliste isikute seadusele või olema registreeritud mõnes teises ELi liikmesriigis või EMP riigis.

PT: keemiaanalüütiku kutseala on reserveeritud füüsilistele isikutele.

Meetmed:

BG: toodete tehniliste nõuete seadus; mõõtmisseadus,

nõuetelevastavust kontrollivate asutuste riikliku akrediteerimise seadus;

puhta välisõhu seadus ning

veeseadus, määrus N-32 maanteeõidukite tehnoseisundi korrapärase kontrollimise kohta.

IT: seadus nr 3/1976 agronoomielukutse ja kutseala „*periti agrari*“ kohta; seadus nr 434/1968, mida on muudetud seadusega nr 54/1991.

PT: dekreet-seadus nr 119/92;

seadus nr 47/2011; ning

dekreet-seadus nr 183/98.

f) Tööjõu vahendamise teenused (CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209)

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

BE (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsemistasandil): Flaami piirkond, Vallooni piirkond, saksakeelne kogukond: väljaspool EMPd peakontorit omav äriühing peab tõendama, et ta osutab oma päritoluriigis tööhõiveteenuseid (CPC 87202).

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

DE: selleks et saada luba tegutsemiseks ajutist tööjõudu rentiva asutusena, on nõutav liikmesriigi kodakondsus või kaubanduslik kohalolek ELis (vastavalt asjaomase renditööd käsitleva õigusakti (Arbeitnehmerüberlassungsgesetz) § 3 lõigetele 3 ja 5). Föderaalne töö- ja sotsiaalministeerium võib välja anda määruse, mis käsitleb väljastpoolt ELi ja EMPd pärit töötajate töölerakendamist ja värbamist kindlaksmääratud ametitesse, nagu tervishoiu ja hooldusega seotud kutsealad (CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209).

Meetmed:

BE: Flaami piirkond: Besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2010 tot uitvoering van het decreet betreffende de private arbeidsbemiddeling.

Vallooni piirkond: Décret du 3 avril 2009 relatif à l'enregistrement ou à l'agrément des agences de placement (3. aprilli 2009. aasta dekreet tööhõiveagentuuride registreerimise kohta), artikkel 7; Arrêté du Gouvernement wallon du 10 décembre 2009 portant exécution du décret du 3 avril 2009 relatif à l'enregistrement ou à l'agrément des agences de placement (Vallooni valitsuse 10. detsembri 2009. aasta otsus, millega rakendatakse 3. aprilli 2009. aasta dekreeti tööhõiveagentuuride registreerimise kohta), artikkel 4.

Saksakeelne kogukond: Dekret über die Zulassung der Leiharbeitsvermittler und die Überwachung der privaten Arbeitsvermittler / Décret du 11 mai 2009 relatif à l'agrément des agences de travail intérimaire et à la surveillance des agences de placement privées, art. 6.

DE: § 1 ja 3 Abs 5 Arbeitnehmerüberlassungsgesetz –AÜG § 292 SGB III§ artikkel 38 Beschäftigungsverordnung.

g) Turvateenused (CPC 87302, 87303, 87304, 87305, 87309)

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

PT: spetsialistide suhtes kohaldatakse kodakondsusnõuet.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

IT: turvateenuste osutamiseks ja väärisesemete transpordiks on nõutav liikmesriigi kodakondsus ja elukoht liikmesriigis.

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – kohapealne esindatus ja enamsoodustusrežiim:

DK: turvateenuse osutamise luba taotlevate üksikisikute ning turvateenuse osutamise luba taotlevate juriidiliste isikute juhtide ja enamiku juhatuse liikmete suhtes kehtib elukohanõue. Elukohanõuet ei kohaldata siiski juhtudel, mis on sätestatud rahvusvahelistes lepingutes või justiitsministri määrustes.

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – kohapealne esindatus:

EE: turvateenuste osutamise ja turvatöötajate suhtes kohaldatakse elukohanõuet.

Meetmed:

DK: Lovbekendtgørelse 2016-01-11 No. 112 om vagtvirksomhed.

EE: turvaseadus § 21, § 43.

IT: seadus nr 773/1931 avaliku julgeoleku kohta (TULPS), artiklid 133–141 ning
kuninglik dekreet nr 635/1940, artikkel 257.

PT: seadus nr 34/2013 ning

määrus nr 273/2013.

h) Inkassoteenused, krediidiinfoteenused (CPC 87901, 87902)

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine:

PT: inkassoteenuste ja krediidiinfoteenuste osutamiseks on nõutav liikmesriigi kodakondsus (CPC 87901, 87902).

Meetmed:

PT: seadus nr 49/2004.

i) Kirjaliku ja suulise tõlke teenused (CPC 87905)

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

CY: kohaldatakse kodakondsusnõuet.

EE: vandetõlk peab olema liikmesriigi kodanik.

HR: volitatud tõlkijate puhul on nõutav EMP riigi kodakondsus.

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – kohapealne esindatus:

BG: ametliku kirjaliku ja suulise tõlke teenuste osutamiseks on nõutav alaline elukoht.

FI: volitatud tõlkijatel peab olema elukoht EMP riigis.

Meetmed:

BG: dokumentide legaliseerimist, sertifitseerimist ja tõlkimist käsitlev määrus, artikkel 18.

CY: Küprose Vabariigi seaduste kohaselt sertifitseeritud tõlkimisteenuste kehtestamine, registreerimine ja reguleerimine.

EE: vandetõlgi seadus, § 2 (3), § 16.

FI: laki auktorisoiduista kääntäjistä (volitatud tõlkijate seadus) (1231/2007), § 2 (1)).

HR: määrus alaliste kohtutõlkide kohta (Horvaatia ametlik väljaanne nr 88/2008), artikkel 2.

j) Muud äriteenused (CPC 612 osa, 621 osa, 625 osa, 893 osa, 85990 osa)

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine:

CY: juuksuri-, kosmeetiku teenuste, manikööri- ja pediküüriteenuste ning muude iluteenuste osutamise suhtes kohaldatakse kodakondsusnõuet.

Meetmed:

CY: seadus nr 28(i)/2003;

seadus nr 40(i)/1993;

seadus nr 40(i)/1993 ning

seadus nr 182(i) 2013.

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – kohapealne esindatus:

CZ: loa saamiseks vabatahtliku avaliku enampakkumise teenuste osutamiseks peab äriühing olema asutatud Tšehhis ja füüsilisel isikul peab olema elamisluba (CPC 612 osa, 621 osa, 625 osa, 85990 osa).

NL: proovimärgisega märgistamise teenuste pakkumiseks on nõutav kaubanduslik kohalolek Madalmaades (CPC 893 osa).

Meetmed:

CZ: seadus nr 455/1991 Coll.;

kaubanduslitsentsi seadus ning

seadus nr 26/2000 Coll. avaliku enampakkumise kohta.

NL: Waarborgwet 1986.

I-EU-7 – Ehitusteenused

Sektor/allsektor: Ehitusteenused – ehitusteenused ja nendega seotud inseneriteenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 51

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Valitsemistasand: Euroopa Liit / liikmesriik (kui ei ole teisiti sätestatud)

Kirjeldus:

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

CY: kodakondsuse nõue.

Meede:

2001. aasta ehitus- ja tehniliste tööde töövõtjate registreerimise ja kontrollimise seadus (29 (I) / 2001), artiklid 15 ja 52.

I-EU-8 – Turustusteenused

Sektor/allsektor: Turustusteenused – üldised, tubaka ja alkoholiga seotud turustusteenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 3546, 621 osa, 6222, 631, 632 osa

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Valitsemistasand: EL/liikmesriik (kui ei ole sätestatud teisiti)

Kirjeldus:

a) Ravimite turustamine (CPC 62117, 62251, 8929).

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

CY: ravimiesindajate osutatavate turustusteenuste puhul kehtib kodakondsusnõue (CPC 62117).

Meetmed:

CY: seadus nr 74(i) 202.

b) Tubaka turustamine (CPC 6222 osa, 62228, 6310 osa, 63108)

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

AT: eelistatakse EMP riikide kodanikke (CPC 63108).

FR: tubakamüüjate (buraliste) suhtes kohaldatakse kodakondsusnõuet (CPC 6222 osa, 6310 osa).

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine:

ES: asutamise suhtes kohaldatakse liikmesriigi kodakondsuse nõuet (CPC 63108).

Meetmed:

AT: 1996. aasta tubakamonopoli seadus, § 5 ja § 27.

ES: 27. septembri 2014. aasta seadus nr 14/2013.

FR: Code général des impôts, 2. lisa artikkel 568 ja artiklid 276–279.

c) Muud turustusteenused (CPC 3546)

Seoses piiriülese teenuskaubandusega – võrdne kohtlemine, kohapealne esindatus:

LT: pürotehnika turustamiseks on vaja luba. Loa võivad saada üksnes ELis asutatud juriidilised isikud (CPC 3546).

Meetmed:

LT: 23. märtsi 2004. aasta seadus tsiviilotstarbelise pürotehnika ringluse järelevalve kohta nr IX-2074).

I-EU-9 – Haridusteenused

Sektor/allsektor: Haridusteenused (eraõiguslikult rahastatud)

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 921, 922, 923, 924

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine

Enamsoodustusrežiim

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Kohapealne esindatus

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Valitsemistasand: Euroopa Liit / liikmesriik (kui ei ole teisiti sätestatud)

Kirjeldus:

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

FR: õpetamiseks erasektori rahastatavas haridusasutuses on nõutav liikmesriigi kodakondsus (CPC 921, CPC 922, CPC 923). Mehhiko kodanikud võivad saada siiski asjakohaselt pädevalt asutuselt loa õpetada põhi-, kesk- ja kõrgastme haridusasutustes. Mehhiko kodanikud võivad saada asjakohaselt pädevalt asutuselt loa ka põhi-, kesk- või kõrgastme haridusasutuste rajamiseks ja juhtimiseks või haldamiseks. Sellise loa andmisel kohaldatakse kaalutlusõigust.

MT: teenuseosutajad, kes soovivad osutada erasektori rahastatavaid kõrgharidus- või täiskasvanuharidusteenuseid, peavad saama haridus- ja tööhõiveministeeriumilt loa. Loa andmise otsuse tegemisel võidakse kohaldada kaalutlusõigust (CPC 923, CPC 924).

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

BG: välisosalusega Bulgaaria lasteaedu ja koole võib rajada selliste rahvusvaheliste lepingute alusel, milles Bulgaaria osaleb. Välisriikide kõrgkoolid ei saa luua Bulgaaria territooriumil oma filiaale. Välisriikide kõrgkoolid võivad avada Bulgaarias teaduskondi, osakondi, instituute ja kolledžeid üksnes Bulgaaria kõrgkoolide struktuuri raames ja koostöös Bulgaaria kõrgkoolidega (CPC 921, CPC 922).

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatuse:

EL: erasektori rahastatavate põhi- ja keskkoolide omanikud, enamik juhtkonna liikmetest ja õpetajad peavad olema liikmesriikide kodanikud (CPC 921, CPC 922). Kõrgharidust võivad pakkuda üksnes täiesti autonoomsed avalik-õiguslikud juriidilised isikud. Kõrgharidust võivad pakkuda üksnes täiesti autonoomsed avalik-õiguslikud juriidilised isikud. Seadusega nr 3696/2008 on liidu elanikel (füüsilistel või juriidilistel isikutel) siiski lubatud rajada eraõiguslikke kõrgkooli, mis annavad välja tunnistusi, mida ei peeta samaväärseks akadeemiliste kraadidega (CPC 923).

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – kohapealne esindatus:

CZ ja SK: erasektori rahastatava kõrgkoolina tegutsemiseks riigi heakskiidu taotlemise korral on nõutav tegevuskoht liikmesriigis. Seda reservatsiooni ei kohaldata keskharidusjärgse tehnilise ja kutsehariduse teenuste suhtes (CPC 92310).

Meetmed:

BG: eelkooli ja koolihariduse seadus (täiendavad sätted, lõige 4) ning

kõrgharidusseadus (täiendavad sätted, lõige 4).

CZ: seadus nr 111/1998, Coll. (kõrgharidusseadus), § 39; ning

seadus nr 561/2004 Coll. (alus-, põhi-, kesk-, kolmanda taseme kutse- ja muu hariduse kohta (haridusseadus)).

EL: seadused nr 682/1977, nr 284/1968, nr 2545/1940 ja presidendi määrus nr 211/1994, mida on muudetud presidendi määrusega nr 394/1997; Kreeka põhiseadus, artikkel 16, lõige 5 ning seadus nr 3549/2007.

FR: Code de l'éducation, artiklid L 444-5, L 914-4, L 441-8, L 731-8, L 731-1 kuni 8.

MT: 2012. aasta õiguslik teade nr 296.

SK: 21. veebruari 2002. aasta seadus nr 131 ülikoolide kohta.

I-EU-10 – Keskkonnateenused

Sektor/allsektor: Keskkonnateenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 940

Asjaomased kohustused: Kohapealne esindatus

Peatükk: CBTS

Valitsemistasand: Euroopa Liit / liikmesriik (kui ei ole teisiti sätestatud)

Kirjeldus:

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – kohapealne esindatus:

SE: heitgaaside kontrollimise teenuste pakkumiseks saab akrediteerida üksnes Rootsis asutatud või Rootsis peamist tegevuskohta omava ettevõtja (CPC 9404).

SK: kasutatud patareide ja akude, vanaõli, vanade autode ning elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete töötlemiseks ja ringlussevõtuks on nõutav asutamine juriidilise isikuna Euroopa Liidu liikmesriigis või Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) riigis (elukohanõue) (CPC 9402 osa).

Meetmed:

SE: sõidukite seadus (2002:574).

SK: seadus nr 79/2015 jäätmete kohta.

I-EU-11 – Tervishoiu- ja sotsiaalteenused

Sektor/allsektor: Tervishoiu- ja sotsiaalteenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 931, 933

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine

Valitsemistasand: Euroopa Liit / liikmesriik (kui ei ole teisiti sätestatud)

Kirjeldus:

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine:

FR: kui ELi investoritele on kättesaadavad muud õiguslikud vormid, siis välisriikide investoritel on juurdepääs üksnes sellistele õiguslikele vormidele nagu SEL (*société d'exercice liberal*) ja SCP (*société civile professionnelle*). Meditsiini-, hambaravi- ja ämmaemandateenuste osutamisel on nõutav Prantsuse kodakondsus. Välismaalaste juurdepääs on siiski võimalik igal aastal kehtestatavate kvootide piires. Meditsiini-, hambaravi- ja ämmaemandateenuseid ning meditsiiniõeteenuseid saab osutada üksnes õiguslikku vormi SARL (*anonyme, à responsabilité limitée*) või SCP (*en commandite par actions*) kasutades. Haigla- ja kiirabiteenuste, raviasutuste teenuste (muud kui haiglateenused) ja sotsiaalteenuste puhul on juhtimisülesannete täitmiseks vajalik luba. Loa andmisel võetakse arvesse kohalike juhtide kättesaadavust.

Meetmed:

FR: Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales, modifiée par les lois 2001-1168 du 12 décembre 2001 et 2008-776 du 4 août 2008 et la loi 66-879 du 29 novembre 1966 (SCP); Code de la santé publique, artiklid L6122-1 ja L6122-2 (Ordonnance 2010-177 du 23 février 2010).

I-EU-12 – Turismi- ja reisiteenused

Sektor/allsektor: turismi- ja reisiteenused – hotellid, restoranid ja toitlustus;
reisibüroode ja reisikorraldajate (sealhulgas reisijuhtide) teenused;
giiditeenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 641, 642, 643, 7471, 7472

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Kohapealne esindatus

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Valitsemistasand: Euroopa Liit / liikmesriik (kui ei ole teisiti sätestatud)

Kirjeldus:

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

BG: välisriigi päritolu juhatajate arv ei tohi ületada Bulgaaria kodanikest juhatajate arvu juhul, kui riiklik (riigi või kohaliku omavalitsuse) osalus Bulgaaria äriühingu omakapitalis on üle 50 %.

Giidide suhtes kohaldatakse EMP kodakondsusnõuet (CPC 641, 642, 643, 7471, 7472).

CY: Giiditeenuste ning reisibüroode ja reisikorraldajate teenuste osutamiseks on nõutav liikmesriigi kodakondsus (CPC 7471, 7472).

EL: kolmandate riikide kodanikud peavad omandama diplomi Kreeka turismiministeeriumi giidikoolist, et neil oleks õigus asjaomasel kutsealal tegutseda. Erandina eespool nimetatud sätetest võib kolmandate riikide kodanikele anda ajutiselt kutsealal töötamise õiguse juhul, kui konkreetse keele korral kinnitatakse giidi puudumist.

ES (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsemistasandil): Giiditeenuste pakkumise suhtes kohaldatakse liikmesriigi kodakondsuse nõuet (CPC 7472).

HR: majapidamistes ja maapiirkondade kodumajapidamistes majutus- ja tootluste teenuste osutamisel kohaldatakse EMP riigi kodakondsuse nõuet (CPC 641, 642, 643, 7471, 7472).

HU: reisibüroo ja reisikorraldaja teenuste ning giiditeenuste piiriüleseks pakkumiseks on vaja tegevusluba. Tegevusluba väljastatakse üksnes EMP riikide kodanikele ja juriidilistele isikutele, kelle tegevuskoht on mõnes EMP riigis (CPC 7471, 7472).

IT (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsemistasandil): väljastpoolt ELi pärit giidid peavad saama piirkonnalt professionaalse giidina tegutsemiseks eriloa. Liikmesriikide giididelt sellist luba ei nõuta. Luba antakse giididele, kellel on piisav pädevus ja piisavad teadmised (CPC 7472).

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – kohapealne esindatus:

BG: Reiskorraldus- või reisibürooteenuseid võib osutada ELi liikmesriigis või EMP riigis asutatud isik. Giiditeenuste, sealhulgas mägiigiidide ja suusainstruktorite (CPC 7471, 7472) teenuste osutamiseks, on nõutav EMP riigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodakondsus ja elukoht.

Meetmed:

BG: Turismiseadus, artiklid 61, 113 ja 146.

CY: Turismi- ja reisibüroode ning giidide seadus 1995–2004 (nr 41(I)/1995–2004).

EL: presidendi dekreet nr 38/2010, ministri otsus nr 165261/IA/2010 (valitsuse ametlik väljaanne 2157/B), seaduse nr 4403/2016 artikkel 50.

ES: Andaluusia: Decreto 8/2015, de 20 de enero, Regulador de guías de turismo de Andalucía;

Aragón: Decreto 21/2015, de 24 de febrero, Reglamento de Guías de turismo de Aragón;

Kantaabria: Decreto 51/2001, de 24 de julio, Article 4, por el que se modifica el Decreto 32/1997, de 25 de abril, por el que se aprueba el reglamento para el ejercicio de actividades turístico-informativas privadas;

Castilla-León: Decreto 25/2000, de 10 de febrero, por el que se modifica el Decreto 101/1995, de 25 de mayo, por el que se regula la profesión de guía de turismo de la Comunidad Autónoma de Castilla y León;

Castilla la Mancha: Decreto 86/2006, de 17 de julio, de Ordenación de las Profesiones Turísticas;

Kataloonia: Decreto Legislativo 3/2010, de 5 de octubre, para la adecuación de normas con rango de ley a la Directiva 2006/123/CE, del Parlamento y del Consejo, de 12 de diciembre de 2006, relativa a los servicios en el mercado interior, artikkel 88;

Madridi autonoomne piirkond: Decreto 84/2006, de 26 de octubre del Consejo de Gobierno, por el que se modifica el Decreto 47/1996, de 28 de marzo;

Valencia autonoomne piirkond: Decreto 90/2010, de 21 de mayo, del Consell, por el que se modifica el reglamento regulador de la profesión de guía de turismo en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana, aprobado por el Decreto 62/1996, de 25 de marzo, del Consell;

Extremadura: Decreto 37/2015, de 17 de marzo;

Galicia: Decreto 42/2001, de 1 de febrero, de Refundición en materia de agencias de viajes, guías de turismo y turismo activo;

Baleaarid: Decreto 136/2000, de 22 de septiembre, por el cual se modifica el Decreto 112/1996, de 21 de junio, por el que se regula la habilitación de guía turístico en las Islas Baleares;

Kanaari saared: Decreto 13/2010, de 11 de febrero, por el que se regula el acceso y ejercicio de la profesión de guía de turismo en la Comunidad Autónoma de Canarias, artikkel 5;

La Rioja: Decreto 14/2001, de 4 de marzo, Reglamento de desarrollo de la Ley de Turismo de La Rioja; Navarra: Decreto Foral 288/2004, de 23 de agosto, Reglamento para actividad de empresas de turismo activo y cultural de Navarra;

Astuuria: Decreto 59/2007, de 24 de mayo, por el que se aprueba el Reglamento regulador de la profesión de Guía de Turismo en el Principado de Asturias ning

Murcia autonoomne piirkond: Decreto No. 37/2011, de 8 de abril, por el que se modifican diversos decretos en materia de turismo para su adaptación a la ley 11/1997, de 12 de diciembre, de turismo de la Región de Murcia tras su modificación por la ley 12/2009, de 11 de diciembre, por la que se modifican diversas leyes para su adaptación a la directiva 2006/123/CE, del Parlamento Europeo y del Consejo de 12 de diciembre de 2006, relativa a los servicios en el mercado interior (los guías podrían ser extranjeros si tienen homologación de las titulaciones requeridas).

HR: majutus- ja toitlustussektori seadus (Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne nr 138/06, nr 152/08, nr 43/09, nr 88/10 ja nr 50/12) ning

turismiteenuste osutamise seadus (Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne nr 68/07 ja nr 88/10).

HU: 2005. aasta seadus nr CLXIV kaubanduse kohta ning

valitsuse dekreet nr 213/1996 (XII.23.) reisikorralduse ja reisibüroode tegevuse kohta.

IT: seadus nr 135/2001, artiklid 6 ja 7.5, ning seadus nr 40/2007 (seadusandlik dekreet nr 7/2007).

I-EU-13 – Meelelahutus-, kultuuri- ja sporditeenused

Sektor/allsektor: Meelelahutusteenused – muud sporditeenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 96419 osa

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Valitsemistasand: Euroopa Liit / liikmesriik (kui ei ole teisiti sätestatud)

Kirjeldus:

Muud sporditeenused (CPC 96419)

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

AT (kohaldatakse piirkondlikul valitsemistasandil): Suusakoolide tegevust ja mäegiiditeenuseid reguleerivad liidumaade seadused. Nende teenuste osutajalt võidakse nõuda EMP riigi kodakondsust. Ettevõtetelt võidakse nõuda EMP riigi kodanikust tegevdirektori ametisse nimetamist.

CY: Tantsukooli asutamise ja treenerite suhtes kohaldatakse kodakondsusnõuet.

Meetmed:

AT: Kärntner Schischulgesetz, LGBL. No. 53/97;

Kärntner Berg- und Schiführergesetz, LGBL. No. 25/98;

NÖ- Sportgesetz, LGBL. No. 5710; OÖ- Sportgesetz, LGBL. No. 93/1997;

Salzburger Schischul- und Snowboardschulgesetz, LGBL. No. 83/89;

Salzburger Bergführergesetz, LGBL. No. 76/81;

Steiermärkisches Schischulgesetz, LGBL. No. 58/97;

Steiermärkisches Berg- und Schiführergesetz, LGBL. No. 53/76;

Tiroler Schischulgesetz, LGBL. No. 15/95;

Tiroler Bergsportführergesetz, LGBL. No. 7/98;

Vorarlberger Schischulgesetz, LGBL. No. 55/02 §4 (2)a;

Vorarlberger Bergführergesetz, LGBL. No. 54/02 ning

Wien: Gesetz über die Unterweisung in Wintersportarten, LGBL. No. 37/02.

CY: Seadus 65(i)/1997; seadus 17(i)/1995.

I-EU-14 – Transporditeenused ja transpordi abiteenused

Sektor/allsektor:	transporditeenused – kalapüük ja veetransport – muu kaubanduslik tegevus, mida harrastatakse laevalt; veetransport ja veetranspordi abiteenused; raudteetransport ja raudteetranspordi abiteenused; maanteetransport ja maanteetranspordi abiteenused; lennutranspordi abiteenused; kombineeritud transporditeenuste osutamine
Tegevusala klassifikatsioon:	ISIC 0501, 0502; CPC 5122, 5133, 5223, 711, 712, 72, 741, 742, 743, 744, 745, 748, 749, 7461, 7469, 83103, 83104, 86751, 86754, 8730, 882
Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine Enamsoodustusrežiim Kõrgem juhtkond ja juhatus Kohapealne esindatus
Peatükk:	Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus
Valitsemistasand:	Euroopa Liit / liikmesriik (kui ei ole teisiti sätestatud)

Kirjeldus:

meretransport ja meretranspordi abiteenused. Kaubanduslik tegevus, mida harrastatakse laevalt (ISIC 0501, 0502, CPC 5133, 5223, 721, 742 osa, 745, 74540, 74520, 74590, 882)

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus; Piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

BG: Vedusid ja laevade mis tahes tegevust, mis on seotud vesiehituse ja veealuste tehniliste töödega, maavarade ja muude anorgaaniliste ressursside geoloogilise luure ja kaevandamisega, lootsimisega, punkerdamisega ning jäätmete, vee ja õli segude vastuvõtmise ning muu sellise tegevusega Bulgaaria sisevetes ja territoriaalmerel, võivad teostada üksnes Bulgaaria või mõne teise liikmesriigi lipu all sõitvad laevad.

Tugiteenuste osutamisel kohaldatakse kodakondsusnõuet. Laeva kapten ja peamehaanik peavad olema ELi liikmesriigi, EMP riigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodanikud. Vähemalt 25 % ametikohtadest juhtimis- ja tegevustasandil ning vähemalt 25 % ametikohtadest tellimusi vastuvõtval tasandil peab olema täidetud Bulgaaria kodanikega. Õigus osutada riikliku tähtsusega Bulgaaria sadamates ja piirkondliku tähtsusega sadamates avaliku transpordi tugiteenuseid antakse sadama omanikuga sõlmitava lepinguga (ISIC 0501, 0502, CPC 5133, 5223, 721, 74520, 74540, 74590, 882).

Meetmed:

BG: Kaubalaevandusseadustik;

Bulgaaria Vabariigi merevee, siseveeteede ja sadamate seadus;

määrus, mis käsitleb tingimusi ja korda Bulgaaria veoettevõtjate väljavalimiseks rahvusvaheliste lepingute kohaseks reisijate- ja kaubaveoks ja määrus nr 3 mehitamata laevade teenindamise kohta.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; Piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

DK: Lootsiteenuse osutajad võivad osutada lootsiteenust Taanis üksnes siis, kui nende elukoht on Euroopa Liidu või EMP riigis ning on registreeritud ja tunnustatud Taani ametiasutuses kooskõlas Taani lootsiseadusega (74520).

Meetmed:

DK: Taani lootsiseadus, § 18.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

DE (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsemistasandil): Laeva, mis ei kuulu liikmesriigi kodanikule, võib kasutada muuks tegevuseks kui transpordi- ja abiteenuste osutamiseks Saksamaa föderaalvetes üksnes eriloa alusel. Väljastpoolt ELi pärit laevadele võib teha erandeid üksnes juhul, kui ükski ELi laev ei ole kättesaadav või kui ELi laevad on kättesaadavad väga ebasoodsatel tingimustel, või rakendades vastastikkuse põhimõtet. Mehhiko lipu all sõitvatele laevadele võib teha erandeid vastastikkuse põhimõtte alusel (Verordnung über die Küstenschiffahrt, § 2 lõige 3). Lootsitegevust käsitlevate õigusaktidega hõlmatud tegevus on reguleeritud ja akrediteerimist võimaldatakse üksnes EMP riigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodanikele.

Käitajaga või ilma käitajata merelaevade rentimise või kasutusrendi korral ning ilma käitajata merel mittesõitvate laevade rentimise või kasutusrendi korral võidakse piirata lepingute sõlmimist välisriigi lipu all sõitvate laevade sooritatavaks kaubaveoks või selliste laevade prahtimist, sõltuvalt Saksamaa või mõne teise liikmesriigi lipu all sõitvate laevade kättesaadavusest.

Tehinguid residentide ja mitteresidentide vahel võidakse majanduspiirkonnas piirata (veetransport, veetranspordi tugiteenused, laevade rentimine, laevade kasutusrent ilma käitajata (CPC 721, 745, 83103, 86751, 86754, 8730)), kui need puudutavad järgmist:

- i) majanduspiirkonnas registreerimata siseveelaevade rentimist;

ii) kaubavedu selliste siseveelaevadega või

iii) selliste siseveelaevade pakutavaid puksiirteenuseid.

Meetmed:

DE: §§ 1, 2 Flaggenrechtsgesetz (lipu kaitse seadus);

§ 2 Verordnung über die Küstenschiffahrt vom 05.07.2002;

§§ 1, 2 Binnenschiffahrtsaufgabengesetz (BinSchAufgG);

Verordnung über Befähigungszeugnisse in der Binnenschiffahrt (Binnenschifferpatentverordnung - BinSchPatentV);

§ 9 Abs.2 No. 1 Seelotsgesetz vom 08.12.2010 (BGBl. I S. 1864);

§ 1 Nr. 9, 10, 11 ja 13 Seeaufgabengesetz (SeeAufgG) ning

See-Eigensicherungsverordnung vom 19.09.2005 (BGBl. I S. 2787), geändert durch Artikel 516 Verordnung vom 31.10.2006 (BGBl. I S. 2407).

FI: Meretranspordi tugiteenuseid Soome territoriaalvetes võivad pakkuda üksnes Soome, Euroopa Liidu või Norra lipu all sõitvad laevastikud (CPC 745).

Meetmed:

FI: Merilaki (mereseadus) (674/1994) ning

Laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta (ettevõtlusega tegelemise õiguse seadus) (122/1919), s. 4.

Raudteetransport ja raudteetranspordi abiteenused (CPC 711, 743)

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

BG: Raudteetransporditeenuseid ja raudteetranspordi tugiteenuseid võivad Bulgaarias osutada üksnes liikmesriikide kodanikud. Tegevusloa reisijate või kauba vedamiseks raudteel väljastab kauplejana registreeritud raudtee-ettevõtjatele transpordiminister (CPC 711, 743).

Meetmed:

BG: Raudteetranspordiseadus, artiklid 37 ja 48.

Maanteetransport ja maanteetranspordi abiteenused (CPC 712, 7121, 7122, 71222, 7123)

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

AT: Reisijate- ja kaubaveo jaoks võib ainuõigusi või lube anda üksnes Euroopa Liidu liikmesriikide kodanikele ja Euroopa Liidu juriidilistele isikutele, kelle peakontor asub Euroopa Liidus (CPC 712).

Meetmed:

AT: Güterbeförderungsgesetz (kaubaveoseadus), BGBl. Nr 593/1995; § 5;

Gelegenheitsverkehrsgesetz (juhuvedude seadus), BGBl. Nr 112/1996; § 6 ning

Kraftfahrliniengesetz (regulaarvedude seadus), BGBl. I Nr. 203/1999, kehtivas sõnastuses, §-d 7 ja 8.

CZ: Maanteetransporditeenuste osutamiseks on nõutav asutamine Tšehhi Vabariigis (mitte filiaalid).

Meetmed:

CZ: Seadus nr 111/1994 Seadustekogu maanteetranspordi kohta.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

EL: Autoveoettevõtja tegevusalal tegutsemiseks on vaja Kreekas väljastatud tegevusluba. Tegevusload antakse mittediskrimineerivatel alustel, kohaldades vastastikkuse tingimust.

Meetmed:

EL: Autoveoettevõtjatele tegevusloa väljastamine: seadus nr 3887/2010 (Kreeka valitsuse ametlik väljaanne A' 174), mida on muudetud seaduse nr 4038/2012 artikliga 5 (Kreeka valitsuse ametlik väljaanne A' 14); määrus (EÜ) nr 1071/09 ja määrus (EÜ) nr 1072/09.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim, kohapealne esindatus:

SE: Autoveoettevõtja tegevusalal tegutsemiseks on vaja Rootsis väljastatud tegevusluba.

Taksoveoloo saamise ühe kriteeriumina peab äriühing olema määranud ametisse füüsilise isiku, kes töötab veokorraldajana (*de facto* elukohanõue – vt asutamise liike käsitlev Rootsi reservatsioon).

Autoveoettevõtja litsentsi saamise kriteeriumide kohaselt peab äriühing olema asutatud Euroopa Liidus, omama üksust Rootsis ning olema määranud veokorraldajaks füüsilise isiku, kes peab elama Euroopa Liidus.

Ettevõtjad, kes osutavad kauba ja reisijate piiriülese maanteeveo teenuseid välismaal, vajavad selle tegevuse jaoks luba selle riigi pädevalt asutuselt, kus nad on asutatud. Maanteevedusid käsitlevates kahepoolsetes lepingutes võidakse kehtestada piiriülese kaubanduse jaoks lisanõuded. Sõidukite puhul, mille suhtes kahepoolset lepingut ei kohaldada, on vaja ka Rootsi transpordiameti luba (CPC 712).

Meetmed:

SE: Yrkestrafiklag (kaubanduslike vedude seadus) (2012:210);

Lag om vägtrafikregister (maanteeliikluse registri seadus) (2001:558);

Yrkestrafikförordning (valitsuse määrus kaubanduslike vedude kohta) (2012:237);

Taxitrafiklag (taksovedude seadus) (2012:211) ning

Taxitrafikförordning (valitsuse määrus taksovedude kohta) (2012:238).

Lennutranspordi abiteenused (CPC 7461, 7469, 83104)

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim, kohapealne esindatus:

Euroopa Liidus: Maapealse teeninduse puhul võidakse nõuda, et teenuseosutaja tegevuskoht asuks ELi territooriumil. Maapealse teeninduse avatuse tase sõltub lennujaama suurusest.

Teenuseosutajate arv lennujaamades võib olla piiratud. Suurtes lennujaamades ei tohi teenuseosutajaid olla alla kahe.

Meetmed:

Euroopa Liit: Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. septembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1008/2008 ühenduses lennuteenuste osutamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta; Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. jaanuari 2009. aasta määrus (EÜ) nr 80/2009 toimimisjuhendi kohta arvutipõhiste ettetellimissüsteemide puhul; nõukogu 15. oktoobri 1996. aasta direktiiv 1996/67/EÜ juurdepääsu kohta maapealse käitluse turule ühenduse lennujaamades.

BE (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsemistasandil): Maapealse teeninduse puhul on nõutav vastastikkuse tingimuse kohaldamine.

Meetmed:

BE: Arrêté Royal du 6 novembre 2010 réglementant l'accès au marché de l'assistance en escale à l'aéroport de Bruxelles-National (artikkel 18);

Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de toegang tot de grondafhandelingsmarkt op de Vlaamse regionale luchthavens (artikkel 14);

Arrêté du Gouvernement wallon réglementant l'accès au marché de l'assistance en escale aux aéroports relevant de la Région wallonne (artikkel 14).

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine.

BE: Eralennuki (tsiviilotstarbelise), mis kuulub füüsilistele isikutele, kes ei ole ELi liikmesriigi või EMP riigi kodanikud, võib registreerida üksnes juhul, kui asjaomaste isikute peamine või alaline elukoht on olnud Belgias ilma katkestusteta vähemalt üks aasta. Eralennuki (tsiviilotstarbelise), mis kuulub välisriikide juriidilistele isikutele, kes ei ole asutatud kooskõlas ELi liikmesriigi või EMP riigi õigusega, võib registreerida üksnes juhul, kui asjaomaste juriidiliste isikute tegevuskoht, agentuur või büroo on olnud Belgias ilma katkestusteta vähemalt üks aasta (õhusõidukite rentimine CPC 83104).

Meetmed:

BE: Arrêté Royal du 15 mars 1954 réglementant la navigation aérienne.

PL: Lennujaama käitamisega seotud teenuste puhul võib välisosalus olla kuni 49 % (CPC 742 osa).

Meetmed:

PL: 3. juuli 2002. aasta Poola lennundusseadus, artiklid 174.2 ja 174.3.

Kõikide transpordiliikide tugiteenused (CPC 748 osa)

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – kohapealne esindatus:

EL (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsemistasandil): Tollivormistusteenuseid võivad osutada üksnes ELi elanikud.

Meetmed:

Euroopa Liit: Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik.

Kombineeritud transporditeenuste osutamine (CPC 711, 712, 7212, 7222, 741, 742, 743, 744, 745, 748, 749)

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – kohapealne esindatus:

Euroopa Liit: välja arvatud FI: Liikmesriikidevaheliste kombineeritud vedude korral võivad veo alg- või lõppetapi maanteevedu – mis moodustab kombineeritud veo lahutamatu osa ja võib, kuid ei pruugi hõlmata piiri ületamist – teha üksnes ELi liikmesriigis asutatud veoettevõtjad, kes vastavad tegevusalale lubamise ja liikmesriikidevahelise kaupade veo turule pääsemise tingimustele.

Kehtivad mis tahes konkreetset transpordiliiki mõjutavad piirangud.

Võib võtta vajalikke meetmeid, et tagada maantesõidukite suhtes kohaldatavate, kombineeritud vedudest tulenevate mootorsõidukimaksude vähendamine või hüvitamine.

Meetmed:

Euroopa Liit: nõukogu 7. detsembri 1992. aasta direktiiv 1992/106/EMÜ, millega kehtestatakse ühiseeskirjad kaupade teatavate kombineeritud vedude kohta liikmesriikide vahel.

I-EU-15 – Põllumajandus, kalandus ja tootmine

Sektor/allsektor: põllumajandus, jahindus, metsandus; looma- ja põhjapõdrakasvatus, kalapüük ja vesiviljelus; kirjastamine, trükkimine ja salvestiste paljundamine

Tegevusala klassifikatsioon: ISIC 011, 012, 013, 014, 015, 1531, 050, 0501, 0502, 221, 222, 323, 324, CPC 882, 88442

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine

Enamsoodustusrežiim

Toimivusnõuded

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Kohapealne esindatus

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Valitsemistasand: Euroopa Liit / liikmesriik (kui ei ole teisiti sätestatud)

Kirjeldus:

- a) Põllumajandus, jahindus ja metsandus (ISIC 011, 012, 013, 014, 015, 1531, CPC 881)

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim Piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim, kohapealne esindatus:

IT: Agronoomi ja *periti agrari* kutseala puhul nõutakse alalist elukohta ja kandmist kutseregistrisse. Kolmandate riikide kodanikud kantakse registrisse vastastikkuse tingimusel.

Meetmed:

IT: Seadus nr 3/1976 agronoomielukutse ja kutseala „*periti agrari*“ kohta; Seadus nr 434/1968, mida on muudetud seadusega nr 54/1991.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – toimimisinõuded:

Euroopa Liit: Liikmesriikide määratud sekkumisasutused ostavad ELis koristatud teravilja. Kolmandast riigist imporditud ja kolmandasse riiki reeksportitava riisi puhul eksporditoetust ei anta. Hüvitist võivad taotleda üksnes ELi riisitootjad.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine:

FI: Põhjapõtru võivad omada ja kasvatada üksnes põhjapõtrade karjatamise piirkonnas elavad EMP riikide kodanikud. Võidakse anda ainuõigusi.

FR: Eelnev luba on nõutav, et saada põllumajandusühistu liikmeks või tegutseda selle juhatajana (ISIC 11, 12, 13, 14, 15).

SE: Põhjapõdrakasvatusega võivad tegeleda ja põhjapõtru omada ainult saamid.

Meetmed:

Euroopa Liit: Nõukogu 22. oktoobri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 2007/1234, millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid (ühise turukorralduse määrus).

FI: poronhoitolaki (põhjapõtrade kasvatamise seadus) 848/1990, 1. peatükk, § 4, Soome ühinemislepingu protokoll nr 3.

FR: Code rural et de la pêche maritime: käsitisi käsitlev artikkel R331-1 ja põllumajandusühistuid käsitlev artikkel L.529-2.

SE: põhjapõdrakasvatuse seadus (1971:437), § 1.

- b) Tootmine – Kirjastamine, trükkimine ja salvestiste paljundamine (ISIC 221, 222, 323, 324, CPC 88442)

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – kohapealne esindatus:

DE (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsemistasandil): Igas avalikult levitatavas või trükitavas ajalehes, ajakirjas või perioodikaväljaandes peab olema selgelt nimetatud vastutav toimetaja (asjaomase füüsilise isiku täielik nimi ja aadress). Võidakse nõuda, et vastutav toimetaja oleks Saksamaa, ELi või EMP alaline elanik. Liidumaa siseminister võib lubada teha erandeid (ISIC 223, 224).

SE: Füüsilised isikud, kes on Rootsis trükitavate ja avaldatavate perioodikaväljaannete omanikud, peavad elama Rootsis või olema EMP riigi kodanikud. Nende perioodikaväljaannete juriidilistest isikutest omanikud peavad olema asutatud EMPs. Rootsis trükitavatel ja avaldatavatel perioodikaväljaannetel ning tehnilistel salvestistel peab olema vastutav toimetaja, kelle elukoht on Rootsis.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

IT: Kui Mehhiko lubab Itaalia kodanikel ja ettevõtjatel tegeleda nimetatud tegevusega, lubab Itaalia Mehhiko kodanikel ja ettevõtjatel tegeleda nimetatud tegevusega samadel tingimustel. Kui Mehhiko lubab Itaalia investoritel omada Mehhiko kirjastusettevõttes üle 49 % kapitalist ja hääleõigusest, lubab Itaalia Mehhiko investoritel omada samadel tingimustel üle 49 % kapitalist ja hääleõigusest Itaalia kirjastusettevõttes (ISIC 221, 222, CPC 88442).

Investeeringute liberaliseerimise puhul – kõrgem juhtkond ja juhatus:

PL: Ajalehtede ja ajakirjade peatoimetaja suhtes kohaldatakse kodakondsusnõuet (ISIC 221, 222).

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – kohapealne esindatus:

LV: Meediaväljaandeid võivad luua ja neid kirjastada üksnes Lätis asutatud juriidilised isikud ja Läti füüsilised isikud. Filiaalid ei ole lubatud.

Meetmed:

DE: § 10 Abs. 1 Nr. 4 Landesmediengesetz (LMG) Rheinland-Pfalz v. 4. Februar 2005, GVBl. S. 23;

§ 9 Abs. 1 Nr. 1 Gesetz über die Presse Baden-Württemberg (LPG BW) v. 14 Jan. 1964, GBl. S.11;

§ 9 Abs. 1 Nr. 1 Pressegesetz für das Land Nordrhein-Westfalen (Landespressegesetz NRW) v. 24. Mai 1966 (GV. NRW. S. 340);

§ 8 Abs. 1 Gesetz über die Presse Schleswig-Holstein (PressG SH) vom 25.1.2012, GVOBL. SH S. 266;

§ 7 Abs. 2 Landespressegesetz für das Land Mecklenburg-Vorpommern (LPrG M-V) v. 6 Juni 1993, GVOBl. M-V 1993, S. 541;

§ 8 Abs. 1 Nr. 1 Pressegesetz für das Land Sachsen-Anhalt in der Neufassung vom 2.5.2013 (GVBl. LSA S. 198);

§ 7 Abs. 2 Berliner Pressegesetz (BlnPrG) v. 15 Juni 1965, GVBl. S. 744;

§ 10 Abs. 1 Nr. 1 Brandenburgisches Landspressegesetz (BbgPG) v. 13. Mai 1993, GVBl. I/93, S. 162;

§ 9 Abs. 1 Nr.1 Gesetz über die Presse Bremen (BrPrG), Brem. GBl. 1965, S. 63;

§ 7 Abs. 3 Nr. 1 Hessisches Pressegesetz (HPresseG) v. 12. Dezember 2004, GVBl. 2004 I S. 2;

§ 7 Abs. 2 i.V.m § 9 Abs.1 Ziffer 1 Thüringer Pressegesetz (TPG) v. 31. Juli 1991, GVBl. 1991 S. 271;

§ 9 Abs. 1 Nr. 1Hamburgisches Pressegesetz v. 29. Januar 1965, HmbGVBl., S. 15;

§ 6 Abs. 2 Sächsisches Gesetz über die Presse (SächsPresseG) v. 3. April 1992, SächsGVBl. S. 125;

§ 8 Abs. 2 Niedersächsisches Pressegesetz v. 22. März 1965, GVbl. S.9;

§ 9 Abs. 1 Nr. 1 Saarländisches Mediengesetz (SMG) vom 27. Februar 2002 (Amtsbl. S. 498) ning

Art. 5 Abs. 2 Bayerisches Pressegesetz in der Fassung der Bekanntmachung v. 19. April 2000 (GVBl, S. 340).

IT: Seadus nr 416/1981, artikkel 1 (ja järgnenud muudatused).

LV: ajakirjandus- ja muu meedia seadus, § 8.

PL: 26. jaanuari 1984. aasta ajakirjandusseadus (Poola ametlik väljaanne nr 5, punkt 24 koos hilisemate muudatustega).

SE: ajakirjandusvabaduse seadus (1949:105);

sõnavabaduse põhiseadus (1991:1469) ning

seadus, mis sisaldab ajakirjandusvabaduse seaduse ja sõnavabaduse põhiseaduse valdkonna eeskirju (1991:1559).

I-EU-16 – Energiaga seotud tegevus

Sektor/allsektor:	Energiaga seotud tegevusalad – mäetööstus; elektri, gaasi, auru ja kuumavee tootmine, ülekanne ja jaotamine enda tarbeks; kütuste torutransport; torude kaudu transporditavate kütuste hoiustamine ja ladustamine; energijaotusega seotud teenused
Tegevusala klassifikatsioon:	ISIC 10, 11, 12, 13, 14, 40, CPC 5115, 63297, 713, 742 osa, 8675, 883, 887
Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine Kõrgem juhtkond ja juhatus Kohapealne esindatus
Peatükk:	Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus
Valitsemistasand:	Euroopa Liit / liikmesriik (kui ei ole teisiti sätestatud)

Kirjeldus:

- a) Mäetööstus (ISIC 10, 11, 12, 13, 14, CPC 5115, 7131, 8675, 883)

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

CY: Ministrite nõukogu võib keelduda võimaldamast juurdepääsu süsivesinike geoloogilisele luurele, uurimisele ja kasutamisele ettevõtjale, kes on Mehhiko või Mehhiko kodanike või kolmanda riigi kodanike kontrolli all, ning keelata sellisele ettevõtjale kõnealuse tegevuse. Ükski ettevõtja ei tohi pärast süsivesinike geoloogiliseks luureks, uurimiseks ja tootmiseks loa saamist minna ilma ministrite nõukogu eelneva heakskiiduta Mehhiko või Mehhiko kodaniku otsese või kaudse kontrolli alla. Ministrite nõukogu võib keelduda andmast süsivesinike geoloogiliseks luureks, uurimiseks ja tootmiseks luba ettevõtjale, kes on Mehhiko või kolmanda riigi või Mehhiko või kolmanda riigi kodaniku kontrolli all, kui Mehhiko või kolmas riik ei taga Küprose või liikmesriikide ettevõtjatele juurdepääsul süsivesinike geoloogilisele luurele, uurimisele ja kasutamisele ning sellise tegevuse teostamisel kohtlemist, mis on võrreldav kohtlemisega, mille Küpros või liikmesriik tagab Mehhiko või asjaomase kolmanda riigi ettevõtjatele (ISIC 1110).

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – kohapealne esindatus:

SI: Maavarade uurimiseks ja kasutamiseks, sealhulgas reguleeritud kaevandusteenused, kohaldatakse EMP riigi, Šveitsi Konföderatsiooni või Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) liikmesriigi elukoha- või kodakondsusnõuet või kolmanda riigi korral vastastikkuse tingimust. Vastastikkuse tingimuse järgimist kontrollib kaevandamise eest vastutav ministeerium (ISIC 10, 11, 12, 13, 14, CPC 883, 8675).

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine:

NL: Erasektori äriühingud uurivad ja kasutavad Madalmaades süsivesinikke alati koos majandusministri määratud avaliku sektori äriühinguga (aktsiaseltsiga). Kaevandamisseaduse artiklites 81 ja 82 on sätestatud, et kõik määratud äriühingu aktsiad peavad kuuluma otseselt või kaudselt Madalmaadele (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 11, 3.1 12, 3.1 13, 3.1 14).

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – kohapealne esindatus:

FI: Maavarade uurimise ja nende kasutamise loa võib anda füüsilisele isikule, kelle elukoht on EMP riigis, või juriidilisele isikule, kes on asutatud EMP riigis. (ISIC Rev. 3.1 120, CPC 5115, 883, 8675).

SK: Kaevandamise ning kaevandamise ja geoloogilise tegevusega seotud tegevuste puhul on nõutav asutamine ELi või EMP liikmesriigis (mitte filiaalid). Slovaki Vabariigi seadusega nr 44/1988 (loodusvarade kaitse ja kasutamise kohta) hõlmatud kaevandamis- ja uurimistegevust reguleeritakse mittediskrimineerivalt, sealhulgas riikliku poliitika meetmete kaudu, mille eesmärk on tagada loodusvarade ja keskkonna säilimine ja kaitse, näiteks teatavate kaevandamistehnoloogiate lubamise või keelamisega. Suurema selguse huvides olgu märgitud, et need meetmed hõlmavad järgmist: keeld kasutada tsüaniidi leostumise tehnoloogiat mineraalide töötlemisel või rafineerimisel, nõue omada hüdrolohkumise eriluba nafta ja gaasi geoloogilisel luurel, uurimisel ja kaevandamisel ning nõue saada kohalikul rahvahääletusel eelnev heakskiit seoses tuuma- või radioaktiivsete maavaradega. See ei suurenda kehtiva meetme nõuetele mittevastavaid aspekte, mille suhtes reservatsioon tehakse (ISIC 10, 11, 12, 13, 14, CPC 5115, 7131, 883 ja 8675).

Meetmed:

CY: 2007. aasta süsivesinike geoloogilise luure, uurimise ja kasutamise seadus (nr 4(I)/2007), mida on muudetud 2013. aasta seadusega nr 126(I) ja 2014. aasta seadusega nr 29(I).

FI: Kaivoslaki (kaevandamisseadus) (621/2011) ning

Ydinenergi laki (tuumaenergia seadus) (990/1987).

NL: Mijnbouwwet (kaevandamisseadus).

SI: 2014. aasta kaevandamisseadus.

SK: Seadus nr 51/1988 kaevandamise, lõhkeainete ja kaevandamise riikliku reguleerimise kohta;

Slovaki Vabariigi seadus nr 44/1988 loodusvarade kaitse ja kasutamise kohta ning seadus nr 569/2007 geoloogilise tegevuse kohta.

Elekter (ISIC 40, 4010; CPC 62271, 887 (välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused))

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus; ja piiriülese teenuskaubanduse puhul – võrdne kohtlemine, kohapealne esindatus:

AT (kohaldatakse üksnes piirkondlikul valitsemistasandil): elektrienergia ülekandmiseks ja jaotamiseks antakse luba ainult neile EMP liikmesriikide kodanikele, kelle elukoht on EMPs. Kui käitaja määrab tegevdirektori või rentniku, loobutakse elukohanõudest. Juriidiliste isikute (ettevõtjate) ja partnerluste tegevuskoht peab olema EMP riigis. Nad peavad määrama tegevdirektori või rentniku, kes on EMP riigi kodanikud ja kelle elukoht on EMPs. Pädev asutus võib loobuda kodakondsus- ja elukohanõudest, kui võrgu käitamine leitakse olevat avalikes huvides (ISIC 40, CPC 887).

Meetmed:

AT: Burgenländisches Elektrizitätswesengesetz 2006, LGBL. Nr. 59/2006, mida on muudetud;

Niederösterreichisches Elektrizitätswesengesetz, LGBL. Nr. 7800/2005, mida on muudetud;

Landesgesetz, mit dem das Oberösterreichische Elektrizitätswirtschafts- und -
organisationsgesetz 2006 erlassen wird (Oö. ElWOG 2006), LGBL. Nr. 1/2006, mida on
muudetud;

Salzburger Landeselektrizitätsgesetz 1999 (LEG), LGBL. Nr. 75/1999, mida on muudetud;

Gesetz vom 16. November 2011 über die Regelung des Elektrizitätswesens in Tirol (Tiroler
Elektrizitätsgesetz 2012 – TEG 2012), LGBL. Nr. 134/2011;

Gesetz über die Erzeugung, Übertragung und Verteilung von elektrischer Energie
(Vorarlberger Elektrizitätswirtschaftsgesetz), LGBL. Nr. 59/2003, mida on muudetud;

Gesetz über die Neuregelung der Elektrizitätswirtschaft (Wiener Elektrizitätswirtschaftsgesetz
2005 – WEIWG 2005), LGBL. Nr. 46/2005;

Steiermärkisches Elektrizitätswirtschafts- und Organisationsgesetz (ELWOG), LGBL. Nr.
70/2005;

Kärntner Elektrizitätswirtschafts-und Organisationsgesetz (ELWOG), LGBL. Nr. 24/2006;

Rohrleitungsgesetz (torutranspordiseadus), BGBl. Nr. 411/1975, § 5(1) ja (2), §§ 5 (1) ja (3), 15, 16 ning

Gaswirtschaftsgesetz (gaasiseadus), BGBl. I No. 121/2000, muudetud 2011. aastal, artiklid 43 ja 44, artiklid 90 ja 93.

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – kohapealne esindatus:

BE: Nõutav tegevuskoht Euroopa Liidus (ISIC 4010, CPC 887).

CZ: Elektrienergia tootmiseks, ülekandmiseks, jaotamiseks, kauplemiseks ja muuks elektriturukorraldaja tegevuseks, samuti soojuse tootmiseks ja jaotamiseks on vaja luba. Selle loa võib anda üksnes Euroopa Liidu elamisloaga füüsilisele isikule või Euroopa Liidus asutatud juriidilisele isikule. Seoses elektrienergia ja gaasi ülekandmise ning turuosaliste litsentsidega kehtivad ainuõigused (ISIC 40, CPC 7131, 62279, 742, 887).

LT: Elektrienergia ülekandmise, jaotamise, avaliku tarnimise ja elektri kaubanduse korraldamise litsentse võib välja anda ainult Leedu juriidilistele isikutele või välisriigi juriidiliste isikute või muude organisatsioonide filiaalidele, mis on Leedus asutatud (ISIC 4010, CPC 62279, 887).

Reservatsiooni ei kohaldata nõustamis- ja konsultatsiooniteenuste suhtes, mis on seotud elektri ülekandmise ja jaotamisega tasu eest või lepingu alusel.

PL: Energiaseaduse kohaselt on vaja luba järgmise tegevuse jaoks:

- i) elektrienergia tootmine, välja arvatud elektrienergia tootmine, kasutades elektrienergiaallikaid, mille koguvõimsus ei ületa 50 MW (muud kui taastuvad energiaallikad); elektrienergia koostootmine, kasutades allikaid, mille koguvõimsus ei ületa 5 MW (muud kui taastuvad energiaallikad);
- ii) elektrienergia ülekandmine ja jaotamine; ning
- iii) kauplemine elektrienergiaga, välja arvatud kauplemine elektrienergiaga, mille puhul kasutatakse alla 1 kV pingega seadmeid, mis kuuluvad kliendile; ning elektrienergiaga kauplemine kaubabörsidel maaklerfirmade poolt, kes 26. oktoobri 2000. aasta kaubabörside seaduse alusel tegelevad börsidel maakleritegevusega.

Pädev asutus võib anda loa üksnes taotlejale, kes on registreerinud oma peamise tegevuskoha või elukoha ELi liikmesriigi, EMP riigi või Šveitsi Konföderatsiooni territooriumil (ISIC 4010, CPC 62279, 63297, CPC 887).

PT: Elektrienergia ülekandmine ja jaotamine toimub ainuõigusliku avaliku teenindamise kontsessiooni alusel. Elektrienergiasektori kontsessioonid antakse ainult teatavatele äriühingutele, mille peakontor asub Portugalis, kust toimub ka äriühingu tegelik juhtimine (ISIC 4010, CPC 887).

SI: elektrienergia ja maagaasi tootmiseks, kauplemiseks, lõpptarbijatele tarnimiseks, ülekandmiseks ja jaotamiseks on nõutav tegevuskoht Euroopa Liidus (ISIC 4010, 4020, CPC 7131, 887).

SK: Elektrienergia tootmiseks, ülekandmiseks ja jaotamiseks, elektrienergia hulgi- ja jaemüügiks ning energiajaotusega kaasnevateks seonduvateks teenusteks on vaja luba. Nimetatud tegevuse jaoks võib anda loa üksnes füüsilisele isikule, kelle alaline elukoht on Euroopa Liidus või EMP liikmesriigis, või juriidilisele isikule, kes on asutatud Euroopa Liidus või EMP riigis (ISIC 4010, CPC 62279, 887).

SI: Elektrienergia ja maagaasi tootmiseks, kauplemiseks, lõpptarbijatele tarnimiseks, ülekandmiseks ja jaotamiseks on nõutavtegevuskoht Euroopa Liidus (ISIC 4020, CPC 7131, CPC 887).

Kütused, gaas, toornafta või naftatooted (ISIC 232, 4020; CPC 62271, 63297, 7131; CPC 742, 887, välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused)

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus; ja piiriülese teenuskaubanduse puhul – võrdne kohtlemine, kohapealne esindatus:

AT: Seoses gaasi transportimisega antakse luba üksnes neile EMP liikmesriikide kodanikele, kelle elukoht on EMPs. Ettevõtjate ja partnerluste tegevuskoht peab olema EMP riigis. Võrgu käitaja peab määrama tegevdirektori ja võrgu käitamise tehnilise kontrolli eest vastutava tehnikadirektori, kes peavad olema EMP riigi kodanikud. Pädev asutus võib loobuda kodakondsus- ja elukohanõudest, kui võrgu käitamine leitakse olevat avalikes huvides.

Muu kauba kui gaas ja vesi transportimisel kohaldatakse järgmist:

füüsiliste isikute korral antakse luba üksnes EMP kodanikele, kelle elukoht on Austrias ning

ettevõtjate ja partnerluste tegevuskoht peab olema Austrias. Kohaldatakse majandusvajaduste või huvide testi. Piiriülesed torustikud ei tohi kahjustada Austria julgeolekuhuve ega Austria neutraalse riigi staatust. Ettevõtjad ja partnerlused peavad määrama tegevdirektori, kes peab olema EMP riigi kodanik. Pädev asutus võib loobuda kodakondsus- ja asukohanõudest, kui torustiku käitamine leitakse olevat riigi majandushuvides (CPC 713).

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – kohapealne esindatus:

BE: Gaasi mahtkaubana hoiustamise teenuste osutamiseks kehtivad nõuded seoses juriidiliste isikute liikidega ja Belgialt ainuõigused saanud era- või avalik-õiguslike ettevõtjate kohtlemisega. Gaasi mahtkaubana hoiustamise teenuste osutamiseks on nõutav tegevuskoht Euroopa Liidus (CPC 742 osa).

Maagaasi tarnimiseks Belgia klientidele (kliendid on nii jaotusettevõtted kui ka tarbijad, kelle üldine gaasitarbimine kõikidest tarneallikatest kokku on vähemalt miljon kuupmeetrit aastas) on üldjuhul vajalik ministri välja antud individuaalne luba, välja arvatud juhul, kui tarnija on jaotusettevõtte, kes kasutab oma jaotusvõrku. Selle loa võib anda üksnes liikmesriigis asutatud füüsilisele või juriidilisele isikule (ISIC 4020, CPC 7131).

Maagaasi ja muude kütuste torutranspordi jaoks on vaja luba. Loa võib anda üksnes liikmesriigis asutatud füüsilisele või juriidilisele isikule (vastavalt 14. mai 2002. aasta kuningliku dekreeedi artiklile 3). Välismaa ettevõtetel, mida kontrollivad füüsilised isikud või ettevõtjad kolmandast riigist, kust on pärit enam kui 5 % ELi nafta-, maagaasi- või elektrienergiaimpordist, võidakse keelata omandada kontroll kõnealuse tegevuse üle.

Kui luba taotleb muu ettevõtte kui filiaal või esindus, peab:

- i) see ettevõtte olema asutatud kooskõlas Belgia või mõne teise liikmesriigi õigusega või sellise kolmanda riigi õigusega, mis on kohustunud säilitama õigusraamistiku, mis sisaldab Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuni 1998. aasta direktiivis 98/30/EÜ (mis käsitleb maagaasi siseturu ühiseeskirju) kindlaks määratud ühistele nõuetele sarnaseid nõudeid ning
- ii) ettevõtte juhatuse asukoht, peamine tegevuskoht või peakontor asuma liikmesriigis või sellises kolmandas riigis, mis on kohustunud säilitama õigusraamistiku, mis sisaldab Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuni 1998. aasta direktiivis 98/30/EÜ (maagaasi siseturu ühiseeskirjade kohta) kindlaks määratud ühistele nõuetele sarnaseid nõudeid, tingimusel et kõnealuses tegevuskohas või peakontoris toimuval tegevusel on asjaomase riigi majandusega tegelik ja pidev seos (ISIC 4020, CPC 7131).

CZ: Gaasi tootmiseks, ülekandmiseks, jaotamiseks, ladustamiseks ja sellega kauplemiseks on vaja luba. Selle loa võib anda üksnes Euroopa Liidu elamisloaga füüsilisele isikule või Euroopa Liidus asutatud juriidilisele isikule. Seoses gaasi ülekandmise ning turuosaliste litsentsidega kehtivad ainuõigused (ISIC 2320, 4020, CPC 7131, 63297, 742, 887).

Auru- ja soojaveearustus (ISIC 4030, CPC 887).

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – kohapealne esindatus:

PL: Energiaseaduse kohaselt on vaja luba järgmise tegevuse jaoks:

- i) auru ja kuuma vee tootmine, v.a järgmistel eesmärkidel: soojusenergia koostootmine, kasutades allikaid, mille koguvõimsus ei ületa 5 MW (muud kui taastuvad energiaallikad); soojuse tootmine, kasutades allikaid, mille koguvõimsus ei ületa 5 MW;
- ii) soojuse ülekandmine või jaotamine v.a juhul, kui klientide tellitud võimsus ei ületa 5 MW ning
- iii) kauplemine soojusega, kui kliendi tellitud võimsus ei ületa 5 MW.

Pädev asutus võib anda loa üksnes taotlejale, kes on registreerinud oma peamise tegevuskoha või elukoha ELi liikmesriigi, EMP riigi või Šveitsi Konföderatsiooni territooriumil (ISIC 4030, CPC 887).

SK: Auru ja sooja vee tootmiseks ja jaotamiseks, auru ja sooja vee hulgi- ja jaemüügiks ning energia jaotusega seotud teenuste osutamiseks on vaja luba. Nimetatud tegevuse jaoks võib anda loa üksnes füüsilisele isikule, kelle alaline elukoht on Euroopa Liidus või EMP liikmesriigis, või juriidilisele isikule, kes on asutatud Euroopa Liidus või EMP riigis (ISIC 4030, CPC 887).

Meetmed:

AT: Burgenländisches Elektrizitätswesengesetz 2006, LGBL. Nr. 59/2006, mida on muudetud;

Niederösterreichisches Elektrizitätswesengesetz, LGBL. Nr. 7800/2005, mida on muudetud;

Landesgesetz, mit dem das Oberösterreichische Elektrizitätswirtschafts- und -organisationsgesetz 2006 erlassen wird (Oö. ElWOG 2006), LGBL. Nr. 1/2006, mida on muudetud;

Salzburger Landeselektrizitätsgesetz 1999 (LEG), LGBL. Nr. 75/1999, mida on muudetud;

Gesetz vom 16. November 2011 über die Regelung des Elektrizitätswesens in Tirol (Tiroler Elektrizitätsgesetz 2012 – TEG 2012), LGBL. Nr. 134/2011;

Gesetz über die Erzeugung, Übertragung und Verteilung von elektrischer Energie (Vorarlberger Elektrizitätswirtschaftsgesetz), LGBL. Nr. 59/2003, mida on muudetud;

Gesetz über die Neuregelung der Elektrizitätswirtschaft (Wiener Elektrizitätswirtschaftsgesetz 2005 – WEIWG 2005), LGBL. Nr. 46/2005;

Steiermärkisches Elektrizitätswirtschafts- und Organisationsgesetz (ELWOG), LGBL. Nr. 70/2005;

Kärntner Elektrizitätswirtschafts-und Organisationsgesetz (ELWOG), LGBL. Nr. 24/2006;

Rohrleitungsgesetz (torutranspordiseadus), BGBl. Nr. 411/1975, § 5(1) ja (2), §§ 5 (1) ja (3), 15, 16 ning

Gaswirtschaftsgesetz 2011 (gaasiseadus), BGBl. I Nr. 107/2011, artikkelid 43 ja 44, artikkelid 90 ja 93.

BE: Arrêté royal du 2 avril 2003 relatif aux autorisations de fourniture d'électricité par des intermédiaires et aux règles de conduite applicables à ceux-ci ning

Arrêté royal du 12 juin 2001 relatif aux conditions générales de fourniture de gaz naturel et aux conditions d'octroi des autorisations de fourniture de gaz naturel.

CZ: Seadus nr 458/2000 Seadustekogu äritingimuste ja avaliku halduse kohta energiasektoris (energiaseadus).

DK: Bekendtgørelse nr. 724 af 1. juli 2008 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (1. juuli 2008. aasta määrus nr 724 naftamahutite ja torujuhtmestike korralduse, rajamise ja kasutamise kohta).

LT: Leedu Vabariigi 10. oktoobri 2000. aasta seadus nr VIII-1973 maagaasi kohta ning

Leedu Vabariigi 20. juuli 2000. aasta seadus nr VIII-1881 elektrienergia kohta.

MT: EneMalta seadus, 272. peatükk, ja EneMalta (varade, õiguste, vastutuse ja kohustuste ülekandmine) seadus, 536. peatükk.

NL: Elektriciteitswet 1998; Gaswet.

PL: 10. aprilli 1997. aasta energiaseadus, artiklid 32 ja 33.

SI: Energetski zakon (energiaseadus), 2014, ametlik väljaanne RS, nr 17/2014; 2014. aasta kaevandamiseseadus.

KEHTIVATE MEETMETEGA SEOTUD RESERVATSIOONID

MEHHIKO LOETELU

Kesktrasandil kohaldatavad reservatsioonid

I-MX-1

Sektor: Kõik

Allsektor:

Tegevusala klassifikatsioon:

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artikkel 10.7)

Valitsemistasand: Kesktrasand

Meetmed:	Mehhiko Ühendriikide põhiseadus (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), artikkel 27.
	Välisinvesteeringute seadus (Ley de Inversión Extranjera), II jaotis, I ja II peatükk.
	Määrus välisinvesteeringute seaduse ja riikliku välisinvesteeringute registri kohta (Reglamento de la Ley de Inversión Extranjera y del Registro Nacional de Inversiones Extranjeras), II jaotis, I ja II peatükk.
Kirjeldus:	Investeeringute liberaliseerimine
	Välismaalased ja välismaised ettevõtjad ei või omandada maa omandiõigust (<i>dominio directo</i>) maale ja veele 100 kilomeetri laiusel alal riigi maismaapiiridest või 50 kilomeetri laiusel alal rannikust (piirangutsoon).
	Ilma välismaalaste osalust välistava klauslita Mehhiko ettevõtjad võivad saada omandiõiguse (<i>dominio directo</i>) piirangutsoonis asuvale, muuks kui elamumaaks kasutatavale kinnisvarale. Omandamisest tuleb 60 tööpäeva jooksul teavitada välisministeeriumi (Secretaría de Relaciones Exteriores; edaspidi „SRE“).

Ilma välismaalaste osalust välistava klauslita Mehhiko ettevõtjad ei või saada omandiõigust (*dominio directo*) piirangutsoonis asuvale, elamumaaks kasutatavale kinnisvarale.

Ilma välismaalaste osalust välistava klauslita Mehhiko ettevõtjad võivad allpool kirjeldatud menetluse alusel omandada õiguse piirangutsoonis asuva, elamumaaks kasutatava kinnisvara kasutamiseks ja käsutamiseks. Seda menetlust kohaldatakse, kui välismaalased või välismaised ettevõtjad soovivad omandada piirangutsoonis asuva kinnisvara kasutamise- ja käsutamiseõigust, sõltumata selle kinnisvara kasutusotstarbest.

SRE luba on vaja krediitiasutustel, et omandada usaldushaldurina õigused piirangutsoonis asuvale kinnisvarale, kui usaldushalduse otstarve on võimaldada kõnealuse kinnisvara kasutamist ja käsutamist ilma tegeliku omandiõigusega, ning kui usaldushalduse kasusaajateks on ilma välismaalaste osalust välistava klauslita Mehhiko ettevõtjad või eespool osutatud välismaalased või välismaised ettevõtjad.

Piirangutsoonis asuva kinnisvara „kasutamine“ ja „käsutamine“ tähendab õigust seda kinnisvara kasutada ja käsutada, sh vastavalt olukorrale saada kasu, tooteid ja üldiselt mistahes saagist tulutoovast tegevusest ja kasutusest kolmandate isikute või usaldushaldurina toimivate krediidasutuste kaudu.

Käesolevas kirjes nimetatud usaldushalduse kestus on kuni 50 aastat, mida võidakse huvitatud poole taotlusel pikendada.

SRE võib igal ajal kontrollida, kas on täidetud tingimused, mille alusel käesolevas kirjes nimetatud load on antud, samuti seda, kas eespoolnimetatud teave on esitatud, ja kas see on õige.

SRE teeb otsuse loa andmise üle, võttes arvesse majanduslikku ja sotsiaalset kasu, mida riik võib sellest tegevusest saada.

Välismaalased ja välismaised ettevõtjad, kes soovivad omandada kinnisvara väljaspool piirangutsooni, peavad esitama SRE-le eelnevalt kinnituse, et nad nõustuvad lugema end eespoolnimetatud otstarbel Mehhiko kodanikeks, ja loobuvad õigusest pöörduda kaitse saamiseks seoses selle kinnisvaraga oma valitsuse poole.

I-MX-2

Sektor: Kõik

Allsektor:

Tegevusala klassifikatsioon:

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artikkel 10.7)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Välisinvesteeringute seadus (Ley de Inversión Extranjera), VI jaotis, III peatükk.

Kirjeldus:

Investeeringute liberaliseerimine

CNIE võtab talle esitatud taotluste¹ hindamisel arvesse järgmisi kriteeriume:

- a) mõju tööhõivele ja töötajate koolitus;
- b) tehnoloogiline panus;
- c) vastavus keskkonnanormidele ning keskkonnanormidele ning
- d) üldine panus Mehhiko tootmissüsteemi konkurentsivõime tõstmisse.

Taotluse kohta otsuse tegemisel võib CNIE kehtestada üksnes selliseid tingimusi, mis ei moonuta rahvusvahelist kaubandust, ja mis ei ole keelatud artikliga 10.9 „Toimivusnõuded“.

¹ Käesolevas loetelus nimetatud piiratud tegevustega seotud omandamise või investeeringute tegemise taotlused.

I-MX-3

Sektor: Kõik

Allsektor:

Tegevusala klassifikatsioon:

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artikkel 10.7)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Välisinvesteeringute seadus (Ley de Inversión Extranjera), I jaotis, III peatükk.

Vastavalt kirjelduses esitatule

Kirjeldus:

Investeeringute liberaliseerimine

CNIE pooldav otsus on nõutav selleks, et Euroopa Liidu investorid või nende ettevõtted võiksid omada otseselt või kaudselt rohkem kui 49 % osalust Mehhiko ettevõttes, ainult juhul, kui Mehhiko ettevõtte varade koguväärtus ületab omandamistaotluse esitamise ajal kehtivat künnist.

Mehhiko ettevõtte omandamise taotluse läbivaatamisel kohaldatav künnis on CNIE määratud summa. Käesoleva lepingu jõustumise päeval on künnis Mehhiko puhul ühele miljardile USA dollarile vastav summa Mehhiko peesodes, mis on arvutatud 5. oktoobri 2015. aasta ametliku vahetuskursi alusel.

Künnist kohandatakse igal aastal vastavalt Mehhiko sisemajanduse koguprodukti nominaalsele kasvumäärale, mille avaldab riiklik statistika ja geograafia instituut (Instituto Nacional de Estadística y Geografía).

I-MX-4

Sektor: Kõik

Allsektor:

Tegevusala klassifikatsioon:

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artikkel 10.7)

Kõrgem juhtkond ja juhatus (artikkel 10.10)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Mehhiko Ühendriikide põhiseadus (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), artikkel 25.

Üldine ühistuseadus (Ley General de Sociedades Cooperativas), I ja II jaotis, II peatükk.

Föderaalne tööseadus (Ley Federal del Trabajo), I jaotis.

Välisinvesteeringute seadus (Ley de Inversión Extranjera), I jaotis, III peatükk.

Kirjeldus:

Investeeringute liberaliseerimine

Mitte rohkem kui 10 % Mehhiko tootmisühistus osalevatest füüsilistest isikutest ei tohi olla välismaalased.

Euroopa Liidu investorid või nende ettevõtted võivad omada vaid kuni 10 % osalust Mehhiko tootmisühistus.

Ükski välismaalane ei tohi täita sellise ettevõtte üldisi haldusfunktsioone ega juhiülesandeid.

Tootmisühistu on ettevõtte, mille liikmed ühendavad nende isikliku töö, olgu füüsilise või vaimse, kaupade või teenuste tootmiseks.

I-MX-5

Sektor: Kõik

Allsektor:

Tegevusala klassifikatsioon:

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artikkel 10.7)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Föderaalne mikrotööstuse ja käsitöönduse edendamise seadus (Ley Federal para el Fomento de la Microindustria y la Actividad Artesanal), I–IV peatükk.

Kirjeldus:

Investeeringute liberaliseerimine

Mikrotööstusettevõtja litsentsi (*cédula*) võivad taotleda üksnes Mehhiko kodanikud.

Mehhiko mikrotööstusettevõtjail ei tohi olla välismaalastest partnereid.

Föderaalses mikrotööstuse ja käsitööstuse edendamise seaduses on „mikrotööstusettevõtja“ määratletud kui kuni 15 töötaja moodustatud ettevõtja, mis tegeleb kaupade töötlemisega, ja mille aastane müügitulu ei ületa summat, mida majandusministeerium perioodiliselt ajakohastab.

I-MX-6

Sektor: Põllumajandus, kariloomad, metsamajandus ja puidutööstus

Allsektor: Põllumajandus, kariloomad või metsamajandus

Tegevusala klassifikatsioon: CMAP 1111 – Põllumajandus

CMAP 1112 – Kariloomad ja jahindus (piiratud kariloomadega)

CMAP 1200 – Metsamajandus ja metsaraie

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artikkel 10.7)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Mehhiko Ühendriikide põhiseadus (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), artikkel 27.

Põllumajandusseadus (Ley Agraria), VI jaotis.

Välisinvesteeringute seadus (Ley de Inversión Extranjera), I jaotis, III peatükk.

Kirjeldus:

Investeeringute liberaliseerimine

Põllumajandus-, karjakasvatus- või metsamajandusmaad võivad omada üksnes Mehhiko kodanikud või Mehhiko ettevõtjad. Need ettevõtjad emiteerivad erilist liiki osakuid (T-osakud), mis esindavad selle maa väärtust selle omandamise ajal.

Euroopa Liidu investoritele või nende ettevõtetele võib kuuluda vaid kuni 49 % T-osakutest.

I-MX-7

Sektor: Jaekaubandus

Allsektor: Toiduks mittekasutatavate toodete müük spetsialiseeritud
kaubandusettevõtetes

Tegevusala klassifikatsioon: CMAP 623087 – Tulirelvade, padrunit ja laskemoona jaemüük

CMAP 612024 – Mujal klassifitseerimata hulgikaubandus (piiratud
tulirelvade, padrunit ja laskemoonaga)

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artikkel 10.7)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Välisinvesteeringute seadus (Ley de Inversión Extranjera), I jaotis, III
peatükk.

Kirjeldus:

Investeeringute liberaliseerimine

Euroopa Liidu investorid või nende ettevõtted võivad omada vaid kuni 49 % osalust Mehhikos asutatud või asutada kavatsetavas ettevõttes, mille tegevusalaks on lõhkeaine, tulirelvade, padrunit, laskemoona ja ilutulestikuvahendite müük, v.a lõhkeaine omandamine ja kasutamine tööstus- ja kaevandustegevuseks ning lõhkeainesegude valmistamine nende tegevuste jaoks.

I-MX-8

Sektor: Teabevahetus

Allsektor: Ringhääling (raadio ja tasuta televisioon)²

Tegevusala klassifikatsioon: CMAP 720006 – Muud telekommunikatsiooniteenused (piiratud satelliitsidega)

CMAP 720006 – Muud telekommunikatsiooniteenused (v.a laiendatud või lisaväärtusega teenused)

CMAP 502003 – Telekommunikatsiooniseadmed

CMAP 720006 – Muud telekommunikatsiooniteenused (piiratud edasimüüjatega)

CMAP 941104 – Raadioprogrammide eratootmine ja -edastamine (piiratud heliliste (raadio) programmide tootmise ja edastamisega)

² Suurema selguse huvides on audio-visuaalteenused jäetud artikli 10.5 „Kohaldamisala“ lõigu 2 punktiga c ja artikli 11.2 „Kohaldamisala“ lõigu 2 punktiga a välja peatükkide 10 „Investeeringute liberaliseerimine“ ja 11 „Piiriülene teenustekaubandus“ kohaldamisalast. Mehhiko lisab seoses kõnealuse tegevusega rea meetmeid ainuüksi läbipaistvuse nimel.

CMAP 941105 – Televisiooniprogrammide tootmise, edastamise ja taasedastamise erateenused (piiratud tasuta televisiooni programmide edastamise ja taasedastamisega)

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artiklid 10.7 ja 11.6)

Enamsoodustusrežiim (artikkel 10.8)

Kohapealne esindatus (artikkel 11.5)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Mehhiko Ühendriikide põhiseadus (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), artiklid 28 ja 32 ning viies üleminekusäte.

Föderaalne telekommunikatsiooni- ja ringhäälinguseadus (Ley en Materia de Telecomunicaciones y Radiodifusión), III jaotis, I, III ja VII peatükk ning X jaotis, II peatükk.

Üldiste sidevahendite seadus (Ley de Vías Generales de Comunicación), I köide, III peatükk.

Välisinvesteeringute seadus (Ley de Inversión Extranjera), I jaotis, II ja III peatükk.

Määrus välisinvesteeringute seaduse ja riikliku välisinvesteeringute registri kohta (Reglamento de la Ley de Inversión Extranjera y del Registro Nacional de Inversiones Extranjeras), VI jaotis.

Üldised suunised föderaalsetele telekommunikatsiooni- ja ringhäälinguseaduse IV jaotises osutatud kontsessioonide andmise kohta (Lineamientos Generales para el otorgamiento de las concesiones a que se refiere el Título Cuarto de la Ley en Materia de Telecomunicaciones y Radiodifusión).

Kirjeldus:

Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Ainuõiguslikke ja raadiosagedusala kontsessioone antakse kooskõlas nende otstarbega üksnes Mehhiko kodanikele või Mehhiko õiguse alusel asutatud Mehhiko ettevõtjatele.

Euroopa Liidu investorid või nende ettevõtted võivad omada ringhäälinguteenuseid osutavates kontsessioonäär-ettevõtetes kuni 49 % osalust. Seda välisosaluse ülemmäära kohaldatakse vastastikkuse alusel riigiga, kus seda investeeringut lõppkokkuvõttes kontrolliv investor või kauplev on asutatud.

Eelmise lõigu kohaldamisel on enne ainuõigusliku kontsessiooni andmist ringhäälinguteenuste osutamiseks välisinvesteeringu osalusel vaja CNIE pooldavat arvamust.

Ühtki kontsessiooni, sellega antud õigusi, sellega seotud rajatisi, abiteenuseid, büroosid või tarvikuid ja sellega seotud omandit ei või mingil tingimusel anda, koormata, pantida või usaldada, hüpoteekida või anda tervikuna või osaliselt üle ühelegi välisriigile või välisriigi valitsusele.

Kontsessioone põlisrahva sotsiaalseks kasutuseks antakse Mehhiko põliselanikkonnale ja põliskogukondadele, et edendada, arendada ja säilitada nende keeli, kultuuri, teadmisi, tavasid, identiteeti ja sisemist elukorraldust ning kooskõlas soolise võrdõiguslikkuse põhimõttega võimaldada põlisrahvaste naistel saavutada eesmärgid, milleks kontsessioon on antud.

Mehhiko tagab, et ringhääling edendab rahvusliku identiteedi väärtusi. Ringhäälingu kontsessionärid kasutavad ja stimuleerivad rahvakunstiväärtusi ja Mehhiko kultuurinähtusi vastavalt oma pakutava programmi omadustele. Suure osa igapäevasest programmist täidavad Mehhiko kodanikud.

I-MX-9

Sektor: Teabevahetus

Allsektor: Telekommunikatsioon (k.a edasimüüjad ning piiratud leviga televisiooni- ja raadioteenus)

Tegevusala klassifikatsioon: CMAP 720006 – Muud telekommunikatsiooniteenused

CMAP 720006 – Muud telekommunikatsiooniteenused (v.a laiendatud või lisaväärtusega teenused)

CMAP 502003 – Telekommunikatsiooniseadmed

CMAP 720006 – Muud telekommunikatsiooniteenused (piiratud edasimüüjatega)

CMAP 502004 – Muud eriseadmed

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artiklid 10.7 ja 11.6)

Kohapealne esindatus (artikkel 11.5)

Valitsemistasand:	Kesktaand
Meetmed:	Mehhiko Ühendriikide põhiseadus (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), artiklid 28 ja 32. Föderaalne telekommunikatsiooni- ja ringhäälinguseadus (Ley en Materia de Telecomunicaciones y Radiodifusión), III jaotis, I, III ja VII peatükk IV jaotis, X peatükk ning V jaotis, I peatükk. Üldiste sidevahendite seadus (Ley de Vías Generales de Comunicación). Välisinvesteeringute seadus (Ley de Inversión Extranjera), I jaotis, II peatükk. Määrus välisinvesteeringute seaduse ja riikliku välisinvesteeringute registri kohta (Reglamento de la Ley de Inversión Extranjera y del Registro Nacional de Inversiones Extranjeras), VI jaotis.

Üldised suunised föderaalse telekommunikatsiooni- ja ringhäälinguseaduse IV jaotises osutatud kontsessioonide andmise kohta (Lineamientos Generales para el otorgamiento de las concesiones a que se refiere el Título Cuarto de la Ley en Materia de Telecomunicaciones y Radiodifusión).

Üldised eeskirjad, millega määratakse kindlaks föderaalse telekommunikatsiooni- ja ringhäälinguseadusega kehtestatud telekommunikatsiooni lubade andmise tingimused ja nõuded (Reglas de carácter general que establecen los plazos y requisitos para el otorgamiento de autorizaciones en material de telecomunicaciones establecidas en la Ley en Materia de Telecomunicaciones y Radiodifusión).

Üldised suunised raadiosagedusspektri liisimise lubamise kohta (Lineamientos Generales sobre la Autorización de Arrendamiento del Espectro Radioeléctrico).

Suunised registreerimislubade andmise kohta raadiosagedusalade teiseseks kasutamiseks ja arendamiseks (Lineamientos para el otorgamiento de la Constancia de Autorización, para el uso y aprovechamiento de bandas de frecuencias del espectro radioeléctrico para uso secundario).

Kirjeldus:

Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Ainuõiguslikke ja raadiosagedusala kontsessioone antakse kooskõlas nende otstarbega üksnes Mehhiko kodanikele või Mehhiko õiguse alusel asutatud Mehhiko ettevõtjatele.

Kontsessioone põlisrahva sotsiaalseks kasutuseks antakse Mehhiko põliselanikkonnale ja põliskogukondadele, et edendada, arendada ja säilitada nende keeli, kultuuri, teadmisi, tavasid, identiteeti ja sisemist elukorraldust ning kooskõlas soolise võrdõiguslikkuse põhimõttega võimaldada põlisrahvaste naistel saavutada eesmärgid, milleks kontsessioon on antud.

Kontsessioone põlisrahva sotsiaalseks kasutuseks antakse ainult Mehhiko põliselanikkonnale ja põliskogukondadele, ilma igasuguste välisinvesteeringuteta.

Ühtki kontsessiooni, sellega antud õigusi, sellega seotud rajatisi, abiteenuseid büroosid või tarvikuid ja omandit ei või mingil tingimusel anda, koormata, pantida või usaldada, hüpoteekida või anda tervikuna või osaliselt üle ühelegi välisriigile või välisriigi valitsusele.

Telekommunikatsiooniteenuste osutamise loa edasimüüjana (olemata kontsessionäär) võivad saada üksnes Mehhiko kodanikud ja Mehhiko õiguse alusel asutatud Mehhiko ettevõtjad.

Vastavalt üldistele suunistele raadiosagedusspektri liisimise lubamise kohta peab mistahes ettevõtja, kes on huvitatud raadiosagedusala liisimisest, omandama ainuõigusliku kontsessiooni kas kommerts- või erakasutuseks.

Raadiosagedusala teisese kasutamise loa taotlejad peavad omama juriidilist aadressi México.

I-MX-10

Sektor: Teabevahetus

Allsektor: Transport

Tegevusala klassifikatsioon: CMAP 7100 – Transport

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artikkel 10.7)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Sadamateseadus (Ley de Puertos), IV peatükk.

Raudteeteenust reguleeriv seadus (Ley Reglamentaria del Servicio Ferroviario), II peatükk, III jaotis.

Tsiviillennunduseadus (Ley de Aviación Civil), III peatükk, III jaotis.

Lennujaamade seadus (Ley de Aeropuertos), IV peatükk.

Maantee, sildade ja föderaalsete maanteeveo seadus (Ley de Caminos, Puentes y Autotransporte Federal), I jaotis, III peatükk.

Üldiste sidevahendite seadus (Ley de Vías Generales de Comunicación), I köide, III ja V peatükk.

Kirjeldus:

Investeeringute liberaliseerimine

Ükski välisriik ega välisriigi valitsus ei või investeerida otse või kaudselt Mehhiko transpordi ja muude üldiste sidevahenditega tegelevatesse ettevõtetesse.

I-MX-11

Sektor: Transport

Allsektor: Maismaatransport ja veetransport

Tegevusala klassifikatsioon: CMAP 501421 – Mere- ja jõesadamate ehitamine

CMAP 501422 – Teedehitus ja maismaatranspordiga seotud tööd

Asjaomased kohustused: Kohapealne esindatus (artikkel 11.5)

Võrdne kohtlemine (artikkel 11.6)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Mehhiko Ühendriikide põhiseadus (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), artikkel 32.

Maanteeede, sildade ja föderaalse maanteetranspordi seadus (Ley de Caminos, Puentes y Autotransporte Federal), I jaotis, III peatükk.

Sadamateseadus (Ley de Puertos), IV peatükk.

Navigatsiooni- ja merekaubandusseadus (Ley de Navegación y Comercio Marítimos), I jaotis, II peatükk.

Kirjeldus:

Piiriülene teenustekaubandus

Mere- või jõesadamate ehitamiseks ja käitamiseks või ainult käitamiseks on nõutav SCT antav kontsessioon.

SCT antav kontsessioon on nõutav ka föderaalsete maanteede ja sildade ehitamiseks, käitamiseks, kasutamiseks, konserveerimiseks või hooldamiseks.

Neid kontsessioone võivad saada üksnes Mehhiko kodanikud ja Mehhiko ettevõtjad.

I-MX-12

Sektor: Energia

Allsektor: Nafta ja muude süsivesinike uurimine ja tootmine.

Süsivesinike, naftasaaduste ja naftakeemiasaaduste transport, rikastamine, rafineerimine, töötlemine, ladustamine, jaotamine, kokkusurumine, veeldamine, rõhu langetamine, taasgaasistamine, müük üldsusele ja turustamine, samuti nende toodete ja teenuste kasutajad.

Süsivesinike ja naftasaaduste eksport ja import.

Tegevusala klassifikatsioon:

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artiklid 10.7 ja 11.6)

Toimivusnõuded (artikkel 10.9)

Kohapealne esindatus (artikkel 11.5)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed:

Mehhiko Ühendriikide põhiseadus (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), artiklid 25, 27 ja 28.

Dekreet, millega parandatakse ja täiendatakse Mehhiko Ühendriikide põhiseaduse erinevaid energeetikat käsitlevaid sätteid (Decreto por el que se reforman y adicionan diversas disposiciones de la Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos, en materia de energía), avaldatud ametlikus väljaandes 31. oktoobril 2024.

Süsivesinike sektori seadus (Ley del Sector de Hidrocarburos), artiklid 1, 4, 6, 10–14, 17, 22, 24, 25, 26, 27, 31, 37–44, 54, 55, 56, 58, 65, 69, 74, 76, 82, 95, 96, 110, 118, 151, 153, 158, 162 ja 163.

Väliskaubandusseadus (Ley de Comercio Exterior).

Riigiettevõtte „Petróleos Mexicanos“ seadus (Ley de la Empresa Pública del Estado, Petróleos Mexicanos), artiklid 2, 8, 10, 11, 62, 65 ja 79.

Süsivesinike seadust käsitlev määrus (Reglamento de la Ley de Hidrocarburos), artiklid 8, 9, 14, 16, 36, 37, 61, 92, 95, 96.

Määrus süsivesinike seaduse III jaotises osutatud tegevuse kohta (Reglamento de las actividades a que se refiere el Título Tercero de la Ley de Hidrocarburos), artikkel 51.

Metoodika omamaise sisu mõõtmiseks süsivesinike õigustes ning uurimis- ja tootmislepingutes ning majandusministeeriumi poolt süsivesiniketööstusele välja antud lubades (Metodología para la Medición del Contenido Nacional en Asignaciones y Contratos para la Exploración y Extracción de Hidrocarburos, así como para los permisos en la Industria de Hidrocarburos, emitida por la Secretaría de Economía).

Kokkulepe, millega määratakse kindlaks omamaise sisu väärtused majandusministeeriumi lubatud süsivesinike uurimises ja kaevandamises süva- ja ülisüvameres 2015. ja 2025. aastaks, avaldatud ametlikus väljaandes 29. märtsil 2016 (Acuerdo por el que se establecen los valores para 2015 y 2025 de contenido nacional en las actividades de Exploración y Extracción de Hidrocarburos en aguas profundas y ultra profundas, emitidos por la Secretaría de Economía).

Kirjeldus:

Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Riigil on otsene, võõrandamatu ja aegumatu omandiõigus kõigile süsivesinikele tema territooriumi, k.a mandrilava ja väljaspool territoriaalmerd või sellega piirnev majandusvöönd, aluspinnases, pinnasekihtides või maardlates, sõltumata nende füüsilisest seisundist. Üksnes riik võib õiguste või lepingute kaudu uurida ja toota süsivesinikke. Kõigis uurimis- ja tootmislepingutes on sätestatud, et aluspinnases asuvad süsivesinikud kuuluvad riigile.

SENER võib anda PEMEXile süsivesinike uurimise ja tootmise õigusi.

Selleks et sooritada ainult enda arenduste jaoks mõeldud õigustega seotud toiminguid, täidab PEMEX vaid eraisikutega sõlmitud teenuslepinguid. Segaarenduste jaoks mõeldud õigustega seotud toiminguid täidab PEMEX eraõiguslike isikutega sõlmitud segalepinguid, milles PEMEXi osalusprotsent on vähemalt 40 %.

SENER töötab välja asjakohase näidislepingu iga lepinguvaldkonna jaoks, mille puhul kasutatakse pakkumismenetlust ja mis sõlmitakse seaduse kohaselt, ning mille jaoks ta võib valida muu lepinguliigi, nagu teenuselepingu, kasumi- või toodangujagamise lepingu või litsentsi. Uurimis- ja tootmislepingute jaoks võib PEMEX moodustada pakkumismenetluses osalemiseks liite või ühendusi, kuid ta ei tohi sõlmida avaliku ja erasektori partnerlusi eraõiguslike isikutega.

SENER võib süsivesinike uurimis- ja tootmislepingutes näha ette PEMEXi otsese osaluse. Kui on võimalus leida piiriülene lasund, näeb SENER süsivesinike uurimis- ja tootmislepingutes ette PEMEXi kohustusliku osalemise.

Pakkumismenetlust ei korraldata sõekihtides sisalduva ja selles tekkiva maagaasi oma tarbeks uurimise ja tootmise lepingute puhul, mis võidakse sõlmida kaevanduskontsessiooni omanikega otse.

Riigi territooriumil toimuv süsivesinike uurimine ja tootmine õiguste ning uurimis- ja tootmislepingute kaudu peab keskmiselt vastama minimaalsele omamaise sisu osatähtsuse eesmärgile. Keskmise omamaise sisu eesmärgis ei võeta arvesse süsivesinike uurimist ja tootmist süva- ja ülisüvamereprojektide raames, millel on erinevad omamaise sisu nõuded, mille on kehtestanud majandusministeerium SENERi seisukoha alusel, võttes arvesse sellise tegevuse omadusi.

Eespool mainitud volitused peavad olema kooskõlas majandusministeeriumi kehtestatud metoodikaga ning võtma arvesse, et see ei mõjuta PEMEXi ega ühegi muu riikliku tootmisettevõtte ja muude süsivesinike arendamise, uurimise ja tootmisega tegelevate ettevõtete konkurentsipositsiooni.

Föderaalne täitevorgan kehtestab aladel, kus riik otsustab uurimis- ja tootmistegevuse keelata, kaitsetsoonid, mis on erinevad looduskaitsealadest, mille kohta ei saa anda õigusi ega sõlmida lepinguid.

Mehhiko valitsus lisab õigustesse, uurimis- ja tootmislepingutesse ning lubadesse tingimuse, et samade hindade, kvaliteedi ja tarneaja korral tuleb eelistada osta omamaiseid kaupu ja tellida teenuseid omamaistelt teenuseosutajatelt, sh koolitada ja värvata tehnilised töötajad ja juhtkond Mehhiko kodanike hulgast.

Pealiskaudseks uurimiseks ja kindlakstegemiseks on vaja SENER väljastatavat luba, millega ei anta õigust süsivesinike uurimiseks ja tootmiseks. Õigused omandanud või uurimis- ja tootmislepingu sõlminud isik ei vaja õiguste või uurimis- ja tootmislepinguga kaetud piirkonnas pealiskaudseks uurimiseks ja kindlakstegemiseks luba.

SENER või CNE töötavad välja näidisload vastavalt vajadusele süsivesinike (sealhulgas maagaasi), nafta- või maagaasisaaduste (sealhulgas bensiini ja diislikütuse) ja naftakeemiasaaduste transpordi, rikastamise, rafineerimise, töötlemise, ladustamise, jaotamise, kokkusurumise, veeldamise, rõhu langetamise, taasgaasistamise, üldsusele müügi, turustamise, koostamise ja oma tarbeks väljasaatmise integreeritud süsteemide juhtimise jaoks, võttes arvesse, et loaomanikul peab olema Mehhiko õiguse alusel asutatud ettevõtte ning ta elukoht peab olema Mehhikos. Süsivesinike ja nafta- või maagaasitoodete ekspordi ja impordi load antakse välja kooskõlas väliskaubandusseadusega (Ley de Comercio Exterior), milles nõutakse, et loaomanikul peab olema Mehhiko õiguse alusel asutatud ettevõtte ning ta elukoht peab olema Mehhikos.

I-MX-13

Sektor: Energia

Allsektor:

Tegevusala klassifikatsioon: CMAP 623090 Muude, mujal klassifitseerimata toodete ja kaupade
jaemüük (biokütus)

Asjaomased kohustused: Toimivusnõuded (artikkel 10.9)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Biokütuste seadus (Ley de Biocombustibles), artikkel 19.

Kirjeldus: Investeeringud

SE koostab metoodika, mille alusel mõõta kas otseselt biokütusena kasutamiseks mõeldud või biokütuse tootmiseks mõeldud biomassi omamaise sisu osakaalu, ning selle kontrollimise meetmed.

I-MX-14

Sektor: Energia

Allsektor: Elekter

Tegevusala klassifikatsioon:

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artiklid 10.7 ja 11.6)

Toimivusnõuded (artikkel 10.9)

Kohapealne esindatus (artikkel 11.5)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Mehhiko Ühendriikide põhiseadus (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), artiklid 25, 27 ja 28.

Dekreet, millega parandatakse ja täiendatakse Mehhiko Ühendriikide põhiseaduse erinevaid energeetikat käsitlevaid sätteid (Decreto por el que se reforman y adicionan diversas disposiciones de la Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos, en materia de energía), avaldatud ametlikus väljaandes 31. oktoobril 2024.

Elektrisektori seadus (Ley del Sector Eléctrico), artiklid 1, 2, 4, 10, 12, 13, 39, 40, 44, 61, 108, 109, 132 ja 151.

Riigiettevõtte „Föderaalne elektrikomisjon“ seadus (Ley de la Empresa Pública del Estado, Comisión Federal de Electricidad), artiklid 8, 65 ja 81.

Kirjeldus:

Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Riikliku elektrisüsteemi kavandamine ja juhtimine vastavalt põhiseaduse artiklitele 25, 27 ja 28 ning avaliku elektrienergia ülekandmise ja jaotamise teenuste eest vastutab üksnes riik; nende tegevuste jaoks kontsessioone ei anta.

Riigiettevõtte võib sõlmida lepinguid eraisikutega muu hulgas elektri ülekande ja jaotamise avaliku teenuse osutamiseks vajaliku taristu paigaldamiseks, hooldamiseks ja laiendamiseks.

SE koostab metoodika, mille alusel mõõta elektrisektori omamaise sisu osakaalu.

SENER võib pärast SE arvamuse saamist ette näha, et samade tingimuste, kaasa arvatud hinnavõrdsuse, kvaliteedi ja tarnetähtaegade korral eelistatakse riigiettevõtte taristuprojektide arendamisega seotud lepingutes, segainvesteeringutes ning elektrisektori osalejate lepingutes, mis tulenevad energia ja sellega seotud toodete jaotamise mehhanismidest, omamaiste kaupade soetamist ja omamaiste teenuste kasutamist, kaasa arvatud Mehhiko kodakondsusega isikute koolitamist ja palkamist tehnilisel ja juhtimistasandil.

Kui erasektoril on lubatud osaleda elektritööstuse muudes tegevustes, ei tohi selline tegevus mingil juhul olla ülimuslik sellise riigiettevõtte tegevuse suhtes, kelle põhiolemus on täita sotsiaalset vastutust ning tagada avaliku elektriteenuse jätkumine ja kättesaadavus.

Riigiettevõtte peab säilitama vähemalt 54 % kalendriaasta jooksul keskmiselt elektrivõrku suunatud energiast.

Erasektor võib osaleda elektrienergia tootmises segainvesteeringute kavade kaudu, mille korral peab riigiettevõttel olema projektis vähemalt 54 % suurune otsene või kaudne osalus.

Elektri põhivarustust võib pakkuda ainult riigiettevõtte kõige madalama võimaliku hinnaga.

Föderalse elektrikomisjoni ja talle alluvate ettevõtete tegevuse puhul peab direktorite nõukogu vastavalt föderalse elektrikomisjoni seadusele väljastama määrusi omandamise, liisimise, teenuselepingute sõlmimise ja tööde läbiviimise kohta. Nõukogu võib muu hulgas nõuda minimaalse omamaise sisu nõude täitmist vastavalt lepingu iseloomule, tariifikorraldusele ja rahvusvahelistele lepingutele, millele Mehhiko on alla kirjutanud.

Kõik elektrisektori seaduse alusel antavad load annab välja CNE. Loaomanikud võivad olla füüsilised isikud või Mehhiko õiguse alusel asutatud ettevõtted.

I-MX-15

Sektor: Energia

Allsektor: Süsivesinikud ja naftasaadused (kütuse ja määrdeainete tarnimine lennukite, laevade ja raudteeseadmete jaoks)

Tegevusala klassifikatsioon:

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artikkel 10.7)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Välisinvesteeringute seadus (Ley de Inversión Extranjera), I jaotis, III peatükk.

Kirjeldus: Investeeringute liberaliseerimine

Euroopa Liidu investorid või nende ettevõtted võivad omada kuni 49 % osalust Mehhiko ettevõttes, mis tarnib kütust ja määrdeaineid laevadele ja raudteeseadmetele ning lennukikütust lennukite tankimiseks.

I-MX-16

Sektor: Trükkimine, toimetamine ja seotud tegevusalad

Allsektor: Ajalehtede kirjastamine

Tegevusala klassifikatsioon: CMAP 342001 – Ajalehtede, ajakirjade ja perioodikaväljaannete kirjastamine (piiratud ajalehtedega)

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artikkel 10.7)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Välisinvesteeringute seadus (Ley de Inversión Extranjera), I jaotis, III peatükk.

Vastavalt kirjelduses esitatule.

Kirjeldus:

Investeeringute liberaliseerimine

Euroopa Liidu investorid või nende ettevõtted võivad omada vaid kuni 49 % osalust Mehhikos asutatud või asutada kavatsetavas ettevõttes, mille tegevusalaks on peamiselt Mehhiko lugejaskonnale mõeldud ja Mehhiko territooriumil levitatavate päevalehtede trükkimine või kirjastamine.

Käesoleva kirje tähenduses on päevalehed ajalehed, mida ei levitata tasuta, ja mis ilmuvad seitsmel päeval nädalas.

I-MX-17

Sektor: Kauba tootmine

Allsektor: Lõhkeained, ilutulestikuvahendid, tulirelvad ja padrunid

Tegevusala klassifikatsioon: CMAP 352236 – Lõhkeaine ja ilutulestikuvahendite tootmine

CMAP 382208 – Tulirelvade ja padrunito tootmine

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artikkel 10.7)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Välisinvesteeringute seadus (Ley de Inversión Extranjera), I jaotis, III peatükk.

Kirjeldus:

Investeeringute liberaliseerimine

Euroopa Liidu investorid või nende ettevõtted võivad omada vaid kuni 49 % osalust Mehhikos asutatud või asutada kavatsetavas ettevõttes, mille tegevusalaks on lõhkeainete, tulirelvade, padrunit, laskemoona ja ilutulestikuvahendite tootmine, v.a lõhkeainesegude valmistamine tööstus- ja kaevandustegevuse jaoks.

I-MX-18

Sektor: Kalapüük

Allsektor: Kalapüügiga seotud teenused

Tegevusala klassifikatsioon: CMAP 1300 – Kalapüük

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artikkel 11.6)

Enamsoodustusrežiim (artikkel 11.7)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Mehhiko Ühendriikide põhiseadus (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), artikkel 32.

Üldine säästva kalapüügi ja vesiviljeluse seadus (Ley General de Pesca y Acuacultura Sustentables), VI jaotis, IV peatükk ning VII jaotis, II peatükk.

Navigatsiooni- ja merekaubandusseadus (Ley de Navegación y Comercio Marítimos), I jaotis, I peatükk; II jaotis, IV peatükk ning III jaotis, II peatükk.

Sadamateseadus (Ley de Puertos), I, IV ja VI peatükk.

Määrus kalapüügiseaduse kohta (Reglamento de la Ley de Pesca), II jaotis, I ja II peatükk, VI jagu.

Kirjeldus:

Piiriülene teenustekaubandus

Kalandustegevuseks on vaja SAGARPA poolt vesiviljeluse ja kalapüügi riikliku komisjoni (Comisión Nacional de Acuacultura y Pesca) kaudu või SCT poolt tema pädevuse raames välja antud luba.

Teatava tegevuse jaoks, nagu kontsessioonitaotluse põhjendamiseks vajalike kalandustöökohtade loomise ja statsionaarsete püügivahendite paigaldamine föderaalvetesse, on vaja SAGARPA poolt välja antud luba. Selliseid lube antakse välja eelistatavalt kohalike kogukondade elanikele. Võrdsete asjaolude korral eelistatakse põliskogukondi.

Välismaise lipu all seilavatel laevadel on süvendusteenuste osutamiseks vaja SCT väljastatud luba.

Selliste kalapüügiga seotud sadamateenuste osutamiseks, nagu laadimine ja laevade varustamine, sideseadmete hooldus, elektritööd, prügi või jäätmete kogumine ja reovee käitlemine, on vaja SCT väljastatud luba. Selle loa võivad saada üksnes Mehhiko kodanikud ja Mehhiko ettevõtjad.

I-MX-19

Sektor: Kalapüük

Allsektor: Kalapüük

Tegevusala klassifikatsioon: CMAP 130011 – Avamerekalapüük

CMAP 130012 – Rannapüük

CMAP 130013 – Mageveekalapüük

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artikkel 10.7)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Üldine säästva kalapüügi ja vesiviljeluse seadus (Ley General de Pesca y Acuacultura Sustentables), VI jaotis, IV peatükk; VII jaotis, I peatükk; XIII jaotis, ainus peatükk ning XIV jaotis, I, II ja III peatükk.

Navigatsiooni- ja merekaubandusseadus (Ley de Navegación y Comercio Marítimos), II jaotis, I peatükk.

Föderaalne mereseadus (Ley Federal del Mar), I jaotis, I ja III peatükk.

Riiklike vete seadus (Ley de Aguas Nacionales), I jaotis ja IV jaotis, I peatükk.

Välisinvesteeringute seadus (Ley de Inversión Extranjera), I jaotis, III peatükk.

Määrus kalapüügiseaduse kohta (Reglamento de la Ley de Pesca), I jaotis, I peatükk; II jaotis, I, III–VI peatükk ning III jaotis, III ja IV peatükk.

Kirjeldus:

Investeeringute liberaliseerimine

Euroopa Liidu investorid või nende ettevõtted võivad omada vaid kuni 49 % osalust Mehhikos asutatud või asutada kavatsetavas ettevõttes, mille tegevusalaks on rannapüük, mageveekalapüük ja kalapüük majandusvööndis, v.a vesiviljelus.

CNIE pooldav otsus on nõutav selleks, et Euroopa Liidu investorid või nende ettevõtted võiksid omada rohkem kui 49 % osalust Mehhikos asutatud või asutada kavatsetavas ettevõttes, mis tegeleb avamerekalapüügiga.

I-MX-20

Sektor: Haridusteenused

Allsektor: Erakoolid

Tegevusala klassifikatsioon: CMAP 921101 – Erasektori koolieelse hariduse teenused

CMAP 921102 – Erasektori esimese astme haridusteenused

CMAP 921103 – Erasektori teise astme haridusteenused

CMAP 921104 – Erasektori keskharidusteenused

CMAP 921105 – Erakõrgharidusteenused

CMAP 921106 – Eraharidusteenused, ms ühendavad koolieelse, esimese astme, teise astme, keskkooli ja kõrghariduse tasemed

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artikkel 10.7)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed:	Välisinvesteeringute seadus (Ley de Inversión Extranjera), I jaotis, III peatükk.
	Kõrghariduse koordineerimise seadus (Ley para la Coordinación de la Educación Superior), II peatükk.
	Üldine haridusseadus (Ley General de Educación), III peatükk.
Kirjeldus:	Investeeringute liberaliseerimine
	CNIE pooldav otsus on nõutav selleks, et Euroopa Liidu investorid või nende ettevõtted võiksid omada rohkem kui 49 % osalust Mehhikos asutatud või asutada kavatsetavas ettevõttes, mis osutab koolieelse, esimese astme, teise astme, keskkooli ja kõrghariduse või kombineeritud eraharidusteenuseid.

I-MX-21

Sektor: Kutse-, tehnilised ja eriteenused

Allsektor: Meditsiiniteenused

Tegevusala klassifikatsioon: CMAP 9231 – Erasektori osutatavad meditsiini-, hambaravi- ja veterinaarteenused (piiratud meditsiiniteenustega)

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artikkel 11.6)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Föderaalne tööseadus (Ley Federal del Trabajo), I peatükk.

Kirjeldus: Piiriülene teenustekaubandus

Ainult Mehhiko territooriumil arstina litsentsitud Mehhiko kodanikud võivad osutada ettevõttesiseseid meditsiiniteenuseid Mehhiko ettevõtetes.

I-MX-22

Sektor: Kutse-, tehnilised ja eriteenused

Allsektor: Spetsialistid

Tegevusala klassifikatsioon: CMAP 951012 – Tolli ja tolliesindajate teenused

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artiklid 10.7 ja 11.6)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Tolliseadus (Ley Aduanera), II jaotis, I ja III peatükk, ning VII jaotis, I peatükk.

Välisinvesteeringute seadus (Ley de Inversión Extranjera), I jaotis, II peatükk.

Kirjeldus: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Tollimaakler võib olla vaid sünnipärane Mehhiko kodanik.

Importija või eksportija kaupade tollivormistusega seotud formaalsusi võivad sooritada üksnes selle importija või eksportija vastuvõtja või seadusliku esindajana (mandatarios) tegutsevad tollimaaklerid.

Euroopa Liidu investorid või nende ettevõtted ei tohi tollimaakleri agentuuris otseselt ega kaudselt osaleda.

I-MX-23

Sektor: Kutse-, tehnilised ja eriteenused

Allsektor: Eriteenused (kaubanduse valdkonna notar)

Tegevusala klassifikatsioon:

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artiklid 10.7 ja 11.6)

Kohapealne esindatus (artikkel 11.5)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Föderaalne seadus kaubanduse valdkonna notarite kohta (Ley Federal de Correduría Pública), artiklid 7, 8, 12 ja 15.

Määrus föderaalse seaduse juurde, mis käsitleb kaubanduse valdkonna notareid (Reglamento de la Ley Federal de Correduría Pública), I ja II peatükk, I ja II jagu.

Välisinvesteeringute seadus (Ley de Inversión Extranjera), I jaotis, II peatükk.

Kirjeldus:

Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Kaubanduse valdkonna notari (corredor público) litsentsi võib saada vaid sünnipärane Mehhiko kodanik.

Kaubanduse valdkonna notar peab oma teenuseid osutama isiklikult ja tal ei tohi kaubanduse valdkonna notari teenuste osutamiseks olla ärisuhet ühegi teise isikuga.

Notarid asutavad büroo kohas, kus neil on luba tegutseda.

Selle litsentsi võivad saada üksnes Mehhiko kodanikud ja välismaalaste osalust välistava klausliga Mehhiko ettevõtjad.

I-MX-24

Sektor: Kutse-, tehnilised ja eriteenused

Allsektor: Kutseteenused

Tegevusala klassifikatsioon: CMAP 951002 – Õigusabiteenused (k.a välisõigusealane konsulteerimine)

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artiklid 10.7 ja 11.6)

Enamsoodustusrežiim (artiklid 10.8 ja 11.7)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Põhiseaduse 5. artikli kohane reguleeriv seadus, mis käsitleb kutsealadel tegutsemist föderaalpiirkonnas (Ley Reglamentaria del Artículo 5º Constitucional, relativo al Ejercicio de las Profesiones en el Distrito Federal), III peatükk, III jagu ning V peatükk.

Välisinvesteeringute seadus (Ley de Inversión Extranjera), I jaotis, III peatükk.

Kirjeldus:

Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

CNIE pooldav otsus on nõutav selleks, et Euroopa Liidu investorid või nende ettevõtted võiksid omada rohkem kui 49 % osalust Mehhikos asutatud või asutada kavatsesetavas ettevõttes, mis osutab õigusabi teenuseid.

Asjaomase rahvusvahelise lepingu puudumisel toimub välismaalaste kutsetegevus vastastikkuse alusel taotleja elukohas ja vastavuses Mehhiko õigusega kehtestatud ülejäänud nõuetega.

Välja arvatud käesolevas kirjes sätestatud juhud, võivad Mehhiko territooriumil asutatud advokaadibüroos osalust omada üksnes Mehhikos litsentsitud õiguspraktikud.

Euroopa Liidus tegutsemise loaga õiguspraktikud tohivad moodustada partnerluse Mehhikos litsentsitud õiguspraktikutega.

Euroopa Liidus tegutsemise loaga õiguspraktikute arv, kes toimivad Mehhiko advokaadibüroos partnerina, ei tohi olla suurem kui samas advokaadibüroos partnerina tegutsevate Mehhikos litsentsitud õiguspraktikute arv. Euroopa Liidus tegutsemise loaga õiguspraktikud tohivad tegutseda kutsealal ja nõustada Mehhiko õiguse alal, kui nad vastavad Mehhikos õiguspraktikuna tegutsemise nõuetele.

Euroopa Liidus tegutsemise loaga ja Mehhikos tegutsemise loaga õiguspraktikute partnerluse asutatud advokaadibüroo võib värvata töötajateks Mehhikos litsentsitud õiguspraktikuid.

Suurema selguse huvides tuleb märkida, et käesolev kirje ei kehti välis- ja rahvusvahelise õiguse alaste nõustamisteenuste osutamise kohta seoses välis- ja rahvusvahelise õiguse, vahekohtu-, lepitus- ja vahendusteenustega välismaiste õiguspraktikute poolt ajutiselt kohale sõites või kasutades internetipõhist või telekommunikatsioonitehnoloogiat.

I-MX-25

Sektor: Kutse-, tehnilised ja eriteenused

Allsektor: Kutseteenused

Tegevusala klassifikatsioon: CMAP 9510 Kutse-, tehniliste ja eriteenuste osutamine (piiratud kutseteenustega)

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artikkel 11.6)

Enamsoodustusrežiim (artikkel 11.7)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Põhiseaduse 5. artikli kohane reguleeriv seadus, mis käsitleb kutsealadel tegutsemist Méxicos (Ley reglamentaria del Artículo 5º Constitucional, relativo al Ejercicio de las Profesiones en la Ciudad de México), III peatükk, III jagu ning V peatükk.

Määrus põhiseaduse 5. artikli kohase reguleeriva seaduse kohta, mis käsitleb kutsealadel tegutsemist föderaalpiirkonnas (Reglamento de la Ley Reglamentaria del Artículo 5º Constitucional, relativo al Ejercicio de las Profesiones en el Distrito Federal), III peatükk.

Üldine elanikkonnaseadus (Ley General de Población), III peatükk.

Kirjeldus:

Piiriülene teenustekaubandus

Asjakohaste rahvusvaheliste lepingute kohaselt, millega Mehhiko on liitunud, võivad välismaalased tegutseda Méxicos kutsealadel, mis on loetletud põhiseaduse 5. artikli kohases reguleerivas seaduses, mis käsitleb kutsealadel tegutsemist Méxicos.

Asjaomase rahvusvahelise lepingu puudumisel toimub välismaalaste kutsetegevus vastastikkuse alusel taotleja elukohas ja vastavuses Mehhiko õigusega kehtestatud ülejäänud nõuetega.

I-MX-26

Sektor: Usutalitused

Allsektor:

Tegevusala klassifikatsioon: CMAP 929001 – Usuorganisatsioonide teenused

Asjaomased kohustused: Kõrgem juhtkond ja juhatus (artikkel 10.10)

Kohapealne esindatus (artikkel 11.5)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Usuühenduste ja usukommete seadus (Ley de Asociaciones Religiosas y Culto Público), II jaotis, I ja II peatükk.

Kirjeldus: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Usuühenduste esindajad Mehhikos peavad olema Mehhiko kodanikud.

Usuühendused on usuühenduste ja usukommete seaduse kohaselt asutatud ühendused.

Usuühendused peavad olema registreeritud siseministeeriumis (Secretaría de Gobernación, SEGOB). Registreerimiseks peavad usuühingud olema asutatud Mehhikos.

I-MX-27

Sektor: Põllumajandusteenused

Allsektor:

Tegevusala klassifikatsioon: CMAP 971010 – Põllumajandusteenuste osutamine

Asjaomased kohustused: Kohapealne esindatus (artikkel 11.5)

Võrdne kohtlemine (artikkel 11.6)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Mehhiko Ühendriikide põhiseadus (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), artikkel 32.

Föderaalne taimeterviseseadus (Ley Federal de Sanidad Vegetal), II jaotis, IV peatükk.

Määrus Mehhiko Ühendriikide fütosanitaarseaduse kohta (Reglamento de la Ley de Sanidad Fitopecuaria de los Estados Unidos Mexicanos), VII peatükk.

Kirjeldus:

Piiriülene teenustekaubandus

Pestitsiidide pihustamiseks on vaja SAGARPA poolt välja antud kontsessiooni.

Selle kontsessiooni võivad saada üksnes Mehhiko kodanikud ja Mehhiko ettevõtjad.

I-MX-28

Sektor: Transport

Allsektor: Lennutransport

Tegevusala klassifikatsioon: CMAP 384205 – Õhusõidukite tootmine, kokkupanek ja remont
(piiratud õhusõidukite remondiga)

Asjaomased kohustused: Kohapealne esindatus (artikkel 11.5)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Tsiviillennundusseadus (Ley de Aviación Civil), III peatükk, II jaotis.

Tsiviillennunduse määrus (Reglamento de la Ley de Aviación Civil),
VII peatükk.

Kirjeldus:

Piiriülene teenustekaubandus

Õhusõidukite remondirajatiste ning personali õppe- ja koolituskeskuste asutamiseks ja käitamiseks või käitamiseks ja kasutamiseks on vaja SCT väljastatud luba.

Selle loa saamiseks peab huvitatud pool tõendama, et õhusõidukite remondirajatised ning personali õppe- ja koolituskeskused asuvad Mehhikos.

I-MX-29

Sektor: Transport

Allsektor: Lennutransport³

Tegevusala klassifikatsioon: CMAP 973302 – Lennujaamade ja kopteriväljakute haldusteenused

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artikkel 10.7)

Kohapealne esindatus (artikkel 11.5)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Mehhiko Ühendriikide põhiseadus (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), artikkel 32.

Üldiste sidevahendite seadus (Ley de Vías Generales de Comunicación), I köide, I, II ja III peatükk.

Välisinvesteeringute seadus (Ley de Inversión Extranjera), I jaotis, III peatükk.

³ Suurema selguse huvides on lennuteenused ja lennuteenuste asjaomased abiteenused jäetud artikli 10.5 „Kohaldamisala“ lõigu 2 punktiga e ja artikli 11.2 „Kohaldamisala“ lõigu 2 punktiga g välja peatükkide 10 „Investeeringute liberaliseerimine“ ja 11 „Piiriülene teenustekaubandus“ kohaldamisalast. Mehhiko lisab seoses kõnealuse tegevusega rea meetmeid ainuüksi läbipaistvuse nimel.

Tsiviillennundusseadus (Ley de Aviación Civil), I ja IV peatükk.

Lennujaamade seadus (Ley de Aeropuertos), III peatükk.

Määrus lennujaamade seaduse kohta (Reglamento de la Ley de Aeropuertos), II jaotis, I, II ja III peatükk.

Kirjeldus:

Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Lennujaamade ja kopteriväljakute ehitamiseks ja käitamiseks või ainult käitamiseks on nõutav SCT antav kontsessioon. Selle kontsessiooni võivad saada üksnes Mehhiko ettevõtjad.

CNIE pooldav otsus on nõutav selleks, et Euroopa Liidu investorid või nende ettevõtted võiksid omada rohkem kui 49 % osalust Mehhikos asutatud või asutada kavatsetavas ettevõttes, millel on luba või kontsessioon avaliku lennuväljateenuse osutamiseks.

Otsustamisel eelistab CNIE riiklikku ja tehnoloogilist arengut ning kaitseb riigi suveräänsust.

I-MX-30

Sektor: Transport

Allsektor: Lennutransport⁴

Tegevusala klassifikatsioon: CMAP 713001 – Regulaarlennud riigisiselt registreeritud õhusõidukitega

CMAP 713002 – Mitteregulaarlennud (Õhutaksod)

Lennundusalased eriteenused

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artikkel 10.7)

Kõrgem juhtkond ja juhatus (artikkel 10.10)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Tsiviillennundusseadus (Ley de Aviación Civil), IX ja X peatükk.

Määrus tsiviillennundusseaduse kohta (Reglamento de la Ley de Aviación Civil), II jaotis, I peatükk.

⁴ Suurema selguse huvides on lennuteenused ja lennuteenuste asjaomased abiteenused jäetud artikli 10.5 „Kohaldamisala“ lõigu 2 punktiga e ja artikli 11.2 „Kohaldamisala“ lõigu 2 punktiga g välja peatükkide 10 „Investeeringute liberaliseerimine“ ja 11 „Piiriülene teenustekaubandus“ kohaldamisalast. Mehhiko lisab seoses kõnealuse tegevusega rea meetmeid ainuüksi läbipaistvuse nimel.

Välisinvesteeringute seadus (Ley de Inversión Extranjera), I jaotis, III peatükk.

Vastavalt kirjelduses esitatule.

Kirjeldus:

Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Euroopa Liidu investorid või nende ettevõtted võivad omada vaid kuni 49 % hääleõiguslikust osakapitalist Mehhikos asutatud või asutada kavatsetavas ettevõttes, mis pakub siseriiklikke regulaar- ja mitteregulaarlende, rahvusvahelisi mitteregulaarlende õhutakso kujul või lennundusalaseid eriteenuseid. Juhatuse eesistuja ja vähemalt kaks kolmandikku selle liikmetest ning kaks kolmandikku ettevõtte juhtivtöötajatest peavad olema Mehhiko kodanikud.

Õhusõidukeid võivad Mehhikos registreerida üksnes Mehhiko kodanikud ja Mehhiko ettevõtted, milles 51 % hääleõiguslikust osakapitalist omavad või kontrollivad Mehhiko kodanikud, ning mille juhatuse eesistuja ja vähemalt kaks kolmandikku juhtivtöötajatest on Mehhiko kodanikud.

I-MX-31

Sektor: Transport

Allsektor: Lennundusalased eriteenused⁵

Tegevusala klassifikatsioon:

Asjaomased kohustused: Kohapealne esindatus (artikkel 11.5)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Üldiste sidevahendite seadus (Ley de Vías Generales de Comunicación), I köide, III peatükk.

Tsiviillennundusseadus (Ley de Aviación Civil), I, II, IV ja IX peatükk.

Vastavalt kirjelduses esitatule.

⁵ Suurema selguse huvides on lennuteenused ja lennuteenuste asjaomased abiteenused jäetud artikli 10.5 „Kohaldamisala“ lõigu 2 punktiga e ja artikli 11.2 „Kohaldamisala“ lõigu 2 punktiga g välja peatükkide 10 „Investeeringute liberaliseerimine“ ja 11 „Piiriülene teenustekaubandus“ kohaldamisalast. Mehhiko lisab seoses kõnealuse tegevusega rea meetmeid ainuüksi läbipaistvuse nimel.

Kirjeldus:

Piiriülene teenustekaubandus

Kõigi lennundusalaste eriteenuste osutamiseks Mehhiko territooriumil on vaja SCT väljastatud luba. See luba võidakse anda üksnes juhul, kui nimetatud teenuste osutamisest huvitatud isik elab Mehhiko territooriumil.

I-MX-32

Sektor: Transport

Allsektor: Veetransport

Tegevusala klassifikatsioon: CMAP 973203 – Mere-, järve- ja jõesadamate haldamine

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artikkel 10.7)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Sadamateseadus (Ley de Puertos), IV ja V peatükk.

Määrus sadamate seaduse kohta (Reglamento de la Ley de Puertos), I jaotis, I ja VI peatükk.

Välisinvesteeringute seadus (Ley de Inversión Extranjera), I jaotis, III peatükk.

Kirjeldus: Investeeringute liberaliseerimine

Euroopa Liidu investorid või nende ettevõtted võivad omada vaid kuni 49 % osalust Mehhiko ettevõttes, millel on volitus toimida sadamate haldajana.

I-MX-33

Sektor: Transport

Allsektor: Veetransport

Tegevusala klassifikatsioon: CMAP 384201 – Laevade tootmine ja remont

Asjaomased kohustused: Kohapealne esindatus (artikkel 11.5)

Võrdne kohtlemine (artikkel 11.6)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Mehhiko Ühendriikide põhiseadus (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), artikkel 32.

Üldiste sidevahendite seadus (Ley de Vías Generales de Comunicación), I köide, I, II ja III peatükk.

Navigatsiooni- ja merekaubandusseadus (Ley de Navegación y Comercio Marítimos), I jaotis, II peatükk.

Sadamateseadus (Ley de Puertos), IV peatükk.

Kirjeldus:

Piiriülene teenustekaubandus

Laevatehase ehitamiseks ja käitamiseks või ainult käitamiseks on nõutav SCT antav kontsessioon. Selle kontsessiooni võivad saada üksnes Mehhiko kodanikud ja Mehhiko ettevõtjad.

I-MX-34

Sektor: Transport

Allsektor: Veetransport

Tegevusala klassifikatsioon: CMAP 973201 – Laevade laadimis- ja lossimisteenused (sh dokkide käitamine ja hooldus; laevade laadimine ja lossimine kalda ääres; mereveoste käitlemine; maabumissildade käitamine ja hooldus; laevade ja paatide puhastamine; stividoriteenused; kauba vedu laevade ja veoautode, rongide, torujuhtmete ja kaide vahel; veeäärsete terminalide töö)

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artiklid 10.7 ja 11.6)

Kohapealne esindatus (artikkel 11.5)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Mehhiko Ühendriikide põhiseadus (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), artikkel 32.

Navigatsiooni- ja merekaubandusseadus (Ley de Navegación y Comercio Marítimos), I jaotis, II peatükk ning II jaotis, IV ja V peatükk.

Sadamateseadus (Ley de Puertos), II, IV ja VI peatükk.

Üldiste sidevahendite seadus (Ley de Vías Generales de Comunicación), I köide, I, II ja III peatükk.

Määrus territoriaalmere, veeteede, randade, asjaomase föderaalsete rannikuala ja merelt võidetud maa kasutamise ja käsutamise kohta (Reglamento para el Uso y Aprovechamiento del Mar Territorial, Vías Navegables, Playas, Zona Federal Marítimo Terrestre y Terrenos Ganados al Mar), II peatükk, II jagu.

Vastavalt kirjelduses esitatule.

Kirjeldus:

Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

CNIE pooldab otsust, et Euroopa Liidu investorid või nende ettevõtted võiksid omada rohkem kui 49 % osalust Mehhikos asutatud või asutada kavatses olevas ettevõttes, mis osutab siseveelaevadele selliseid sadamateenuseid nagu pukseerimine, sildumine ja abilaevade teenused.

Mere- ja siseveesadamaterminalide, sh dokkide, kraanade ja seotud rajatiste ehitamiseks ja käitamiseks või ainult käitamiseks on nõutav SCT antav kontsessioon. Selle kontsessiooni võivad saada üksnes Mehhiko kodanikud ja Mehhiko ettevõtjad.

Stividori- ja ladustamisteenuste osutamiseks on vaja SCT väljastatud luba. Selle loa võivad saada üksnes Mehhiko kodanikud ja Mehhiko ettevõtjad.

I-MX-35

Sektor: Transport

Allsektor: Veetransport

Tegevusala klassifikatsioon: CMAP 973203 – Mere- ja siseveesadamad (Järve- ja jõesadamate haldamine)

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artikkel 10.7)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Navigatsiooni- ja merekaubandusseadus (Ley de Navegación y Comercio Marítimos), III jaotis, III peatükk.

Välisinvesteeringute seadus (Ley de Inversión Extranjera), I jaotis, III peatükk.

Sadamateseadus (Ley de Puertos), IV ja VI peatükk.

Kirjeldus:

Investeeringute liberaliseerimine

Euroopa Liidu investorid või nende ettevõtted võivad omada vaid kuni 49 % osakapitalist Mehhiko ettevõttes, mille tegevusalaks on sadama lootsiteenuste osutamine siseveelaevadele.

I-MX-36

Sektor: Transport

Allsektor: Veetransport⁶

Tegevusala klassifikatsioon: CMAP 712011 – Rahvusvahelised meretransporditeenused

CMAP 712012 – Merekabotaažiteenused

CMAP 712013 – Rahvusvaheliste ja kabotaažilaevade
pukseerimisteenused

CMAP 712021 – Jõe- ja järvetransporditeenused

CMAP 712022 – Siseveesadamate teenused

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artiklid 10.7 ja 11.6)

Enamsoodustusrežiim (artiklid 10.8 ja 11.7)

Valitsemistasand: Kesktasand

⁶ Suurema selguse huvides on riigisisene merekabotaaž jäetud artikli 10.5 „Kohaldamisala“ lõigu 2 punktiga d ja artikli 11.2 „Kohaldamisala“ lõigu 2 punktiga b välja peatükkide 10 „Investeeringute liberaliseerimine“ ja 11 „Piiriülene teenustekaubandus“ kohaldamisalast. Mehhiko lisab seoses kõnealuse tegevusega rea meetmeid ainuüksi läbipaistvuse nimel.

Meetmed:	Navigatsiooni- ja merekaubandusseadus (Ley de Navegación y Comercio Marítimos), III jaotis, I peatükk. Välisinvesteeringute seadus (Ley de Inversión Extranjera), I jaotis, III peatükk. Föderaalne majanduskonkurentsi seadus (Ley Federal de Competencia Económica), IV peatükk.
Kirjeldus:	Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus Avamerelaevu käitada ja kasutada, sh osutada transpordi- ja rahvusvahelisi pukseerimisteenuseid, võivad vastastikkuse alusel kooskõlas rahvusvaheliste lepingutega kõigi riikide laevaomanikud ja laevad.

Kabotaaži- ja siseveelaevade käitamine ja kasutamine on reserveeritud Mehhiko laevaomanikele Mehhiko laevadega. Kui Mehhiko laevad ei ole samade tehniliste tingimuste juures sobivad või kättesaadavad, või kui see on vajalik avaliku huvi seisukohast, võib SCT anda Mehhiko laevaomanikele välja ajutised navigatsiooniload välismaal registreeritud laevade kasutamiseks järgmises eelistusjärjekorras:

- a) Mehhiko laevaomanik laevapereta prahitud välismaal registreeritud laevaga ning
- b) Mehhiko laevaomanik muul viisil prahitud välismaal registreeritud laevaga.

Sisevee- ja kabotaažilaevu turismikruiisideks, süvendamis- ja ujuvmasinaid sadamate ehitamiseks, taastamiseks ja käitamiseks võivad kasutada ja kasutada Mehhiko või välismaised laevandusettevõtjad, kasutades Mehhikos või välismaal registreeritud laevu või ujuvmasinaid vastastikkuse alusel Euroopa Liidu või selle liikmesriikidega, püüdes anda eelisõiguse Mehhiko ettevõtetele ja järgides kohaldatavat õigust.

Toetudes riikliku monopolivastase komisjoni (Comisión Nacional Antimonopolio) eelnevale arvamusele, võib SCT otsustada, et teatavat kabotaaži võivad teostada üksnes täielikult või osaliselt Mehhiko laevandusettevõtjad Mehhiko laevadega või maine kohaselt Mehhiko laevadega, kui asjaomasel turul puuduvad tegeliku konkurentsi tingimused, nagu on sätestatud föderaalses majanduskonkurentsi seaduses (Ley Federal de Competencia Económica).

Euroopa Liidu investorid või nende ettevõtted võivad omada vaid kuni 49 % osalust Mehhikos asutatud või asutada kavatsetavas laevandusettevõttes või Mehhiko laevades, mille tegevusalaks on laevade kommertskasutus sisevee- ja kabotaažinavigatsiooniks, v.a turismikruiisid ning süvendite ja ujuvmasinate kasutamine sadamate ehitamiseks, taastamiseks ja käitamiseks.

CNIE pooldav otsus on nõutav selleks, et Euroopa Liidu investorid või nende ettevõtted võiksid omada rohkem kui 49 % osalust Mehhikos asutatud või asutada kavatsetavas ettevõttes, mis osutab avamere-navigatsiooniteenuseid ja sadama pukseerimisteenuseid.

I-MX-37

Sektor: Transport

Allsektor: Energeetikaga mitteseotud torujuhtmed

Tegevusala klassifikatsioon:

Asjaomased kohustused: Kohapealne esindatus (artikkel 11.5)

Võrdne kohtlemine (artikkel 11.6)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Mehhiko Ühendriikide põhiseadus (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), artikkel 32.

Üldiste sidevahendite seadus (Ley de Vías Generales de Comunicación), I köide, I, II ja III peatükk.

Riiklike vete seadus (Ley de Aguas Nacionales), I jaotis, II peatükk ja IV jaotis, II peatükk.

Kirjeldus:

Piiriülene teenustekaubandus

Muude toodete kui energia või peamiste naftakeemiasaaduste transpordiks mõeldud torujuhtmete ehitamiseks ja käitamiseks või ainult käitamiseks on nõutav SCT antav kontsessioon.

Selle kontsessiooni võivad saada üksnes Mehhiko kodanikud ja Mehhiko ettevõtjad.

I-MX-38

Sektor: Transport

Allsektor: Raudteetransporditeenused

Tegevusala klassifikatsioon: CMAP 711101 – Raudteetransporditeenused

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artiklid 10.7 ja 11.6)

Kohapealne esindatus (artikkel 11.5)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Välisinvesteeringute seadus (Ley de Inversión Extranjera), I jaotis, III peatükk.

Raudteeteenust reguleeriv seadus (Ley Reglamentaria del Servicio Ferroviario), I ja II peatükk, III jaotis.

Määrus raudteeteenuse kohta (Reglamento del Servicio Ferroviario), I jaotis, I, II ja III peatükk; II jaotis, I ja IV peatükk ning III jaotis, I peatükk, I ja II jagu.

Kirjeldus:

Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

CNIE pooldav otsus on nõutav selleks, et Euroopa Liidu investorid või nende ettevõtted võiksid omada rohkem kui 49 % osalust Mehhikos asutatud või asutada kavatsetavas ettevõttes, mis tegeleb üldiseks ühendusteeks peetavate raudteede ehitamise, käitamise ja kasutamise või avaliku raudteetransporditeenuse osutamisega.

Otsustamisel võtab CNIE arvesse vajadust eelistada riiklikku ja tehnoloogilist arengut ning kaitsta riigi suveräänsust.

Raudteetransporditeenuste ehitamiseks, käitamiseks ja kasutamiseks ning avaliku raudteetransporditeenuse osutamiseks on nõutav SCT poolt välja antud kontsessioon. Selle kontsessiooni võivad saada üksnes Mehhiko ettevõtjad.

Abiteenuste osutamiseks, sisenemis- ja väljumisrajatiste, ülesõitude ja väikerajatiste ehitamiseks, reklaamide ja kuulutuste paigaldamiseks liinikoridori ning raudteeliine ületavate sildade ehitamiseks ja käitamiseks on vaja SCT väljastatud luba. Selle loa võivad saada üksnes Mehhiko kodanikud ja Mehhiko ettevõtjad.

I-MX-39

Sektor: Transport

Allsektor: Maismaatransport

Tegevusala klassifikatsioon: CMAP 973101 – Reisibussiterminalide haldamisteenused ja abiteenused (piiratud peamiste bussi- ja veokiterminalide ning bussi- ja veokijaamadega)

Asjaomased kohustused: Kohapealne esindatus (artikkel 11.5)

Võrdne kohtlemine (artikkel 11.6)

Enamsoodustusrežiim (artikkel 11.7)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Maantee, sildade ja föderaalsete maanteetranspordi seadus (Ley de Caminos, Puentes y Autotransporte Federal), I jaotis, III peatükk.

Määrus föderaalmaanteede liinikoridoride ka ümbritsevate alade käsutamise kohta (Reglamento para el Aprovechamiento del Derecho de Vía de las Carreteras Federales y Zonas Aledañas), II ja IV peatükk.

Määrus föderaalse maanteetranspordi ja abiteenuste kohta (Reglamento de Autotransporte Federal y Servicios Auxiliares), I peatükk.

Kirjeldus:

Piiriülene teenustekaubandus

Bussi- või veokijaama või -terminali asutamiseks või käitamiseks on vaja SCT väljastatud luba. Selle loa võivad saada üksnes Mehhiko kodanikud ja Mehhiko ettevõtjad.

Loa saamiseks peab huvitatud pool tõendama, et ta asub Mehhikos.

I-MX-40

Sektor: Transport

Allsektor: Maismaatransport

Tegevusala klassifikatsioon: CMAP 973102 – Maanteede ja sildade haldamisteenused ja abiteenused

Asjaomased kohustused: Kohapealne esindatus (artikkel 11.5)

Võrdne kohtlemine (artikkel 11.6)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Mehhiko Ühendriikide põhiseadus (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), artikkel 32.

Maanteede, sildade ja föderaalse maanteetranspordi seadus (Ley de Caminos, Puentes y Autotransporte Federal), I jaotis, III peatükk.

Määrus föderaalsete maanteetranspordi ja abiteenuste kohta
(Reglamento de Autotransporte Federal y Servicios Auxiliares), I ja V
peatükk.

Kirjeldus:

Piiriüleene teenustekaubandus

Föderaalsete maanteetranspordi abiteenuste osutamiseks on vaja SCT
väljastatud luba. Selle loa võivad saada üksnes Mehhiko kodanikud ja
Mehhiko ettevõtjad.

Suurema selguse huvides olgu märgitud, et abiteenused ei ole
föderaalsete reisijate, turistide või kauba maanteeveo osa, aga need
täiendavad nende käitamist ja kasutust.

I-MX-41

Sektor: Transport

Allsektor: Maismaatransport

Tegevusala klassifikatsioon: CMAP 711201 – Ehitusmaterjalide transpordi teenused

CMAP 711202 – Kolimisteenused

CMAP 711203 – Muud spetsialiseeritud kaubaveoteenused

CMAP 711204 – Üldised kaubaveoteenused

CMAP 711311 – Pikamaa-reisibusside teenused

CMAP 711318 – Kooli- ja turismibusside teenused (piiratud turistide veoteenustega)

CMAP 720002 – Kulleriteenused

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artiklid 10.7 ja 11.6)

Kohapealne esindatus (artikkel 11.5)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Välisinvesteeringute seadus (Ley de Inversión Extranjera), I jaotis, II peatükk.

Maantee, sildade ja föderaalsete maanteeveo seadus (Ley de Caminos, Puentes y Autotransporte Federal), I jaotis, I ja III peatükk.

Määrus föderaalsete maanteeveo ja abiteenuste kohta (Reglamento de Autotransporte Federal y Servicios Auxiliares), I peatükk.

Vastavalt kirjelduses esitatule.

Kirjeldus:

Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Euroopa Liidu investorid või nende ettevõtted ei või omada osalust Mehhikos asutatud või asutada kavatsetavas välismaalaste osalust välistava klausliga ettevõttes, mis osutab sisemaiseid maantee-kaubaveoteenuseid punktist punkti Mehhiko territooriumil, v.a pakiposti- ja kulleriteenused.

Lasti, reisijate ja turistide maanteetransporditeenuste osutamiseks on vaja SCT väljastatud luba.

Euroopa Liidu investor või tema ettevõtte võib omada kuni 100 % osalust Mehhikos asutatud või asutada kavatsetavas ettevõttes, mille tegevusalaks on linnadevahelise bussiteenuse, turistide veoteenuse või rahvusvahelise lasti maanteetransporditeenuse osutamine punktist punkti Mehhiko territooriumil.

Maanteetransporditeenuseid sisemaise lasti vedamiseks punktist punkti Mehhiko territooriumil võivad osutada üksnes Mehhiko kodanikud ja välismaalaste osalust välistava klausliga Mehhiko ettevõtjad, kasutades Mehhikos registreeritud seadmeid, mis on Mehhikos toodetud või Mehhikosse seaduslikult imporditud, ning Mehhiko kodanikest juhte.

Pakiposti- ja kulleriteenuste osutamiseks on vaja SCT väljastatud luba. Neid teenuseid võivad osutada üksnes Mehhiko kodanikud ja Mehhiko ettevõtjad.

I-MX-42

Sektor: Transport

Allsektor: Raudteetransporditeenused

Tegevusala klassifikatsioon: CMAP 711101 – Raudteetransporditeenused (piiratud raudteeveeremi
töötajatega)

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artikkel 11.6)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Föderaalne tööseadus (Ley Federal del Trabajo), VI jaotis, V peatükk

Kirjeldus: Piiriülene teenustekaubandus

Raudteeveeremi töötajad peavad olema Mehhiko kodanikud.

I-MX-43

Sektor: Transport

Allsektor: Maismaatransport

Tegevusala klassifikatsioon: CMAP 711312 – Linna- ja linnalähiliinide reisibusside teenused

CMAP 711315 – Mootorsõidukitega taksoteenused

CMAP 711316 – Mootorsõidukitega kindla marsruudiga veoteenused

CMAP 711317 – Mootorsõidukitega veoteenused taksopeatustest

CMAP 711318 – Kooli- ja turismibusside teenused (piiratud koolibussiteenustega)

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artiklid 10.7 ja 11.6)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Välisinvesteeringute seadus (Ley de Inversión Extranjera), I jaotis, II peatükk.

Üldiste sidevahendite seadus (Ley de Vías Generales de Comunicación), I köide, I ja II peatükk.

Maantee, sildade ja föderaalsete maanteetranspordi seadus (Ley de Caminos, Puentes y Autotransporte Federal), I jaotis, III peatükk.

Määrus föderaalsete maanteetranspordi ja abiteenuste kohta (Reglamento de Autotransporte Federal y Servicios Auxiliares), I peatükk.

Kirjeldus: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Kohalikke linnasiseseid ja linnalähedasi reisibussiteenuseid, koolibussiteenuseid ning takso- ja muid ühistransporditeenuseid võivad osutada üksnes Mehhiko kodanikud ja välismaalaste osalust välistava klausliga Mehhiko ettevõtjad.

I-MX-44

Sektor: Teabevahetus

Allsektor: Meelelahutusteenused (Kino)⁷

Tegevusala klassifikatsioon: CMAP 941103 – Eraviisiline filmide näitamine

Asjaomased kohustused: Enamsoodustusrežiim (artiklid 10.8 ja 11.7)

Võrdne kohtlemine (artikkel 11.6)

Valitsemistasand: Kesktasand

Meetmed: Föderaalne kinematograafiaseadus (Ley Federal de Cinematografía), III peatükk.

Määrus föderaalse kinematograafiaseaduse kohta (Reglamento de la Ley Federal de Cinematografía), V peatükk.

⁷ Suurema selguse huvides on audio-visuaalteenused jäetud artikli 10.5 „Kohaldamisala“ lõigu 2 punktiga c ja artikli 11.2 „Kohaldamisala“ lõigu 2 punktiga a välja peatükkide 10 „Investeeringute liberaliseerimine“ ja 11 „Piiriülene teenustekaubandus“ kohaldamisalast. Mehhiko lisab seoses kõnealuse tegevusega rea meetmeid ainuüksi läbipaistvuse nimel.

Kirjeldus:

Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Filminäitajad peavad reserveerima 10 % kogu ekraaniajast omamaiste filmide näitamisele.

KEHTIVATE MEETMETEGA SEOTUD RESERVATSIOONID

MEHHIKO LOETELU

Kesktasandist madalamal tasandil kohaldatavad reservatsioonid

Tahtlikult tühjaks jäetud

TULEVASED MEETMED

SELGITAVAD MÄRKUSED

1. Käesolevas lisas sisalduvas lepinguosalise loetelus sätestatakse vastavalt artiklitele 10.12 „Nõuetele mittevastavad meetmed ja erandid“ ja 11.8 „Nõuetele mittevastavad meetmed ja erandid“ konkreetsed sektorid, allsektorid või tegevus, mille suhtes kõnealune lepinguosaline võib jätta kehtima või kehtestada uusi või piiravamaid meetmeid, mis ei ole kooskõlas järgmistes sätetes kehtestatud kohustustega:
 - a) 10.7 „Võrdne kohtlemine“, 11.6 „Võrdne kohtlemine“;
 - b) 10.8 „Enamsoodustusrežiim“, 11.7 „Enamsoodustusrežiim“;
 - c) 10.9 „Toimivusnõuded“;
 - d) 10.10 „Kõrgem juhtkond ja juhatus“ või
 - e) 11.5 „Kohapealne esindatus“.

2. Käesolevas lisas kasutatakse järgmisi mõisteid:
 - a) „CMAP“ Mehhiko tegevusalade ja toodete klassifikaatori (Clasificación Mexicana de Actividades y Productos) numbreid, mille riiklik statistika- ja geograafiainstituut (Instituto Nacional de Estadística y Geografía) on esitanud Mehhiko tegevusalade ja toodete klassifikaatoris (Clasificación Mexicana de Actividades y Productos), 1994;
 - b) „CPC“ ühtset tooteklassifikaatorit, mis on esitatud ÜRO statistikaameti väljaandes Statistical Papers, Series M, nr 77, Provisional Central Product Classification, 1991 ning
 - c) „ISIC“ rahvusvahelist majandustegevusalade klassifikaatorit, mis on esitatud ÜRO statistikaameti väljaandes Statistical Papers, Series M, nr 4, ISIC REV 3.1, 2002.
3. Lepinguosalise loetelu ei piira lepinguosaliste teenustekaubanduse üldlepingust tulenevaid õigusi ja kohustusi.
4. Loetelu iga kirje sisaldab järgmisi osi:
 - a) „sektor“ tähendab üldist sektorit, kus kirje on tehtud;

- b) „allsektor“ tähendab konkreetset sektorit, kus kirje on tehtud;
 - c) „tegevusala klassifikatsioon“ tähendab nõuetele mittevastava meetmega hõlmatud tegevust vastavalt CMAP-le, CPC-le või ISICile, kui see on asjakohane;
 - d) „asjaomased kohustused“ täpsustab lõikes 1 osutatud kohustusi, mis vastavalt artiklitele 10.12 „Nõuetele mittevastavad meetmed ja erandid“ ja 11.8 „Nõuetele mittevastavad meetmed ja erandid“ ei kehti kirjes nimetatud sektorite, allsektorite või tegevuse kohta;
 - e) „kirjeldus“ sisaldab reservatsiooniga hõlmatud sektori, allsektori või tegevuse ulatust ning
 - f) „kehtivad meetmed“ on reservatsiooniga hõlmatud sektori, allsektori või tegevuse suhtes kohaldatavate kehtivate meetmete mittetäielik loetelu läbipaistvuse eesmärgil.
5. „valitsemistasand“ Mehhiko loetelus näitab, millisel valitsemistasandil juhitakse asjaomaseid meetmeid.
6. Kirje tõlgendamisel võetakse arvesse selle kirje kõiki osi. Kirjelduse osa on teiste osade suhtes ülimuslik.

7. Euroopa Liidu tasandil kehtestatud reservatsioon kehtib Euroopa Liidu ja liikmesriigi meetme suhtes riiklikul tasandil, samuti valitsuse meetme suhtes liikmesriigis, välja arvatud juhul, kui liikmesriik on reservatsiooni kohaldamisalast välja jäetud.
8. Mehhiko või liikmesriigi riiklikul tasandil kehtestatud reservatsioon kehtib valitsuse meetme suhtes kesk-, piirkondlikul või kohalikul tasandil kõnealuses riigis.
9. Kui lepinguosaline jätab kehtima meetme, mille kohaselt peab teenuseosutaja tema territooriumil teenuse osutamiseks olema füüsiline isik, kodanik, alaline elanik või tema territooriumi elanik või omama seal elu- või asukohta, peetakse selle meetme puhul vastavalt lõikes 1 osutatud kohustusele seoses 11. peatükiga „Piiriülene teenustekaubandus“ tehtavat reservatsiooni 10. peatükiga „Investeeringute liberaliseerimine“ seotud reservatsiooniks vastavalt lõikes 1 osutatud kohustusele kõnealuse meetme ulatuses.
10. Lepinguosalise loetelu ei sisalda meetmeid, mis on seotud kvalifikatsiooninõuete ja menetlustega, tehniliste standardite ning litsentsimisnõuete ja menetlustega, mis ei kujuta endast võrdse kohtlemise piirangut artikli 10.7 „Võrdne kohtlemine“ või 11.6 „Võrdne kohtlemine“ tähenduses või turulepääsu piirangut artikli 10.6 „Turulepääs“ või 11.4 „Turulepääs“ tähenduses. Neid meetmeid (nagu tegevusloa saamise nõue, universaalteenuse osutamise kohustused, kvalifikatsioonide tunnustamise nõue reguleeritud sektorites, nõue sooritada teatavad eksamid, mille hulgas võivad olla keeleeksamid, ning mittediskrimineeriv nõue, et teatavaid tegevusi ei tohi teostada kaitsealadel või -piirkondades) kohaldatakse igal juhul, isegi kui neid ei ole loendis nimetatud.

11. Alljärgnevas Euroopa Liidu loetelus kasutatakse järgmisi lühendeid:

AT Austria

BE Belgia¹

BG Bulgaaria

CY Küpros

CZ Tšehhi

DE Saksamaa

DK Taani

EE Eesti

EMP Euroopa Majanduspiirkond

EL Kreeka

¹ Reservatsioonide kohaldamisel Belgias hõlmab keskne valitsemistasand föderaalvalitsust ning piirkondade ja kogukondade valitsusi, sest neil kõigil on võrdsed seadusandlikud volitused.

ES Hispaania

EU Euroopa Liit, sealhulgas selle liikmesriigid

FI Soome²

FR Prantsusmaa

HR Horvaatia

HU Ungari

IE Iirimaa

IT Itaalia

LT Leedu

LU Luksemburg

LV Läti

MT Malta

² Reservatsioonide kohaldamisel Soomes tähendab piirkondlik valitsemistasand Ahvenamaad.

NL Madalmaad

OECD Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon

PL Poola

PT Portugal

RO Rumeenia

SE Rootsi

SI Sloveenia

SK Slovakkia

12. Suurema selguse huvides olgu märgitud, et Euroopa Liidu puhul ei kaasne võrdse kohtlemise kohustusega nõue laiendada Mehhiko füüsilistele isikutele või ettevõtetele kohtlemist, mida liikmesriigis kohaldatakse teise liikmesriigi füüsiliste isikute või ettevõtete suhtes vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingule või Euroopa Liidu toimimise lepingu kohaselt võetud meetmetele, kaasa arvatud nende rakendamisele liikmesriikides. Euroopa Liidu toimimise lepingu kohaselt võimaldatakse selline võrdne kohtlemine üksnes ettevõtjatele, kes on moodustatud või organiseeritud kooskõlas mõne liikmeriigi õigusnormidega ja kelle registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht on Euroopa Liidus, sealhulgas nendele Euroopa Liidus asutatud ettevõtjatele, kes on Mehhiko füüsiliste isikute või ettevõtjate omanduses või kontrolli all.

13. Suurema selguse huvides tuleb märkida, et Mehhiko loetelus tähendavad mõisted „rahvas“ ja „riik“ Mehhikot.

TULEVASTE MEETMETEGA SEOTUD RESERVATSIOONID

ELi LOETELU

Reservatsioonide loetelu

II-EU-1 – kõik sektorid

II-EU-2 – Kutseteenused (kõik kutsealad, välja arvatud tervishoiuga seotud kutsealad)

II-EU-3 – Kutseteenused – Tervishoiuga seotud kutsealad ja farmaatsiatoodete jaemüük

II-EU-4 – Äriteenused – Teadus- ja arendusteenused

II-EU-5 – Äriteenused – Kinnisvarateenused

II-EU-6 – Äriteenused – Rendi- või kasutusrendi teenused

II-EU-7 – Äriteenused – Inkassoteenused, krediidiinfoteenused

II-EU-8 – Äriteenused – Tööjõu vahendamise teenused

II-EU-9 – Äriteenused – Turva- ja juurdlusteenused

II-EU-10 – Äriteenused – Muud äriteenused

II-EU-11 – Telekommunikatsiooniteenused

II-EU-12 – Ehitus

II-EU-13 – Turustusteenused

II-EU-14 – Haridusteenused

II-EU-15 – Tervishoiu- ja sotsiaalteenused

II-EU-16 – Turismi- ja reisieenused

II-EU-17 – Meelelahutus-, kultuuri- ja sporditeenused

II-EU-18 – Transporditeenused ja transpordi abiteenused

II-EU-19 – Põllumajandus, kalandus ja vesi

II-EU-20 – Energiaga seotud tegevus

II-EU-21 – Muud mujal nimetamata teenused

II-EU-1 – Kõik sektorid

Sektor/Allsektor: Kõik sektorid

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine

Enamsoodustusrežiim

Toimivusnõuded

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Kohapealne esindatus

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

a) Kaubanduslik kohalolek

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

FI: piirangud, mis keelavad füüsilistel isikutel, kellel ei ole Ahvenamaa piirkondlikku kodakondsust, ja juriidilistel isikutel omandada ja omada kinnisvara Ahvenamaal ilma saarestiku pädevate asutuste loata. Kehtivad piirangud seoses asutamisõigusega ja majandustegevusega tegelemise õigusega füüsilistele isikutele, kellel ei ole Ahvenamaa piirkondlikku kodakondsust, ja ettevõtetele ilma saarestiku pädevate asutuste loata

Kehtivad meetmed:

FI: Ahvenanmaan maanhankintalaki (Ahvenamaa maaomandamise seadus) (3/1975), § 2; ja Ahvenanmaan itsehallintolaki (Ahvenamaa autonoomia seadus) (1144/1991), § 11.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, toimivusnõuded, kõrgem juhtkond ja juhatus:

FR: ettevõtlusvormid – vastavalt finants- ja rahandusseadustiku artiklitele L151-1 ja R153-1 tuleb Prantsusmaal finants- ja rahaseadustiku artiklis R153-2 loetletud sektorites välisinvesteeringute tegemiseks saada eelnevalt majandusministeeriumi heakskiit.

Kehtivad meetmed:

FR: finants- ja rahaseadustik, artiklid L151-1, R153-1.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus:

FR: ettevõtlusvormid: välisosaluse piiramine hiljuti erastatud äriühingutes avalikkusele pakutavate aktsiate hulgaga, mille Prantsusmaa valitsus määrab kindlaks iga juhtumi puhul eraldi. Teatavates kaubandus-, tööstus- või käsitöövaldkondades on vaja asutamiseks eriluba, kui tegevdirektoril ei ole alalist elamisluba.

Ainult investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine:

BG: Teatavate riigi või avaliku vara kasutamisega seotud majandustegevusalade puhul on nõutav kontsessiooniseaduse alusel antud kontsessiooni olemasolu.

Äriühingud, mille kapitalist üle 50 % kuulub riigile või omavalitsusele, peavad saama äriühingu põhivara võõrandamise tehingu sooritamiseks ja osaluse soetamist, rentimist, ühistegevust, laenu, nõuete kindlustamist või käskvekslitest tulenevaid kohustusi käsitleva lepingu sõlmimiseks loa erastamisagentuurilt või muult riiklikult või piirkondlikult asutuselt (sõltuvalt sellest, kumb on pädev asutus). Reservatsiooni ei kohaldata mäetööstuse suhtes, mille puhul kehtib liites I-A sätestatud reservatsioon I-A-16 (energeetikaga seotud tegevusalad).

IT: Valitsus võib kasutada ettevõtete puhul, kes tegutsevad kaitse ja riikliku julgeoleku valdkonnas, ning teatava energia-, transpordi- ja sidevaldkonna strateegilise tähtsusega tegevuse puhul teatavaid erivolitusi. See puudutab kõiki juriidilisi isikuid, kes täidavad kaitse ja riikliku julgeoleku valdkonnas strateegiliselt tähtsaks peetavaid ülesandeid, mitte üksnes erastatud äriühinguid.

Oluliste kaitse ja riikliku julgeoleku huvide tõsise kahjustamise ohu esinemise korral on valitsusel järgmised erivolitused:

- a) kehtestada aktsiate ostmiseks eritingimused;
- b) panna veto otsustele, mis on seotud selliste toimingutega, nagu üleminekud, ühinemised, jagunemised ja tegevuse muutmine või
- c) tühistada aktsiate omandamine, kui ostja püüab saavutada kapitalis osalust, mis võib mõjutada kaitse ja riikliku julgeoleku huve.

Asjaomane äriühing peab teavitama peaministri kabinetti igast otsusest, toimingust või tehingust (näiteks üleminek, ühinemine, jagunemine, tegevuse muutmine või tegevuse lõpetamine), mis on seotud energia-, transpordi- ja sidevaldkonna strateegiliste varadega. Eelkõige teatatakse sellest, kui vara omandab väljastpoolt ELi pärit füüsiline või juriidiline isik, kes saab sellega äriühingu üle kontrolli.

Peaminister võib kasutada järgmisi erivolitusi:

- a) panna veto otsustele, toimingutele ja tehingutele, mille puhul esineb erakorraline oht kahjustada tõsiselt avalikke huve seoses võrkude ja varustuse kindluse ja toimimisega;

- b) kehtestada avalike huvide kindlustamiseks eritingimused või
- c) tühistada omandamine, kui peaks esinema erakorraline risk riigi olulistele huvidele.

Kriteeriumid, mille alusel hinnata tegelikku või erakorralist ohtu, ning erivolituste kasutamise tingimused ja kord on sätestatud seaduses.

Kehtivad meetmed:

IT: seadus nr 56/2012 erivolituste kohta, mida kasutatakse kaitse ja riikliku julgeoleku, energia, transpordi ja side valdkonnas tegutsevate äriühingute puhul; peaministri 30. novembri 2012. aasta dekreet DPCM 253, milles määratakse kindlaks strateegilise tähtsusega tegevus kaitse ja riikliku julgeoleku valdkonnas.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim, toimivusnõuded, kõrgem juhtkond ja juhatus:

LT: riikliku julgeoleku seisukohast strateegiliselt tähtsad ettevõtted seoses omandiõigusega (selle kapitali osakaal, mis võib vastavalt riiklikele julgeolekuhuvidele kuuluda riigisisestele või välisriigi eraisikutele seoses investeerimisega riikliku julgeoleku seisukohast strateegiliselt tähtsatesse ettevõttesse, sektoritesse ja rajatistesse ning võimalike riiklike investorite ja võimalike ettevõtjatest osalejate vastavuse kindlaksmääramise kord ja kriteeriumid jne).

Kehtivad meetmed:

LT: 10. oktoobri 2002. aasta seadus nr IX-1132 (viimati muudetud 12. jaanuari 2018. aasta seadusega nr XIII-992), mis käsitleb riikliku julgeoleku seisukohast strateegiliselt tähtsaid ettevõtteid ja rajatisi ning muid Leedu Vabariigi julgeoleku tagamiseks olulisi ettevõtteid.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatuse:

SE: asutajate, kõrgema juhtkonna ja juhatuse suhtes kohaldatavad diskrimineerivad nõuded uute õiguslike vormide inkorporeerimisel Rootsi õigusesse.

b) Kinnisvara omandamine

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatuse:

HU: Riigi varade omandamine.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine:

HU: põllumajandusmaa omandamine välisriikide juriidiliste isikute ja mitteresidendist füüsiliste isikute poolt, sealhulgas seoses põllumaa omandamiseks loa väljastamisega.

Kehtivad meetmed:

HU: 2013. aasta seadus nr CXXII põllumajandus- ja metsamaade ringluse kohta (II peatükk (§ 6–36) ja IV peatükk (§ 38–59));

2013. aasta seadus nr CCXII üleminekumeetmete ja teatavate sätete kohta, mis on seotud 2013. aasta seadusega nr CXXII põllumajandus- ja metsamaade ringluse kohta (IV peatükk (§ 8–20)).

LV: põllumajandusmaa ostmine Mehhiko või kolmandate riikide kodanike poolt, sealhulgas seoses põllumajandusmaa omandamiseks loa väljastamisega.

Kehtivad meetmed:

LV: maa erastamise seadus maapiirkondades, §-d 28, 29, 30.

SK: välisriigi äriühingud ja füüsilised isikud ei saa omandada põllumajandusmaad ja metsamaad väljaspool omaavalitsusele kuuluvat hoonestatud ala ning teatavat muud maad (nt loodusvarad, järved, jõed ja avalikud teed).

Kehtivad meetmed:

SK: seadus nr 44/1988 loodusvarade kaitse ja kasutamise kohta;

seadus nr 229/1991 maa ja muude põllumajandusvalduste omandiõiguse reguleerimise kohta;

seadus nr 460/1992 Slovaki Vabariigi põhiseadus;

seadus nr 180/1995 teatavate meetmete kohta maa omandiõiguse korras;

seadus nr 202/1995 välisvaluuta kohta;

seadus nr 503/2003 maa omandiõiguse taastamise kohta;

seadus nr 326/2005 metsade kohta ning

seadus nr 140/2014 põllumajandusmaa omandiõiguse omandamise kohta.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine:

BG: välisriigi füüsilised ja juriidilised isikud ei või omandada Bulgaarias maad (sh filiaali kaudu). Välisosalusega Bulgaaria juriidilised isikud ei või omandada põllumajandusmaad. Välisriigi juriidilised isikud ja alaliselt välismaal elavad välisriigi kodanikud võivad omandada hooneid ja piiratud õigusi kinnisvara omandamiseks (õigus kasutada, õigus ehitada, õigus püstitada pealisehitisi ja õigus kehtestada servituute). Välisriigi kodanikud, kelle alaline elukoht on välismaal, välisriigi juriidilised isikud ning äriühingud, milles välisosalus tagab häälteenamuse otsuste vastuvõtmisel või tagasilükkamisel, võivad saada kinnisvara omandiõiguse ministrite nõukogu määratud piirkondades vastava loa alusel.

Kehtivad meetmed:

BG: Bulgaaria Vabariigi põhiseadus, artikkel 22;

põllumajandusmaa omamise ja kasutamise seadus, artikkel 3 ning

metsaseadus, artikkel 10.

EE: Füüsilised või juriidilised isikud väljastpoolt Euroopa Majanduspiirkonda (edaspidi „EMP“) või OECDd võivad omandada põllumajandus- või metsamaad sisaldava kinnisasja üksnes maavanema loaga ja alates 1. jaanuarist 2018 valla omavalitsuse loaga ning nad peavad suutma seadusega ette nähtud viisil tõestada, et nad kavatsevad kasutada omandatavat kinnisasja vastavalt selle sihtotstarbele tõhusalt, kestlikult ja eesmärgipäraselt.

Kehtivad meetmed:

EE: kinnisasja omandamise kitsendamise seadus, 2. ja 3. peatükk.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

LT: Mis tahes meetmed, mis on kooskõlas kohustustega, mille Euroopa Liit on võtnud ja mis on Leedus teenuskaubanduse üldlepingu kaudu seoses maa omandamisega kohaldatavad. Maatükkide omandamise menetlus, tingimused ja piirangud kehtestatakse põhiseaduse, maaseaduse ja põllumajandusmaa omandamise seadusega. Kohalikel omavalitsustel ning muudel OECD ja Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni (NATO) liikmete riiklikel üksustel, kes tegelevad Leedus majandustegevusega, mis on kindlaks määratud põhiseadusega kooskõlas Euroopa Liidu ja muude integratsiooni kriteeriumidega, mille täitmisega on Leedu algust teinud, on lubatud omandada mittepõllumajanduslikku maad, mis on vajalik nende otseseks tegevuseks vajalike hoonete ja rajatiste ehitamiseks ning kasutamiseks.

Kehtivad meetmed:

LT: Leedu Vabariigi põhiseadus;

20. juuni 1996. aasta konstitutsiooniline seadus nr I-1392 Leedu Vabariigi põhiseaduse artikli 47 lõike 3 rakendamise kohta, viimati muudetud 20. märtsi 2003. aasta seadusega nr IX-1381;

27. jaanuari 2004. aasta maaseadus nr IX-1983 ning

24. aprilli 2014. aasta seadus nr XII-854 põllumajandusmaa omandamise kohta.

c) Tunnustamine

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

Euroopa Liidus: Euroopa Liidu direktiive diplomite ja muude kutsekvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise kohta kohaldatakse üksnes Euroopa Liidu kodanike suhtes. Õigus osutada teenust seadusega reguleeritud erialal ühes liikmesriigis ei anna õigust osutada kõnealust teenust teises liikmesriigis.

d) Enamsoodustusrežiim

Investeeringute liberaliseerimise puhul – enamsoodustusrežiim; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – enamsoodustusrežiim:

Euroopa Liidus: diferentseeritud kohtlemise võimaldamine vastavalt rahvusvahelistele investeerimislepingutele või muudele käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval jõustunud või allkirjastatud kaubanduslepingutele.

Euroopa Liidus: diferentseeritud kohtlemise võimaldamine riigile vastavalt kehtivatele või tulevastele kahepoolsetele või mitmepoolsetele lepingutele, mille alusel:

a) luuakse teenuste ja investeeringute siseturg;

- b) antakse asutamisõigus või
- c) nõutakse õigusaktide ühtlustamist ühes või enamas majandussektoris.

Teenuste ja ettevõtluse siseturg on sisepiirideta ala, kus on tagatud teenuste, kapitali ja inimeste vaba liikumine.

Asutamisõigus on kohustus kõrvaldada piirkondliku majandusliku integratsiooni lepingu osaliste vahel lepingu jõustumise kuupäevaks põhimõtteliselt kõik asutamisõigust piiravad tõkked. Asutamisõigus hõlmab piirkondliku majandusliku integratsiooni lepingu osalisriikide kodanike õigust asutada ja juhtida ettevõtteid samadel tingimustel kui need, mis on kodanike jaoks sätestatud selle riigi õigusaktides, kus asutamine toimub.

Õigusaktide ühtlustamine tähendab

- a) piirkondliku majandusliku integratsiooni lepingu ühe või enama osalise õigusaktide ühtlustamist teis(t)e kõnealuse lepingu osalis(t)e õigusaktidega või
- b) ühiste õigusaktide ülevõtmist piirkondliku majandusliku integratsiooni lepingu osaliste õigusesse.

Selline õigusaktide ühtlustamine peab toimuma ja loetakse toimunuks üksnes hetkel, mil see jõustub piirkondliku majandusliku integratsiooni lepingu osalise või osaliste siseriiklikus õiguses.

Kehtivad meetmed:

Euroopa Liit: Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) leping;

stabiliseerimislepingud;

ELi ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelised kahepoolsed lepingud ning

põhjalikud ja laiaulatuslikud vabakaubanduslepingud.

Euroopa Liidus: diferentseeritud kohtlemise võimaldamine seoses asutamisõigusega kodanikele või ettevõtjatele vastavalt kehtivatele või tulevastele kahepoolsetele lepingutele järgmiste liikmesriikide vahel: BE, DE, DK, EL, ES, FR, IE, IT, LU, NL, PT ja järgmiste riikide või vürstiriikide vahel: Andorra, Monaco, San Marino ja Vatikani Linnriik.

DK, FI ja SE: Taani ja Soome võetavad meetmed, millega püütakse edendada Põhjamaade koostööd, nagu:

a) rahaline toetus teadus- ja arendusprojektidele (Põhjamaade Tööstusfond);

- b) rahvusvaheliste projektide teostatavusuuringute rahastamine (Põhjamaade Projektifond), ning
- c) rahaline abi keskkonnatehnoloogiat kasutavatele äriühingutele³ (Põhjamaade Keskkonnainvesteeringute Korporatsioon).

See reservatsioon ei piira lepinguosalise poolsete hangete või artikli 11.2 „Kohaldamisala“ lõikes 2 ja artikli 10.5 „Kohaldamisala“ lõikes 2 osutatud subsiidiumide välistamist.

PL: asutamist või teenuste piiriülest osutamist käsitlevaid soodustingimusi, mis võivad hõlmata teatavate Poolas kohaldatavate reservatsioonide loendis esitatud piirangute kaotamist või muutmist, võib laiendada kaubandus- ja laevasõidulepingutega.

PT: teatava tegevuse või teatavate kutsealade korral kodakondsusnõude kohaldamisest loobumine selliste füüsiliste isikute suhtes, kes osutavad teenuseid riikides, mille ametlik keel on portugali keel (Angola, Brasiilia, Cabo Verde, Guinea-Bissau, Mosambiik ning São Tomé ja Príncipe).

³ Kohaldatakse Ida-Euroopa äriühingute suhtes, mis teevad koostööd ühe või mitme Põhjamaade äriühinguga.

e) Relvad, laskemoon ja sõjavarustus

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim, toimivusnõuded, kõrgem juhtkond ja juhatus, ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim, kohapealne esindatus:

Euroopa Liidus: Relvade, laskemoona ja sõjavarustuse tootmine või nendega kauplemine. Sõjavarustus piirdub toodetega, mis on ette nähtud ja mida valmistatakse üksnes sõjaliseks kasutuseks seoses sõjapidamise või kaitsetegevusega.

II-EU-2 – Kutseteenused (kõik kutsealad, välja arvatud tervishoiuga seotud kutsealad)

Sektor/Allsektor:	kutseteenused – õigusteenused: notarite ja kohtutäiturite teenused, arvepidamis- ja raamatupidamisteenused; auditeerimisteenused, maksualase nõustamise teenused, arhitektuuri- ja linnaplaneerimisteenused, inseneri- ja integreeritud inseneriteenused
Tegevusala klassifikatsioon:	CPC 861 osa, CPC 87902 osa, 862, 863, 8671, 8672, 8673, 8674, CPC 879 osa
Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine Kõrgem juhtkond ja juhatus
Peatükk:	Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

a) Õigusteenused

Euroopa Liit, välja arvatud Rootsi, jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses õigusosalase nõustamise ning volitamise, dokumentatsiooni ja tõendamise teenustega, mida osutavad avalikke ülesandeid täitvad õigusspetsialistid, näiteks notarid, *huissiers de justice* või muud *officiers publics et ministériels*, ning teenustega, mida osutavad valitsuse ametliku aktiga määratud kohtutäiturid (CPC 861 osa, 87902 osa).

Investeeringute liberaliseerimise puhul – enamsoodustusrežiim; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – enamsoodustusrežiim:

BG: äriühingute asutamise ja tegevuse korral ning teenuste osutamisel võib võimaldada täielikku võrdset kohtlemist üksnes äriühingutele, mis on asutatud riikides, kellega on sõlmitud või sõlmitakse sooduskohtlemist käsitlevad lepingud, ja selliste riikide kodanikele (CPC 861 osa).

LT: välisriikide advokaadid võivad tegutseda kohtus advokaadina üksnes vastavalt kahepoolsetele lepingutele (CPC 861 osa).

- b) Auditeerimisteenused (CPC 86211, 86212, välja arvatud arvepidamis- ja raamatupidamisteenused)

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

BG: sõltumatu finantsauditi peab tegema registreeritud audiitor, kes on vannutatud audiitorite instituudi liige. Kohaldades vastastikkuse põhimõtet, registreerib vannutatud audiitorite instituut Mehhiko või kolmanda riigi auditeeriva üksuse, kui asjaomane riik esitab tõendid selle kohta, et:

- a) kolmveerand üksuse juhtorganite liikmetest ja üksuse nimel auditeid tegevad registreeritud audiitorid vastavad nõuetele, mis on samaväärsed Bulgaaria audiitorite suhtes kohaldatavate nõuetega, ja on läbinud edukalt asjaomase eksami;
- b) auditeeriv üksus teeb sõltumatuid finantsauditeid kooskõlas sõltumatuse ja objektiivsuse nõudega ning
- c) auditeeriv üksus avaldab oma veebisaidil iga-aastase läbipaistvusaruande või täidab muid samaväärseid avalikustamismõudeid, kui ta auditeerib avaliku huvi üksuseid.

Kehtivad meetmed:

BG: sõltumatu finantsauditi seadus.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus:

CZ: auditite tegemise loa võib anda Tšehhi Vabariigis üksnes ettevõttele, kus Tšehhi või Euroopa Liidu liikmesriikide kodanike kapitaliosalus või hääleõigus on vähemalt 60 %.

Kehtivad meetmed:

CZ: 14. aprilli 2009. aasta seadus nr 93/2009 seadustekogu audiitorite kohta.

c) Arhitektuuri- ja linnaplaneerimisteenused (CPC 8674)

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

HR: linnaplaneerimise teenuste piiriülene osutamine.

II-EU-3 – Kutseteenused – Tervishoiuga seotud kutsealad ja farmaatsiatoodete jaemüük

Sektor/Allsektor: Kutseteenused – tervishoiuga seotud kutsealased teenused ja ravimite ning meditsiini- ja ortopeediakaupade jaemüük, muud apteekriteenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 63211, 85201, 9312, 9319, 93121

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine

Toimivusnõuded

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Kohapealne esindatus

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

- a) Meditsiini- ja hambaraviteenused; ämmaemandate, meditsiiniõdede, füsioterapeutide, psühholoogide ja parameedikute teenused (CPC 63211, 85201, 9312, 9319, 932)

FI: tervishoiualaste kutseteenuste, sealhulgas meditsiini- ja hambaraviteenuste, ämmaemanda-, füsioterapeudi- ja parameedikuteenuste ning psühholoogiteenuste osutamine, olenemata sellest, kas asjaomaseid teenuseid rahastab riik või erasektor, välja arvatud meditsiiniõdeteenused (CPC 9312, 9319).

BG: tervishoiualaste kutseteenuste, sealhulgas meditsiini- ja hambaraviteenuste, meditsiiniõde-, ämmaemanda-, füsioterapeudi- ja parameedikuteenuste ning psühholoogiteenuste osutamine (CPC 9312, 9319 osa).

Kehtivad meetmed:

FI: laki yksityisestä terveydenhuollosta (seadus erasektori osutatavate tervishoiuteenuste kohta) (152/1990).

BG: meditsiiniuasutuste seadus, seadus meditsiiniõdede, ämmaemandate ja nendega seotud meditsiinitöötajate kutseorganisatsiooni kohta.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

CZ ja MT: kõikide tervishoiualaste kutseteenuste, sealhulgas arsti-, hambaarsti-, ämmaemanda-, meditsiiniõe-, füsioterapeudi-, parameediku- ja psühholoogiteenuste ning muude asjaomaste teenuste osutamine (CPC 9312, 9319 osa).

Kehtivad meetmed:

CZ: seadus nr 296/2008 seadustekogu inimmeditsiinis kasutatavate inimkude ja rakkude kvaliteedi ja ohutuse tagamise kohta;

seadus nr 378/2007 seadustekogu ravimite ja teatavate seonduvate seaduste muutmise kohta;

seadus nr 123/2000 seadustekogu meditsiiniseadmete kohta ning

seadus nr 285/2002 seadustekogu kudede ja elundite annetamise, eemaldamise ja siirdamise ning teatavate seaduste muutmise kohta (siirdamise seadus).

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

Euroopa Liit, välja arvatud NL ja SE: kõikide tervishoiualaste kutseteenuste, sealhulgas arsti-, hambaarsti-, ämmaemanda-, meditsiiniõe-, füsioterapeudi-, parameediku- ja psühholoogiteenuste osutamiseks peab olema täidetud elukohanõue. Neid teenuseid võivad pakkuda üksnes Euroopa Liidu territooriumil füüsiliselt kohal viibivad füüsilised isikud (CPC 9312, 93191 osa).

BE: meditsiini-, hambaravi- ja ämmaemandateenuste, meditsiiniõe-, füsioterapeudi-, psühholoogi- ja parameedikuteenuste piiriülene osutamine.

b) Veterinaarteenused (CPC 932)

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

BG: veterinaarmeditsiinasutuse võib asutada füüsiline või juriidiline isik.

Veterinaarmeditsiini praktiseerimisel kohaldatakse Euroopa Liidu liikmesriigi või Euroopa Majanduspiirkonna (edaspidi „EMP“) riigi kodakondsuse nõuet; välisriikide kodanikelt nõutakse alalist elamisluba (vajalik on füüsiline kohalolek).

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

BE ja LV: Veterinaarteenuste piiriülene osutamine.

- c) Ravimite ning meditsiini- ja ortopeediakaupade jaemüük, muud apteekriteenused (CPC 63211)

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, toimivusnõuded, kõrgem juhtkond ja juhatus; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

FI: ravimite ning meditsiini- ja ortopeediliste kaupade jaemüük.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

SE: Ravimite jaemüük ja nende pakkumine üldsusele.

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – kohapealne esindatus:

Euroopa Liit, välja arvatud BE, BG, EE, ES, IE ja LT: ravimeid ja meditsiinikaupu saab posti teel tellida üksnes EMP riikidest, seega on ravimite ja meditsiinikaupade üldsusele jaemüügiks Euroopa Liidus vajalik tegevuskoht ükskõik millises neist riikidest.

BE: postimüük on lubatud üksnes üldsusele avatud apteekidele, seega on ravimite ja teatavate kaupade üldsusele suunatud jaemüügiks nõutav tegevuskoht Belgias.

BG ja EE: Ravimite postimüük on keelatud.

IE, LT ja ES: Retseptiravimite postimüük on keelatud.

Kehtivad meetmed:

AT: Arzneimittelgesetz (ravimiseadus), BGBl. Nr. 185/1983, kehtivas sõnastuses, §-d 57, 59, 59a ning

Medizinproduktegesetz (meditsiinitoodete seadus), BGBl. Nr. 657/1996 (muudetud), § 99.

BE: arrêté royal du 21 janvier 2009 portant instructions pour les pharmaciens ning

arrêté royal du 10 novembre 1967 relatif à l'exercice des professions des soins de santé.

FI: lääkelaki (ravimiseadus) (395/1987).

SE: seadus ravimitega kauplemise kohta (2009:336);

määrus ravimitega kauplemise kohta (2009:659) ning

muud Rootsi Raviameti vastuvõetud eeskirjad (üksikasjad leiab väljaandest LVFS 2009:9).

II-EU-4 – Äriteenused – Teadus- ja arendusteenused

Sektor/Allsektor: Äriteenused – Teadus- ja arendusteenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 851, 852, 853

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine

Peatükk: Piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

RO: Teadus- ja arendusteenuste piiriülene osutamine.

Kehtivad meetmed:

RO: valitsuse määrus nr 6/2011;

haridus- ja teadusministri korraldus nr 3548/2006 ning

valitsuse otsus nr 134/2011.

II-EU-5 – Äriteenused – Kinnisvarateenused

Sektor/Allsektor: Äriteenused – Kinnisvarateenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 821, 822

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine

Peatükk: Piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

CZ ja HU: Kinnisvarateenuste piiriülene osutamine.

II-EU-6 – Äriteenused – Rendi- või kasutusrendi teenused

Sektor/Allsektor: Äriteenused – ilma juhita rentimise või kasutusrendi teenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 832

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine

Peatükk: Piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

BE ja FR: Operaatorita isiklike ja majapidamistarvetega seotud rendi- või kasutusrendi teenuste piiriülene osutamine.

II-EU-7 – Äriteenused – Inkassoteenused, krediidiinfoteenused

Sektor/Allsektor: Äriteenused – inkassoteenused, krediidiinfoteenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 87901, 87902

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine

Peatükk: Piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

Euroopa Liit, välja arvatud ES, LV ja SE: Inkassoteenuste ja krediidiinfoteenuste osutamine.

II-EU-8 – Äriteenused – Tööjõu vahendamise teenused

Sektor/Allsektor: Äriteenused – tööjõu vahendamise teenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Kohapealne esindatus

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

Välja arvatud HU ja SE: koduabiliste, muude kaubandus- ja tööstustöötajate, meditsiiniõdede ja muu personali tööjõu vahendamise teenuste osutamine (CPC 87204, 87205, 87206, 87209).

Välja arvatud BE, HU ja SE: nõutakse asutamist ja keelatakse kontori abipersonali ja muude töötajate vahendusteenuste piiriülene osutamine.

AT, BG, CY, CZ, EE, FI, MT, PL, PT, RO, SK ja SI: kontori abipersonali ja muude töötajate vahendamise teenuste osutamine. LV ja LT: kontori abipersonali vahendamise teenuste osutamine. DE ja IT: piiratakse tööjõu vahendamise teenuste osutajate arvu. FR: nende teenuste osutamisel võib kehtida riigi monopol. DE: föderaalne töö- ja sotsiaalministeerium võib välja anda määruse, mis käsitleb väljastpoolt Euroopa Liitu ja EMPd pärit töötajate vahendamist ja värbamist kindlaksmääratud ametitesse (CPC 87202).

AT, BG, CY, CZ, DE, EE, FI, LT, LV, MT, PL, PT, RO, SI ja SK: kontori abipersonali värbamise teenuste osutamine. FR, IE, IT ja NL: nõutakse asutamist ja keelatakse kontori personali värbamise teenuste piiriülene osutamine.

IT: kontoritöötajate värbamise teenuste osutajate arvu piirang. (87203)

BG, CY, CZ, DE, EE, FI, MT, LV, LT, PL, PT, RO, SK ja SI: juhtide valimise teenuste osutamine.

IE: nõutakse asutamist ja keelatakse juhtide valimise teenuste piiriülene osutamine (87201).

Kehtivad meetmed:

AT: Austria kaubandus- ja tööstusseadustiku (Gewerbeordnung) §-d 97 ja 135;

muudetuna föderaaelses ametlikus väljaandes BGBl Nr. 194/1994;

ajutise töö seadus (Arbeitskräfteüberlassungsgesetz/AÜG) ning

muudetuna föderaaelses ametlikus väljaandes BGBl Nr. 196/1988.

BG: tööalase konkurentsi edendamise seadus, artiklid 26, 27, 27a ja 28.

CY: eraõigusliku tööhõiveameti seadus nr 150(I)/2013, välja antud 6/12/2013 ning

eraõigusliku tööhõiveameti seadus nr 126(I)/2012.

CZ: tööhõive seadus (435/2004).

DE: tööhõivemäärus (Beschäftigungsverordnung) § 38 ning

sotsiaalkindlustusseadustiku III raamatu (Drittes Buch Sozialgesetzbuch, SGB III) § 292.

DK: 17. jaanuari 2014. aasta dekreet-seadus nr 73, §-d 8a–8f, täpsustatud 7. märtsi 2013. aasta dekreedis nr 228 (meremeeste töölevõtmine) ning

2006. aasta töölubade seadus. S1(2) ja (3).

EL: seadus nr 4052/2012 (valitsuse ametlik väljaanne 41 A), mille mõningaid sätteid on muudetud seadusega nr 4093/2012 (valitsuse ametlik väljaanne 222 A).

FI: laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta (avalike tööhõive- ja ettevõtteteenuste seadus) (916/2012).

HR: tööhõive vahendamise ja töötusõiguse seadus (Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne nr 80/08, nr 121/10, nr 118/12 ja nr 153/13);

määrus tööhõivega seotud tegevuse täitmise kohta (Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne nr 8/14);

tööseadus (Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne nr 93/14), artiklid 44–47 ning

välismaalaste seadus (Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne nr 130/11 ja nr 74/12) välismaalaste töölevõtmiseks Horvaatias.

IE: 2006. aasta töölubade seadus. S1(2) ja (3).

IT: seadusandlik dekreet nr 276/2003, artiklid 4 ja 5.

LT: Leedu tööseadustik ning

Leedu Vabariigi 19. mai 2011. aasta seadus nr XI-1379 ajutiste tööhõiveagentuuride kohta, mida on viimati muudetud 11. aprilli 2013. aasta seadusega nr XII-230.

LU: loi du 18 janvier 2012 portant création de l'Agence pour le développement de l'emploi (18. jaanuari 2012. aasta seadus tööhõivearengu agentuuri (ADEM) loomise kohta).

MT: tööhõive- ja koolitusteenuste seadus (343. peatükk) (artiklid 23–25) ning tööhõivebüroode määrused (S.L. 343.24).

PL: 20. aprilli 2004. aasta seaduse (tööhõive ja tööturuasutuste edendamise kohta) artikkel 18 (Dz. U. 2015, punkt 149, mida on muudetud).

PT: 25. septembri dekreet-seadus nr 260/2009, mida on muudetud 12. veebruari seadusega nr 5/2014 (töövahendusagentuuride teenustele juurdepääs ja nende osutamine).

RO: seadus nr 156/2000 välisriigis töötavate Rumeenia kodanike kaitse kohta, uuesti avaldatud;

valitsuse otsus nr 384/2001 seaduse nr 156/2000 kohaldamise eesmärgil metoodiliste normide heakskiitmiseks koos hilisemate muudatustega;

valitsuse määrus nr 277/2002, mida on muudetud valitsuse määrustega nr 790/2004 ja 1122/2010;

seadus nr 53/2003 – tööseadustik, uuesti avaldatud, koos hilisemate muudatuste ja täiendustega ning

valitsuse otsus nr 1256/2011 renditööagentuuri tegevuse tingimuste ja neile loa andmise korra kohta.

SI: tööturu reguleerimise seadus (Sloveenia Vabariigi ametlikud väljaanded nr 80/2010, nr 21/2013, nr 63/2013, 55/2017);

seadus tööhõive, füüsilisest isikust ettevõtja ja välismaalaste töötamise kohta – ZZSDT (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 47/2015), ZZSDT-UPB2 (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 1/2018).

SK: seadus nr 5/2004 tööhõiveteenuste kohta ja seadus nr 455/1991 kauplemislubade kohta.

II-EU-9 – Äriteenused – Turva- ja juurdlusteenused

Sektor/Allsektor: äriteenused – turva- ja juurdlusteenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 87301, 87302, 87303, 87304, 87305, 87309

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine

Toimivusnõuded

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Kohapealne esindatus

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

a) Turvateenused (CPC 87302, 87303, 87304, 87305, 87309)

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, toimivusnõuded, kõrgem juhtkond ja juhatus; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

BG, CY, CZ, EE, LT, LV, MT, PL, RO, SI ja SK: Turvateenuste osutamine.

DK, HR ja HU: teenuste osutamine järgmistes allsektorites: valveteenused (87305) Horvaatias ja Ungaris, turvanõustamisteenused (87302) Horvaatias, lennujaama valveteenused (87305 osa) Taanis ja soomusautoteenused (87304) Ungaris.

BE, ES, FI, FR ja PT: välisriigi teenuseosutajal ei ole lubatud osutada piiriüleselt turvateenuseid. Kodakondsusnõue kehtib spetsialiseerunud töötajate suhtes Portugalis, eraturvafirma töötajate suhtes Hispaanias ning tegevjuhtide ja direktorite suhtes Prantsusmaal.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus; ja piiriülese teenuskaubanduse puhul – võrdne kohtlemine, kohapealne esindatus:

FI: turvateenuste osutamise loa võib anda üksnes Euroopa Majanduspiirkonnas (edaspidi „EMP“) elavatele füüsilistele või EMPs asutatud juriidilistele isikutele.

BE: valve- ja turvateenuseid (87305) ning turvateenustega seotud nõustamis- ja koolitusteenuseid (87302) pakkuvate äriühingute juhatuse liikmetel peab olema Euroopa Liidu kodakondsus.

BE: valve- ja turvateenustega seotud nõustamisteenuseid pakkuvate äriühingute kõrgema juhtkonna liikmed ja kõik esindajad peavad olema ELi liikmesriigi kodanikust residendid.

Kehtivad meetmed:

BE: loi réglementant la sécurité privée et particulière, 2 Octobre 2017

BG: eraturvateenuste seadus.

CZ: kauplemislubade seadus.

DK: lennundusjulgestuse määrus.

FI: laki yksityisistä turvallisuuspalveluista (eraturvateenuste seadus) 282/2002.

LT: 8. juuli 2004. aasta seadus nr IX-2327 isikute ja vara turvalisuse kohta (kavatsetakse muuta).

LV: turvatöötajate tegevuse seadus (§ 6, § 7, § 14).

PL: 22. augusti 1997. aasta seadus isikute ja vara kaitsmise kohta (2016. aasta ametlik väljaanne, punkt 1432, kehtivas sõnastuses).

PT: seadus nr 34/2013 ja määrus nr 273/2013.

SI: zakon o zasebnem varovanju (eraturvateenuste seadus).

b) Juurdlusteenused (CPC 87301)

Euroopa Liit, välja arvatud AT ja SE: juurdlusteenuste osutamine.

II-EU-10 – Äriteenused – Muud äriteenused

Sektor/Allsektor: äriteenused – muud äriteenused (kirjaliku ja suulise tõlke teenused, paljundusteenused, energiajaotusega seotud teenused ja tootmisega seotud teenused)

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 87905, 87904, 884, 887

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Enamsoodustusrežiim

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

- a) Kirjaliku ja suulise tõlke teenused (CPC 87905)

Üksnes piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

HR: ametlike dokumentide kirjaliku ja suulise tõlke teenuste piiriülene osutamine.

- b) Energiajaotusega seotud teenused ja tootmisega seotud teenused (CPC 884 osa, 887, välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused)

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

HU: energiajaotusega seotud teenused ja tootmisega seotud teenuste piiriülene osutamine, välja arvatud nende sektoritega seotud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused.

- c) Laevade, raudteetranspordivahendite ning lennukite ja nende osade hooldus ja remont (CPC 86764 osa, CPC 86769, 8868)

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

Euroopa Liidus, välja arvatud DE, EE ja HU: nõutakse liikmesriigi territooriumil asutamist või füüsilist kohalolekut ning keelustatakse raudteetranspordivahendite hooldus- ja remonditeenuste piiriülene osutamine väljastpoolt seda territooriumi.

Euroopa Liidus, välja arvatud CZ, EE, HU, LU ja SK: nõutakse liikmesriigi territooriumil asutamist või füüsilist kohalolekut ning keelustatakse siseveelaevade hooldus- ja remonditeenuste piiriülene osutamine väljastpoolt seda territooriumi.

Euroopa Liidus, välja arvatud EE, HU ja LV: nõutakse liikmesriigi territooriumil asutamist või füüsilist kohalolekut ning keelustatakse merelaevade hooldus- ja remonditeenuste piiriülene osutamine väljastpoolt seda territooriumi.

Euroopa Liidus, välja arvatud AT, EE, HU, LV ja PL: nõutakse liikmesriigi territooriumil asutamist või füüsilist kohalolekut ning keelustatakse lennukite ja nende osade hooldus- ja remonditeenuste piiriülene osutamine väljastpoolt seda territooriumi (CPC 86764 osa, CPC 86769, CPC 8868).

Euroopa Liidus: üksnes Euroopa Liidult loa saanud tunnustatud organisatsioonid võivad teostada liikmesriikide nimel laevade kohustuslikke ülevaatusi ja kohustuslikku sertifitseerimist. Võidakse kohaldada asutamisnõuet.

Kehtivad meetmed:

Euroopa Liit: Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 391/2009 laevade kontrollimise ja ülevaatusena tegelevate organisatsioonide ühiste eeskirjade ja standardite kohta.

d) Muud lennundusega seotud äriteenused

Investeeringute liberaliseerimise puhul – enamsoodustusrežiim; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – enamsoodustusrežiim:

Euroopa Liit: diferentseeritud kohtlemise võimaldamine kolmandale riigile vastavalt kehtivatele või tulevastele kahepoolsetele lepingutele, mis on seotud järgmiste teenustega:

- i) lennutransporditeenuste müük ja turustamine;
- ii) arvutipõhise ettetellimissüsteemi (CRS) teenused;
- iii) õhusõidukite ning nende osade hooldus ja remont või
- iv) õhusõidukite rentimine või kasutusrendile andmine ilma meeskonnata.

II-EU-11 – Telekommunikatsiooniteenused

Sektor/Allsektor: Telekommunikatsiooniteenused – satelliitlevi edastamise teenused

Tegevusala klassifikatsioon:

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

BE: satelliitlevi edastamise teenused.

II-EU-12 – Ehitus

Sektor/Allsektor: Ehitus – ehitusteenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 51

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

LT: õigus koostada eriti tähtsate ehitustööde jaoks projekteerimisdokumendid antakse üksnes Leedus registreeritud projekteerimisettevõttele või välisriigi projekteerimisettevõttele, mille on heaks kiitnud Leedu valitsuselt selle tegevuse tarvis volituse saanud asutus. Õiguse täita ehituse põhivaldkondades tehnilisi ülesandeid võib anda väljastpoolt Leedut pärit isikule, kelle on heaks kiitnud Leedu valitsuse volitatud asutus.

II-EU-13 – Turustusteenused

Sektor/Allsektor: Turustusteenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 62117, 62251, 8929, 62112 osa, 62226, 63107

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine

Toimivusnõuded

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

a) Ravimite turustamine

BG: Ravimite piiriülene hulgiturustamine (CPC 62251).

FI: Ravimite turustamine (CPC 62117, 62251).

Kehtivad meetmed:

BG: inimmeditsiinis kasutatavate ravimite seadus.

FI: lääkelaki (ravimiseadus) (395/1987).

b) Alkohoolsete jookide turustamine

FI: Alkohoolsete jookide turustamine (CPC 62112 osa, 62226, 63107, 8929).

Kehtivad meetmed:

FI: Alkoholilaki (alkoholiseadus) (1102/2017).

c) Muu turustamine (CPC 621 osa, CPC 62228, 62251, 62271, CPC 62272 osa, 62276, 63108, CPC 6329 osa)

Üksnes piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

BG: keemiatoodete, väärismetallide ja -kivide, ravimite, meditsiiniotstarbeliste ainete, toodete ja esemete, tubaka ja tubakatoodete ning alkohoolsete jookide hulgiturustamine.

Bulgaaria jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses kaubamaaklerite osutatavate teenustega.

Kehtivad meetmed:

BG: inimmeditsiinis kasutatavate ravimite seadus;

veterinaartegevuse seadus;

seadus, millega keelustatakse keemiarelvad ning kehtestatakse kontroll mürgiste keemiliste ainete ja nende lähteainete üle;

tubaka- ja tubakatoodete seadus ning

aktsiiside ja maksuladude seadus ning veini ja kangete alkoholsete jookide seadus.

II-EU-14 – Haridusteenused

Sektor/Allsektor: Haridusteenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 92

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine

Toimivusnõuded

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Kohapealne esindatus

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

Euroopa Liit: kõik haridusteenused, mida rahastab avalik sektor või mis saavad mis tahes vormis riigiabi ja mida ei loeta seetõttu erasektori rahastatavateks teenusteks. Kui välisriigi teenuseosutajal on lubatud pakkuda erasektori rahastatavaid haridusteenuseid, võidakse eraettevõtjatelt nõuda haridussüsteemis osalemiseks mittediskrimineerivatel alustel antud kontsessiooni.

Euroopa Liit, välja arvatud CZ, NL, SE ja SK: esimese taseme, teise taseme, kõrg- või täiskasvanuharidust mittehõlmavate eraõiguslikult rahastatud haridusteenuste osutamine (CPC 929).

SE: haridusteenuse osutajad, kes on heaks kiidetud riiklike ametiasutuste poolt. Reservatsiooni kohaldatakse erasektori rahastatavate haridusteenuse osutajate suhtes, kes saavad riigilt teatavat toetust, nagu riigi poolt tunnustatud haridusteenuse osutajad, riigi järelevalve all olevad haridusteenuste osutajad või õpingud, mis annavad õiguse õppetoetustele (CPC 92).

CY, FI, MT ja RO: erasektori rahastatavate esimese taseme, teise taseme ja täiskasvanuharidusteenuste osutamine (CPC 921, 922, 924).

AT, BG, CY, FI, MT ja RO: erasektori rahastatavate kõrgharidusteenuste osutamine (CPC 923).

SK: kõik erasektori rahastatavate haridusteenuste, välja arvatud keskharidusjärgse tehnika- ja kutsehariduse teenuste osutajad peavad olema Euroopa Majanduspiirkonna (edaspidi „EMP“) riigi residendid. Võidakse kohaldada majandusvajaduste testi ning kohalikud omavalitsused võivad piirata rajatavate koolide arvu (CPC 921, 922, 923, välja arvatud 92310, 924).

CZ ja SK: erasektori rahastatavaid haridusteenuseid osutava asutuse juhatuse liikmete enamik peavad olema asjaomase riigi kodanikud (CPC 921, 922, 923 Slovakkia puhul, välja arvatud 92310, 924). SI: erasektori rahastatavaid algkoole võivad rajada üksnes Sloveenia füüsilised ja juriidilised isikud. Teenuseosutaja peab registreerima oma tegevuskoha või asutama filiaali. Enamik erasektori rahastatavaid kesk- või kõrgharidusteenuseid osutava asutuse juhatuse liikmetest peavad olema Sloveenia kodanikud (CPC 922, 923).

BG, IT ja SI: piiratakse erasektori rahastatavate põhiharidusteenuste piiriülest osutamist (CPC 921). BG ja IT: piiratakse erasektori rahastatavate keskharidusteenuste piiriülest osutamist (CPC 922). AT: piiratakse erasektori rahastatavate täiskasvanuharidusteenuste piiriülest osutamist raadio- või teleringhäälingu vahendusel (CPC 924).

Kehtivad meetmed:

BG: kõrgharidusseadus (lisasätted, lõige 4) ja kutseharidusseadus (artikkel 22).

FI: perusopetuslaki (põhiharidusseadus) (628/1998);

lukiolaki (gümnaasiumiseadus) (629/1998);

laki ammatillisesta koulutuksesta (kutseõppe seadus) (630/1998);

laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta (täiskasvanute kutseõppe seadus) (631/1998) ning

ammattikorkeakoululaki (kutsekõrgkoolide seadus) (351/2003), yliopistolaki (ülikooliseadus) (558/2009).

IT: kuninglik dekreet 1592/1933 (keskharidusseadus);

seadus nr 243/1991 (riigi ajutine toetus eraülikoolidele);

CNVSU (Comitato nazionale per la valutazione del sistema universitario) resolutsioon nr 20/2003 ja Vabariigi Presidendi dekreet 25/1998.

SK: seadus nr 245/2008 hariduse kohta;

seadus nr 131/2002 ülikoolide kohta ning

seadus nr 596/2003 riigi haldustegevuse kohta hariduse ja koolide isehalduse valdkonnas.

II-EU-15 – Tervishoiu- ja sotsiaalteenused

Sektor/Allsektor: Tervishoiu- ja sotsiaalteenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 93, 931, välja arvatud 9312, 93191 osa, 9311, 93192, 93193, 93199

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine

Enamsoodustusrežiim

Toimivusnõuded

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Kohapealne esindatus

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

a) Tervishoiuteenused (CPC 93, 931, välja arvatud 9312, 93191 osa, 9311, 93192, 93193, 93199)

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, toimivusnõuded, kõrgem juhtkond ja juhatus:

Euroopa Liit: kõikide selliste tervishoiuteenuste osutamine, mida rahastab avalik sektor või mis saavad mis tahes vormis riigiabi ja mida ei loeta seetõttu erasektori rahastatavateks teenusteks.

Euroopa Liit: kõik erasektori rahastatavad tervishoiuteenused, välja arvatud erasektori rahastatavad haigla- ja kiirabiteenused ning muude raviasutuste kui haiglate teenused. Erasektori teenusepakkujalt võidakse nõuda erasektori rahastatavas tervishoiuvõrgus osalemiseks mittediskrimineerivatel alustel antud kontsessiooni. Võidakse kohaldada majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: olemasolevate ettevõtjate arv ja neile avalduv mõju, transporditaristu, rahvastiku tihedus, geograafiline paiknemine ja uute töökohtade loomine.

Reservatsioon ei kehti tervishoiualaste kutseteenuste osutamise suhtes, sealhulgas teenused, mida pakuvad arstid, hambaarstid, ämmaemandad, meditsiiniõed, füsioterapeudid, parameedikud ja psühholoogid, mis on hõlmatud muude reservatsioonidega (CPC 931, välja arvatud 9312, 93191 osa).

AT, PL ja SI: erasektori rahastatavate kiirabiteenuste osutamine (CPC 93192).

BG, CY, CZ, FI, MT ja SK: erasektori rahastatavate haigla-, kiirabi- ja raviasutuste teenuste, välja arvatud haiglateenused (CPC 9311, 93192, 93193).

BE: erasektori rahastatavate kiirabi- ja raviasutuste teenuste osutamine, välja arvatud haiglateenused (CPC 93192, 93193).

FI: muude tervishoiuteenuste (CPC 93199) osutamine.

Kehtivad meetmed:

CZ: seadus nr 372/2011 Sb tervishoiuteenuste ja nende osutamise tingimuste kohta.

FI: laki yksityisestä terveydenhuollosta (seadus erasektori osutatavate tervishoiuteenuste kohta) (152/1990).

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim, toimivusnõuded, kõrgem juhtkond ja juhatus:

DE: Saksamaa sotsiaalkindlustussüsteemi raames võivad teenuseid pakkuda eri äriühingud või üksused, millega kaasneb konkurents, ja seega ei ole asjaomaste teenuste puhul tegemist „teenustega, mida osutatakse üksnes valitsuse ülesannete täitmisel“. Kahepoolse kaubanduslepingu raames võimaldatakse soodsamat kohtlemist seoses tervishoiu- ja sotsiaalteenuste osutamisega (CPC 93).

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine,

FR: erasektori rahastatud laboratoorse analüüsi ja uuringuteenuste osutamine.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine:

DE: erasektori rahastatavate Saksamaa relvajõudude haiglate omandiõigus. Õigus riigistada muud peamised erasektori rahastatavad haiglad (CPC 93110).

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

FR: erasektori rahastatud laboratoorse analüüsi ja uuringuteenuste osutamine (CPC 9311 osa).

Kehtivad meetmed:

FR: Code de la Santé Publique, artiklid L6213-1 – L6213-6.

b) Tervishoiu- ja sotsiaalteenused, sealhulgas pensionikindlustus

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

Euroopa Liit, välja arvatud HU: teenuseosutajatelt nõutakse liikmesriigi territooriumil asutamist või füüsilist kohalolekut ja piiratakse tervishoiu- ja sotsiaalteenuste piiriülest osutamist väljastpoolt liikmesriikide territooriumi, samuti tegevust või teenuseid, mis moodustavad osa riiklikust pensioni- või sotsiaalkindlustussüsteemist. Reservatsioon ei kehti tervishoiualaste kutseteenuste osutamise suhtes, sealhulgas teenused, mida pakuvad arstid, hambaarstid, ämmaemandad, meditsiiniõed, füsioterapeudid, parameedikud ja psühholoogid, mis on hõlmatud muude reservatsioonidega (CPC 931, välja arvatud 9312, 93191 osa).

HU: avaliku sektori rahastatavate haigla- ja kiirabiteenuste ning muude raviasutuste kui haiglate teenuste piiriülene osutamine väljastpoolt riigi territooriumi (CPC 9311, 93192, 93193).

c) Sotsiaalteenused, sealhulgas pensionikindlustus

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus, toimivusnõuded:

Euroopa Liit: kõikide selliste sotsiaalteenuste osutamine, mida rahastab avalik sektor või mis saavad mis tahes vormis riigiabi ja mida ei loeta seetõttu erasektori rahastatavateks teenusteks, ning tegevus või teenused, mis moodustavad osa riiklikust pensioni- või sotsiaalkindlustussüsteemist. Eraettevõtjalt võidakse nõuda erasektori rahastatavas sotsiaalsüsteemis osalemiseks mittediskrimineerivatel alustel antud kontsessiooni. Võidakse kohaldada majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: olemasolevate ettevõtjate arv ja neile avalduv mõju, transporditaristu, rahvastiku tihedus, geograafiline paiknemine ja uute töökohtade loomine.

CZ, FI, HU, MT, PL, RO, SK ja SI: erasektori rahastatavate sotsiaalteenuste osutamine.

BE, CY, DE, DK, EL, ES, FR, IE, IT ja PT: erasektori rahastatavate sotsiaalteenuste, välja arvatud sanatooriumide, puhkekodude ja vanadekodude teenuste osutamine.

DE: Saksamaa sotsiaalkindlustussüsteemis võivad teenuseid pakkuda eri äriühingud või üksused, millega kaasneb konkurents, ja seega ei pruugi asjaomased teenused olla hõlmatud määratlusega „teenused, mida osutatakse üksnes valitsuse ülesannete täitmisel“.

Kehtivad meetmed:

FI: laki yksityisistä sosiaalipalveluista (seadus erasektori osutatavate sotsiaalteenuste kohta) (922/2011).

IE: 2004. aasta terviseseadus (S. 39) ning 1970. aasta terviseseadus (muudetud – S.61A).

IT: seadus nr 833/1978 riikliku tervishoiusüsteemi loomise kohta;

seadusandlik dekreet nr 502/1992 tervishoiuvaldkonna korralduse kohta ning

seadus nr 328/2000 sotsiaalteenuste reformi kohta.

II-EU-16 – Turismi- ja reisieenused

Sektor/Allsektor: Giiditeenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 7472

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine

Enamsoodustusrežiim

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

FR: giiditeenuste osutamiseks oma territooriumil nõutakse liikmesriigi kodakondsust.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – enamsoodustusrežiim; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – enamsoodustusrežiim:

LT: kui Mehhiko lubab Leedu kodanikel osutada giiditeenused, lubab Leedu Mehhiko kodanikel osutada giiditeenuseid samadel tingimustel.

II-EU-17 – Meelelahutus-, kultuuri- ja sporditeenused

Sektor/Allsektor: Meelelahutus-, kultuuri- ja sporditeenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 962, 963, 9619, 964

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine

Toimivusnõuded

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Kohapealne esindatus

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

- a) Raamatukogud, arhiivid, muuseumid ja muud kultuuriteenused (CPC 963)

Euroopa Liit, välja arvatud AT ja investeerimise liberaliseerimise eesmärgil LT:

Raamatukogude, arhiivide, muuseumide ja muude kultuuriteenuste osutamine. AT ja LT: asutamiseks võidakse nõuda luba või kontsessiooni.

- b) Meelelahutusteenused, teatrite, ansamblite ja tsirkuste teenused (CPC 9619, 964, välja arvatud 96492)

Euroopa Liit, välja arvatud AT ja SE: meelelahutusteenuste (sealhulgas teatrite, ansamblite, tsirkuste ja diskoteekide teenused) piiriülene osutamine. CY, CZ, FI, MT, PL, RO, SI ja SK: seoses meelelahutusteenuste (sealhulgas teatrite, ansamblite, tsirkuste ja diskoteekide teenused) osutamisega. BG: järgmiste meelelahutusteenuste osutamine: tsirkuste, lõbustusparkide ja sarnaste meelelahutusasutuste teenused, tantsusaalide, diskoteekide ja tantsuõpetajate teenused ning muud meelelahutusteenused. EE: muude meelelahutusteenuste osutamine, välja arvatud kinode teenused. LT ja LV: kõikide meelelahutusteenuste osutamine, välja arvatud kino käitamise teenused.

CY, CZ, LV, PL, RO ja SK: spordi- ja muude vabaajateenuste piiriülene osutamine.

c) Uudistevahendusteenused (CPC 962)

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine:

FR: välisosalus olemasolevates, prantsuskeelseid väljaandeid kirjastavates äriühingutes ei tohi olla suurem kui 20 % äriühingu kapitalist või hääleõigustest. Mehhiko meediaagentuuride asutamisel kohaldatakse riigisisestes õigusnormides sätestatud tingimusi. Välisinvestorite meediaagentuuride asutamise suhtes kohaldatakse vastastikkuse põhimõtet.

Meetmed:

FR: loi n° 86-897 du 1 août 1986 portant réforme du régime juridique de la presse.

d) Hasartmängude ja kihlvedude korraldamise teenused (CPC 96492)

Euroopa Liit, välja arvatud MT: Hasartmänguteenuste osutamine, mis hõlmab rahalise panusega õnnemänge, sealhulgas eeskätt loteriid, kraapimisloteriid, kasiinodes pakutavaid hasartmänguteenuseid, mängusaale või litsentsitud ruume, kihlveoteenuseid, bingoteenuseid ning heategevusorganisatsioonide või mittetulundusühingute pakutavaid või neile tulu toovaid hasartmänguteenuseid.

Reservatsiooni ei kohaldata osavusmängude suhtes, mänguautomaatide suhtes, mis ei väljasta auhindu või mis väljastavad auhindu üksnes tasuta mängude kujul, ja reklaammängude suhtes, mille ainus eesmärk on elavdada kaupade või teenuste müüki.

II-EU-18 – Transporditeenused ja transpordi abiteenused

Sektor/Allsektor: Transporditeenused

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine

Enamsoodustusrežiim

Toimivusnõuded

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Kohapealne esindatus

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine, piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

a) Meretransport – muu kaubanduslik tegevus, mida harrastatakse laevalt

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus, toimivusnõuded ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

Euroopa Liit: laevapere kodakondsus.

Üksnes investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim, kõrgem juhtkond ja juhatus:

Euroopa Liit, välja arvatud LV ja MT: laeva registreerimise ja asutamisriigi lipu all sõitva laevastiku käitamise korral (kogu kaubanduslik merendustegevus, millega tegeletakse merelaevalt, sealhulgas kalandus, vesiviljelus ja kalandusega seotud teenused; rahvusvaheline reisijate- ja kaubavedu (CPC 721); reisijate- ja kaubavedu siseveeteedel (CPC 7221 ja 7222); meretranspordi abiteenused).

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

Euroopa Liit: fiiderteenuste ning neile kuuluvate või renditud konteinerite mittetulunduslikel alustel ümberpaigutamise puhul Euroopa Liidu laevandusettevõtjate poolt, nende teenuste selle osa puhul, mis ei kuulu riigisisese merekabotaaži erandi alla.

SK: teenuse osutamist võimaldava tegevusloa taotlemiseks peab välisinvestorite peamine tegevuskoht asuma Slovakkias (CPC 722).

b) Meretranspordi abiteenused

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

Euroopa Liit: lootsi- ja sildumisteenuste osutamine. Suurema selguse huvides olgu märgitud, et olenemata kriteeriumidest, mida võidakse kohaldada laevade registreerimise suhtes liikmesriigis, jätab Euroopa Liit endale õiguse näha ette, et lootsi- ja sildumisteenuseid võivad pakkuda üksnes liikmesriigi riiklikesse registritesse kantud laevad (CPC 7214, 7224).

Euroopa Liit, välja arvatud LT ja LV: puksiirteenuseid võivad osutada üksnes liikmesriigi lipu all sõitvad laevad (CPC 7452).

LT: lootsi- ja sildumisteenuseid ning puksiirteenuseid võivad osutada üksnes Leedu juriidilised isikud või Leedus filiaali omavad Euroopa Liidu liikmesriikide juriidilised isikud, kellel on Leedu meresõiduohutuse ameti välja antud sertifikaat (CPC 7452).

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – kohapealne esindatus:

LT: lootsi- ja sildumisteenuseid ning puksiirteenuseid võivad osutada üksnes Leedu juriidilised isikud või Leedus filiaali omavad Euroopa Liidu liikmesriikide juriidilised isikud, kellel on Leedu meresõiduohutuse ameti välja antud sertifikaat (CPC 7214).

c) Siseveetransport ja siseveetranspordi abiteenused

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim, kõrgem juhtkond ja juhatus, toimivusnõuded; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

Euroopa Liit: reisijate- ja kaubavedu siseveeteedel (CPC 722) ning siseveetranspordi abiteenused.

Suurema selguse huvides tuleb märkida, et see reservatsioon hõlmab ka kabotaažiteenuste osutamist siseveeteedel (CPC 722).

d) Raudteetransport ja raudteetranspordi abiteenused

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

Euroopa Liidus: reisijate ja kaupade raudteetransport (CPC 711).

LT: Raudteetranspordivahendite hooldus- ja remonditeenuste korral kehtib riigi monopol (CPC 86764, 86769, 8868 osa).

FI: raudteetransporditeenuse piiriülene osutamine. Reisijateveoteenuste osutamiseks raudteel kehtivad Helsingi piirkonnas kuni 2017. aastani ja mujal kuni 2019. aastani ainuõigused (mis anti 100 % riigi omandis olnud ettevõtjale VR-Group Ltd), mida on võimalik uuendada (CPC 7111, 7112).

Kehtivad meetmed:

FI: rautatielaki (raudteeseadus) (304/2011).

e) Maanteetransport (reisijate- ja kaubaveoteenused, rahvusvahelised veoautotranspordi teenused) ja maanteetranspordi abiteenused.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus; ja piiriülese teenuskaubanduse puhul – võrdne kohtlemine, kohapealne esindatus:

Euroopa Liit:

- i) nõutakse asutamist ja piiratakse maanteedtransporditeenuste piiriülest osutamist (CPC 712);
- ii) piiratakse kabotaažiteenuste pakkumist Euroopa Liidu liikmesriigis mõnes teises liikmesriigis asutatud välisinvestori poolt (CPC 712).
- iii) Euroopa Liidu taksoteenuste suhtes võidakse kohaldada majandusvajaduste testi, millega piiratakse teenuseosutajate arvu. Põhikriteerium: kohaldatavates õigusaktides ette nähtud kohalik nõudlus (CPC 71221).

Kehtivad meetmed:

Euroopa Liit: Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1071/2009, millega kehtestatakse ühiseeskirjad autoveo-ettevõtja tegevusalal tegutsemise tingimuste kohta ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 96/26/EÜ;

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1072/2009 rahvusvahelisele autoveoturule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta ning

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1073/2009 rahvusvahelisele bussiteenuste turule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 561/2006.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine:

LV: Reisijate- ja kaubaveoteenuste osutamiseks on vaja luba, mida ei anta välismaal registreeritud sõidukitele. Asutatud üksused peavad kasutama riigis registreeritud sõidukeid (CPC 712).

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

BG: Reisijate- ja kaubaveo jaoks võib ainuõigusi või lube anda üksnes Euroopa Liidu liikmesriikide kodanikele ja Euroopa Liidu juriidilistele isikutele, kelle peakontor asub Euroopa Liidus. Nõutav on registreerimine juriidilise isikuna. Füüsilistel isikutel peab olema liikmesriigi kodakondsus (CPC 712).

MT: avalik bussiveoteenus: kogu võrgu suhtes kohaldatakse kontsessiooni, mis hõlmab avaliku teenindamise kohustust kanda hoolt teatavate ühiskonnarühmade (nagu õpilased ja eakad) eest (CPC 712).

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

FI: maanteetransporditeenuste osutamiseks on vaja luba, mida ei anta välismaal registreeritud sõidukitele (CPC 712).

Kehtivad meetmed:

FI: laki liikenteen palveluista (transporditeenuste seadus) 320/2017 ning

ajoneuvolaki (sõidukite seadus) (1090/2002).

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine:

FR: kolmandate riikide investoritel ei ole lubatud osutada linnadevahelise bussiveo teenuseid (CPC 712).

f) Kosmosetransport ja kosmoselaeva rentimine

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, toimivusnõuded, kõrgem juhtkond ja juhatus; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

Euroopa Liit: kosmosetransporditeenused ja kosmoselaevade rentimine (CPC 733, 734 osa).

g) Transpordiga seotud enamsoodustusrežiimi erandid

Investeeringute liberaliseerimise puhul – enamsoodustusrežiim; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – enamsoodustusrežiim:

transport (kabotaaž), välja arvatud meretransport

FI: teatavale riigile diferentseeritud kohtlemise võimaldamine vastavalt kehtivatele või tulevastele kahepoolsetele lepingutele, mille alusel ei kohaldata vastastikkuse põhimõtet rakendades konkreetse välisriigi lipu all registreeritud laevade või välisriigis registreeritud sõidukite suhtes üldist keeldu osutada Soomes kabotaažiteenuseid (sealhulgas kombineeritud vedu, maantee- ja raudteetransport) (CPC 711 osa, CPC 712 osa, CPC 722 osa).

Veetranspordi tugiteenused

BG: kui Mehhiko lubab Bulgaaria teenuseosutajatel pakkuda oma mere- ja jõesadamates veoste käitlemise teenuseid ning hoiustamis- ja laoteenuseid, sealhulgas konteinerite ja konteinerites sisalduva kaubaga seotud teenuseid, lubab Bulgaaria Mehhiko teenuseosutajatel pakkuda oma mere- ja jõesadamates samadel tingimustel veoste käitlemise teenuseid ning hoiustamis- ja laoteenuseid, sealhulgas konteinerite ja konteinerites sisalduva kaubaga seotud teenuseid (CPC 741 osa, CPC 742 osa).

Laevade rentimine või kasutusrent

DE: välisriigi laevade prahtimisel Saksamaal elavate tarbijate poolt võidakse kohaldada vastastikkuse tingimust (CPC 7213, 7223, 83103).

Maantee- ja raudteetransport

Euroopa Liit: teatavale riigile võimaldatakse diferentseeritud kohtlemist vastavalt Euroopa Liidu või liikmesriikide ja kolmanda riigi vahel sõlmitud ning rahvusvahelist maanteetransporti (sealhulgas kombineeritud vedu, maantee- ja raudteetransport) ja reisijatevedu käsitlevatele kehtivatele või tulevastele kahepoolsetele lepingutele (CPC 7111, 7112, 7121, 7122, 7123). Sellise kohtlemisega võidakse:

- a) reserveerida asjaomaste transporditeenuste osutamine poolte vahel või läbi poolte territooriumi kummagi lepinguosalise riigis⁴ registreeritud sõidukitele või lubada sellist teenust osutada vaid kõnealuste sõidukitega või
- b) näha nende sõidukite puhul ette maksuvabastus.

⁴ Austria puhul hõlmab enamsoodustusrežiimi erandi liiklusõigustega seotud osa kõiki riike, kellega on sõlmitud või võidakse tulevikus sõlmida maanteetransporti käsitlevad kahepoolsed lepingud või muud maanteetranspordiga seotud kokkulepped.

Maanteetransport

BG: kehtivate või tulevaste lepingute alusel võetavad meetmed, millega reserveeritakse asjaomaste transporditeenuste osutamine või piiratakse seda ning määratakse kindlaks teenuste osutamise tingimused, sh transiidiload või soodustemaksud, Bulgaaria territooriumil või üle Bulgaaria piiri (CPC 7121, 7122, 7123).

HR: rahvusvahelist maanteetransporti käsitlevate kehtivate või tulevaste lepingute alusel kohaldatavad meetmed, millega reserveeritakse transporditeenuste osutamine või piiratakse seda ning määratakse kindlaks tegevustingimused, sh transiidiload või soodustemaksud seoses transporditeenustega, mida osutatakse Horvaatiasse, Horvaatias, läbi Horvaatia ja Horvaatiast asjaomaste lepinguosaliste riikidesse (CPC 7121, 7122, 7123).

CZ: kehtivate või tulevaste lepingute alusel võetavad meetmed, millega reserveeritakse transporditeenuste osutamine või piiratakse seda ning määratakse kindlaks tegevustingimused, sh transiidiload või soodustemaksud seoses transporditeenustega, mida osutatakse Tšehhis, Tšehhis, läbi Tšehhi ja Tšehhist asjaomaste lepinguosaliste riikidesse (CPC 7121, 7122, 7123).

LT: kahepoolsete lepingute alusel rakendatavad meetmed, millega nähakse ette transporditeenuste tingimused ja määratakse kindlaks tegevustingimused, kaasa arvatud kahepoolse transiidi ja muud transpordiload seoses transporditeenustega, mida osutatakse Leedu territooriumile, läbi Leedu territooriumi ja Leedu territooriumilt teiste asjaomaste lepinguosaliste territooriumidele, ning teemaksud ja -lõivud (CPC 7121, 7122, 7123).

SK: kehtivate või tulevaste lepingute alusel võetavad meetmed, millega reserveeritakse transporditeenuste osutamine või piiratakse seda ning määratakse kindlaks tegevustingimused, sh transiidiload või soodusteemaksud seoses transporditeenustega, mida osutatakse Slovakkiasse, Slovakkias, läbi Slovakkia ja Slovakkiasst asjaomaste lepinguosaliste riikidesse (CPC 7121, 7122, 7123).

ES: Hispaanias võib keelduda kaubandusliku kohaloleku vormistamise loa andmisest sellistele teenuseosutajatele, kelle päritoluriik ei võimalda Hispaania teenuseosutajatele tõhusat turulepääsu (CPC 7123).

Kehtivad meetmed:

ES: ley 16/1987, de 30 de julio, de Ordenación de los Transportes Terrestres.

Raudteetransport

BG, CZ ja SK: kehtivad või tulevased lepingud, millega reguleeritakse liiklusõigusi ja tegevustingimusi ning transporditeenuste osutamist Bulgaaria, Tšehhi Vabariigi ja Slovakkia territooriumil ning asjaomaste riikide vahel (CPC 7111, 7112).

Lennutransport – lennutranspordi abiteenused

Euroopa Liit: Diferentseeritud kohtlemise võimaldamine kolmandale riigile vastavalt maapealse teenindamisega seotud kehtivatele või tulevastele kahepoolsetele lepingutele.

Maantee- ja raudteetransport

EE: teatavale riigile diferentseeritud kohtlemise võimaldamine rahvusvahelist maanteetransporti (sh kombineeritud maantee- ja raudteetransport) käsitlevate kehtivate või tulevaste kahepoolsete lepingute alusel, millega reserveeritakse transporditeenuste osutamine Eestisse, Eestis, läbi Eesti ja Eestist asjaomaste lepinguosaliste riikidesse kummagi lepinguosalise riigis registreeritud sõidukitele või lubatakse sellist teenust osutada vaid kõnealuste sõidukitega ning nähakse ette nende sõidukite maksuvabastus (CPC 711 osa, 712 osa, 721 osa).

Kõik reisijate- ja kaubaveoteenused, välja arvatud mere- ja õhutransport

PL: kui Mehhiko lubab Poola reisijate- ja kaubaveoettevõtjatel osutada transporditeenuseid Mehhiko territooriumile ja läbi Mehhiko territooriumi, lubab Poola Mehhiko reisijate- ja kaubaveoettevõtjatel osutada samadel tingimustel transporditeenuseid Poola territooriumile ja läbi Poola territooriumi.

II-EU-19 – Põllumajandus, kalandus ja vesi

Sektor/Allsektor: Põllumajandus, jahindus, metsandus; kalapüük, vesiviljelus, kalapüügiga seotud teenused; vee kogumine, puhastamine ja veevarustus.

Tegevusala klassifikatsioon: ISIC 011, 012, 013, 014, 015, CPC 8811, 8812, 8813 välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused; ISIC 0501, 0502, CPC 882

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine

Enamsoodustusrežiim

Toimivusnõuded

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

- a) Põllumajandus, jahindus, metsamajandus

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine:

HR: põllumajandus- ja jahindustegevus. HU: põllumajandustegevus (ISIC 011, 3.1 012, 3.1 013, 3.1 014, 3.1 015, CPC 8811, 8812, 8813, välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused).

Kehtivad meetmed:

HR: põllumajandusmaa seadus (Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne nr 152/08, nr 25/09, nr 153/09, nr 21/10, nr 39/11 ja nr 63/11), artikkel 2.

- b) Kalapüük, vesiviljelus, kalapüügiga seotud teenused (ISIC Rev. 3.1 0501, 0502, CPC 882)

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus, toimivusnõuded, enamsoodustusrežiim ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

Euroopa Liit: Eelkõige ühise kalanduspoliitika ja kolmanda riigiga sõlmitud kalanduslepingute raames, mis on seotud juurdepääsuga liikmesriikide suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni all olevate vete bioloogilistele ressurssidele ja püügipiirkondadele ning nende ressursside ja püügipiirkondade kasutamisega, sealhulgas:

- a) reguleeritakse Mehhiko või kolmanda riigi laevadele eraldatud alamkvoodi raames püütud saagi lossimist ELi sadamates;
- b) määratakse kindlaks ettevõtte minimaalne suurus, et säilitada nii väikesed kalalaevad kui ka rannapüügilaevad; või
- c) võimaldatakse Mehhikole või kolmandale riigile diferentseeritud kohtlemist vastavalt kalandusega seotud kehtivatele või tulevastele kahepoolsetele kokkulepetele.

Töõndusliku kalapüügi luba, mis annab õiguse püüda kala liikmesriigi territoriaalvetes, antakse üksnes liikmesriigi lipu all sõitvatele laevadele.

Liikmesriigi lipu all sõitva kalalaeva meeskonna liikmete kodakondsus.
Vesiviljelusrajatiste asutamine merel või siseveekogudel.

FR: isikutel, kes ei ole ELi kodanikud, ei saa olla osalust Prantsusmaale kuuluvas merealas kala-/karplooma-/vetikakasvatuse eesmärgil.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

BG: merede ja jõgede elusressursside püüki Bulgaaria sisemerealal ja territoriaalmeres peavad sooritama Bulgaaria lipu all sõitvad laevad. Välisriigi laev ei tohi tegeleda Bulgaaria majandusvööndis töondusliku kalapüügiga, välja arvatud Bulgaaria ja lipuriigi vahelise lepingu alusel. Bulgaaria majandusvööndi läbimisel ei tohi välisriigi kalalaevad hoida oma püügivahendeid töörežiimil.

c) Vee kogumine, puhastamine ja veevarustus

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

Euroopa Liit: tegevuse jaoks, mis hõlmab teenuseid seoses kodumajapidamiste või tööstuslike, kaubanduslike või muude kasutajate jaoks vee kogumise, puhastamise ja varustusega, sealhulgas joogiveega varustamine ja veemajandus.

II-EU-20 – Energiaga seotud tegevus

Sektor/Allsektor: Energia tootmine ja sellega seotud teenused

Tegevusala klassifikatsioon: ISIC 10, 1110, 12, 120, 1200, 13, 14, 232, 233, 2330, 40, 401, 4010, 402, 4020, 4030 osa, CPC 613, 62271, 63297, 7131, 71310, 742, 7422, 88 osa, 887.

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine

Toimivusnõuded

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Kohapealne esindatus

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

- a) Energiateenused – üldine (ISIC 10, 1110, 13, 14, 232, 40, 401, 402, 403 osa 41; CPC 613, 62271, 63297, 7131, 742, 7422, 887 (välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused))

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus, toimivusnõuded ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

Euroopa Liit: kui liikmesriik lubab välisosalust gaasi või elektrienergia ülekandesüsteemis või nafta või gaasi torutranspordisüsteemis seoses Mehhiko ettevõtetega, mida kontrollivad füüsilised isikud või ettevõtted kolmandast riigist, kust on pärit enam kui 5 % Euroopa Liidu nafta-, maagaasi- või elektrienergia impordist, et tagada Euroopa Liidu kui terviku või konkreetse liikmesriigi energiavarustuse kindlus. Reservatsiooni ei kohaldata nõustamis- ja konsultatsiooniteenuste suhtes, mida osutatakse energijaotusega seotud teenustena.

Reservatsioon ei kehti Horvaatia, Ungari ja Leedu puhul (Leedu puhul üksnes CPC 7131 korral) seoses kütuste torutranspordiga, Lätis seoses energijaotusega seotud teenustega ja Sloveenias seoses gaasijaotusega seotud teenustega (ISIC 401, 402, CPC 7131, 887, välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused).

CY: rafineeritud naftasaaduste tootmiseks, kui investorit kontrollib füüsiline või juriidiline isik kolmandast riigist, kust on pärit enam kui 5 % Euroopa Liidu nafta- või maagaasiimpordist, samuti seoses gaasi tootmisega, gaaskütuse enda tarbeks jaotamisega magistraalvõrkude kaudu, elektrienergia tootmise, ülekandmise ja jaotamisega, kütuste torutranspordiga, muude elektrienergia ja maagaasi jaotamisega seotud teenustega kui nõustamis- ja konsultatsiooniteenused, elektrienergia hulgimüügiteenustega ning mootorikütuste, elektrienergia ja muu gaasi kui balloongaasi jaemüügiteenustega. Elektrienergiaga seotud teenuste osutamisel (ISIC rev 3.1 232, 4010, 4020, CPC 613, 62271, 63297, 7131, ja 887, välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused) kohaldatakse kodakondsus- ja elukohanõuet.

FI: energia ning auru ja kuuma vee ülekandevõrgud ning jaotusvõrgud ja -süsteemid. monopolide või ainuõiguste vormis kvantitatiivsed piirangud maagaasi importimisele ning auru ja kuuma vee tootmisele ja jaotamisele. Praegu kehtivad loomulikud monopolid ja ainuõigused (ISIC 40, CPC 7131, 887, välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused).

FR: elektrienergia ja gaasi ülekandesüsteemid ning nafta ja gaasi torutransport (CPC 7131).

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

BE: energiajaotuse teenused ja energiajaotusega seotud teenused (CPC 887, välja arvatud konsultatsiooniteenused).

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

BE: energia ülekandmise teenuste osutamise puhul juriidiliste isikute liigid ja Belgialt ainuõigused saanud era- või avalik-õiguslike ettevõtjate kohtlemine. Nõutav asutamine Euroopa Liidus (ISIC 4010, CPC 71310).

BG: energijaotusega seotud teenused (CPC 88 osa).

PT: elektrienergia tootmine, ülekandmine ja jaotamine, gaasi tootmine, kütuste torutransport, elektrienergia hulgimüügi teenused, elektrienergia ja muu gaasi kui balloongaasi jaemüügi teenused ning elektrienergia ja maagaasi jaotusega seotud teenused. Elektrienergia- ja gaasisektori kontsessioonid antakse üksnes teatavatele äriühingutele, mille peakontor asub Portugalis, kust toimub ka äriühingu tegelik juhtimine (ISIC 232, 4010, 4020, CPC 7131, 7422, 887, välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused).

SK: elektrienergia tootmiseks, ülekandmiseks ja jaotamiseks, gaasi tootmiseks ja gaaskütuste jaotamiseks, auru ja kuuma vee tootmiseks ja jaotamiseks, kütuste torutranspordiks, elektrienergia, auru ja kuuma vee jae- ja hulgimüügiks ning energijaotusega seotud teenuste osutamiseks, sealhulgas energiatõhususe, energiasäästu ja energiaauditi valdkonna teenused, on vaja luba. Kohaldatakse majandusvajaduste testi. Taotluse võib tagasi lükata üksnes juhul, kui turg on küllastunud. Nimetatud tegevuse jaoks võib anda loa üksnes füüsilisele isikule, kelle alaline elukoht on ELi liikmesriigis või Euroopa Majanduspiirkonna (edaspidi „EMP“) riigis, või juriidilisele isikule, kes on asutatud ELis või EMPs.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine:

BE: kui arvata välja metallimaakide kaevandamine ning muu mäetööstus, siis võidakse välisriigi ettevõtetel, mida kontrollivad füüsilised isikud või ettevõtjad kolmandast riigist, kust on pärit enam kui 5 % Euroopa Liidu nafta-, maagaasi- või elektrienergiaimpordist, keelata omandada kontroll kõnealuse tegevuse üle. Nõutav on registreerimine juriidilise isikuna (mitte filiaalina) (ISIC 10, 1110, 13, 14, 232, 4010 osa, 4020 osa, 4030 osa).

Kehtivad meetmed:

Euroopa Liit: Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/72/EÜ, mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/54/EÜ ning

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/73/EÜ, mis käsitleb maagaasi siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/55/EÜ.

BG: energiaseadus.

CY: elektriturgu reguleeriv 2003. aasta seadus;

määrus 2003. aasta elektrituruseaduse nr 122(I)/2003 kohta, mida on muudetud seadustega nr 239(I)/2004, nr 143(I)/2005, nr 173(I)/2006, nr 92(I)/2008, nr 211(I)/2012, nr 206(I)/2015 ja nr 18(I)/2017;

gaasiturgu reguleerivad 2004.–2007. aasta seadused;

naftaseadus (torujuhtmed), Küprose Vabariigi põhiseadus, 273. peatükk;

naftaseadus L.64(I)/1975 ning

nafta ja kütuse tehnilist kirjeldust käsitlevad 2003.–2009. aasta seadused.

FI: maakaasumarkkinalaki (maagaasiturust seadus) (508/2000)

maakaasumarkkinalaki (maagaasiturust seadus) (587/2017) ning

sähkömarkkinalaki (elektriturust seadus) (386/1995).

FR: energiaseadustik (L111-5, L111-53).

PT: maagaas: 26. oktoobri 2012. aasta dekreet-seadused nr 230 ja nr 231;

elekter: 8. oktoobri 2012. aasta dekreet-seadused nr 215-A ja nr 215-B ning

toornafta ja naftasaadused: 15. veebruari 2006. aasta dekreet-seadus nr 31.

SK: seadus nr 51/1988 kaevandamise, lõhkeainete ja kaevandamise riikliku reguleerimise kohta;

seadus nr 569/2007 geoloogilise tegevuse kohta.

seadus nr 251/2012 energia kohta ning

seadus nr 657/2004 soojusenergia kohta.

- b) Elekter (ISIC rev.3.1 40, 401; CPC 62271, 887 (välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused))

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus, toimivusnõuded ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

FI: elektrienergia import. Seoses elektrienergia piiriülese kaubanduse, hulgimüügi ja jaemüügiga. FR: elektrienergia ülekande- või jaotussüsteeme võivad omada ja käitada üksnes äriühingud, mille kapital kuulub 100 % Prantsuse riigile, mõnele teisele avaliku sektori organisatsioonile või ettevõttele Electricité de France (EDF).

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

BG: elektrienergia ja soojuse tootmiseks.

PT: Elektrienergia ülekandmine ja jaotamine toimub ainuõigusliku avaliku teenindamise kontsessiooni alusel.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine:

BE: Et saada individuaalne luba elektrienergia tootmiseks võimsusega 25 MW, on vajalik tegevuskoht Euroopa Liidus või mõnes teises riigis, kus kehtib Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. detsembri 1996. aasta direktiiviga 96/92/EÜ (mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju) jõustatud korraga sarnane kord ning kus äriühingul on asjaomase riigi majandusega tegelik ja pidev seos.

Elektrienergia tootmiseks Belgia avamereterritooriumil on vaja kontsessiooni ja ühisettevõtet liikmesriigi äriühinguga või äriühinguga välisriigist, kus kehtib direktiivis 2003/54/EÜ sätestatud korraga sarnane kord, eriti seoses loa andmise ja valiku tegemise tingimustega. Peale selle peaks äriühingu juhatuse asukoht või peakontor olema liikmesriigis või eespool nimetatud kriteeriumidele vastavas riigis, kui äriühingul on asjaomase riigi majandusega tegelik ja pidev seos.

Et ehitada elektriliine, mis seovad avameretootmise Elia põhivõrguga, on vaja luba ja äriühing peab vastama eespool kirjeldatud tingimustele (v.a ühisettevõtte tingimus).

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

BE: vahendaja, kellel on Belgias kliendid, kes on ühendatud riiklikusse võrku või otseliiniga, mille nimipinge on üle 70,000 voldi, vajab elektrienergia tarnimiseks luba. Sellise loa võib anda üksnes EMPs asutatud füüsilisele või juriidilisele isikule.

Kehtivad meetmed:

BE: arrêté royal du 11 octobre 2000 fixant les critères et la procédure d'octroi des autorisations individuelles préalables à la construction de lignes directes;

arrêté royal du 20 décembre 2000 relatif aux conditions et à la procédure d'octroi des concessions domaniales pour la construction et l'exploitation d'installations de production d'électricité à partir de l'eau, des courants ou des vents, dans les espaces marins sur lesquels la Belgique peut exercer sa juridiction conformément au droit international de la mer;

arrêté royal du 12 mars 2002 relatif aux modalités de pose de câbles d'énergie électrique qui pénètrent dans la mer territoriale ou dans le territoire national ou qui sont installés ou utilisés dans le cadre de l'exploration du plateau continental, de l'exploitation des ressources minérales et autres ressources non vivantes ou de l'exploitation d'îles artificielles, d'installations ou d'ouvrages relevant de la juridiction belge;

arrêté royal du 2 avril 2003 relatif aux autorisations de fourniture d'électricité par des intermédiaires et aux règles de conduite applicables à ceux-ci ning

arrêté royal du 12 juin 2001 relatif aux conditions générales de fourniture de gaz naturel et aux conditions d'octroi des autorisations de fourniture de gaz naturel.

FI: maakaasumarkkinalaki (maagaasituru seadus) (508/2000)

maakaasumarkkinalaki (maagaasituru seadus) (587/2017) ning

sähkömarkkinalaki (elektrituru seadus) 588/2013.

FR: energiaseadustik (L111-5, L111-53).

PT: elekter: 8. oktoobri 2012. aasta dekreet-seadused nr 215-A ja nr 215-B.

- c) Kütused, gaas, toornafta või naftasaadused (ISIC 232, 40, 402; CPC 613, 62271, 63297, 7131, 71310, 742, 7422, 88 osa, 887, välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused)

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus, toimivusnõuded ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

FI: energiajulgeoleku huvides hoitakse ära välisriikide isikute või ettevõtete poolne kontrolli või omandiõiguse omandamine veeldatud maagaasi terminalide üle (sealhulgas need terminali osad, mida kasutatakse veeldatud maagaasi hoiustamiseks või taasgaasistamiseks).

FR: riigi energiajulgeoleku huvides võivad gaasi ülekande- või jaotussüsteeme omada ja käitada üksnes äriühingud, mille kapital kuulub 100 % Prantsuse riigile, mõnele teisele avaliku sektori organisatsioonile või ettevõttele ENGIE.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

BE: gaasi mahtkaubana hoiustamise teenuste osutamiseks seoses juriidiliste isikute liikidega ja Belgialt ainuõigused saanud era- või avalik-õiguslike ettevõtjate kohtlemisega. Gaasi mahtkaubana hoiustamise teenuste osutamiseks on nõutav tegevuskoht Euroopa Liidus (CPC 742 osa).

BG: seoses nafta ja maagaasi torutranspordi, hoiustamise ja ladustamisega, sealhulgas transiitülekandega (CPC 71310, CPC 742 osa).

PT: seoses toru kaudu transporditavate kütuste (maagaasi) hoiustamise ja ladustamise teenuste piiriülese osutamisega. Samuti kontsessioonid, mis on seotud maagaasi ülekandmise, jaotamise ja maa-aluse hoiustamisega ning veeldatud maagaasi vastuvõtmise, hoiustamise ja taasgaasistamise terminalidega, antakse avalike pakkumismenetluste tulemusel kontsessioonilepingute alusel (CPC 7131, CPC 7422).

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

BE: Maagaasi ja muude kütuste torutranspordi jaoks on vaja luba. Loa võib anda üksnes liikmesriigis asutatud füüsilisele või juriidilisele isikule (vastavalt 14. mai 2002. aasta kuningliku dekreeedi artiklile 3).

Loa taotlemisel peab:

- a) äriühing olema asutatud kooskõlas Belgia või mõne teise liikmesriigi õigusega või sellise kolmanda riigi õigusega, mis on kohustunud säilitama õigusraamistiku, mis sisaldab Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuni 1998. aasta direktiivis 98/30/EÜ (maagaasi siseturu ühiseeskirjade kohta) kindlaks määratud ühistele nõuetele sarnaseid nõudeid ning

- b) äriühingu juhatuse asukoht, peamine tegevuskoht või peakontor asuma liikmesriigis või sellises kolmandas riigis, mis on kohustunud säilitama õigusraamistiku, mis sisaldab Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuni 1998. aasta direktiivis 98/30/EÜ (maagaasi siseturu ühiseeskirjade kohta) kindlaks määratud ühistele nõuetele sarnaseid nõudeid, tingimusel et kõnealuses tegevuskohas või peakontoris toimuval tegevusel on asjaomase riigi majandusega tegelik ja pidev seos (CPC 7131).

Maagaasi tarnimiseks Belgia klientidele (kliendid on nii jaotusettevõtted kui ka tarbijad, kelle üldine gaasitarbimine kõikidest tarneallikatest kokku on vähemalt miljon kuupmeetrit aastas) on üldjuhul vajalik ministri välja antud individuaalne luba, välja arvatud juhul, kui tarnija on jaotusettevõtte, kes kasutab oma jaotusvõrku. Sellise loa võib anda üksnes liikmesriigis asutatud füüsilisele või juriidilisele isikule.

CY: toru kaudu transporditavate kütuste hoiu- ja laoteenuste piiriüleseks osutamiseks ning kütteõli ja balloongaasi jaemüügiks, välja arvatud postimüük (CPC 613, CPC 62271, CPC 63297, CPC 7131, CPC 742).

Kehtivad meetmed:

BE: arrêté royal du 14 mai 2002 relatif à l'autorisation de transport de produits gazeux et autres par canalisations ning

loi du 12 avril 1965 relative au transport de produits gazeux et autres par canalisations (artikkel 8.2).

BG: energiaseadus.

CY: elektriturgu reguleeriv 2003. aasta seadus;

seadus nr 122(I)/2003, mida on muudetud seadustega nr 239(I)/2004, nr 143(I)/2005, nr 173(I)/2006, nr 92(I)/2008, nr 211(I)/2012, nr 206(I)/2015 ja nr 18(I)/2017;

gaasiturgu reguleerivad 2004.–2007. aasta seadused;

naftaseadus (torujuhtmed), Küprose Vabariigi põhiseadus, 273. peatükk;

naftaseadus L.64(I)/1975 ning

nafta ja kütuse tehnilist kirjeldust käsitlevad 2003.–2009. aasta seadused.

FI: maakaasumarkkinalaki (maagaasiturust seadus) (508/2000) ning

maakaasumarkkinalaki (maagaasiturust seadus) (587/2017).

FR: energiaseadustik (L111-5, L111-53).

PT: maagaas: 26. oktoobri 2012. aasta dekreet-seadused nr 230 ja nr 231;

elekter: 8. oktoobri 2012. aasta dekreet-seadused nr 215-A ja nr 215-B ning

toornafta ja naftasaadused: 15. veebruari 2006. aasta dekreet-seadus nr 31.

d) Tuumaenergia (ISIC rev 3.1 12, 3.1 23, 120, 1200, 233, 2330, 40, 4010 osa, CPC 887)

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

DE: tuumamaterjali tootmise, töötlemise ja transportimise ning tuumaenergiapõhise elektri tootmise või jaotamise puhul.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

AT ja FI: tuumamaterjali tootmise, töötlemise, jaotamise ja transportimise ning tuumaenergiapõhise elektri tootmise ja jaotamise puhul.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus, toimivusnõuded:

HU ja SE: tuumkütuse töötlemiseks ja tuumaenergiapõhise elektrienergia tootmiseks.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine; ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

BE: tuumamaterjali tootmise, töötlemise ja transportimise ning tuumaenergiapõhise elektri tootmise või jaotamise puhul.

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus:

BG: lõhustuvate ja ühinevate tuumamaterjalide või nende algmaterjalide töötlemise, samuti nendega kauplemise, tuumajaamade seadmete ja süsteemide hooldamise ja parandamise, selliste materjalide ning nende töötlemisel tekkinud prügi ja jäätmete transportimise, ioniseeriva kiirguse kasutamise ning kõigi muude teenuste osutamise korral, mis on seotud tuumaenergia kasutamisega rahumeelsetel eesmärkidel (sealhulgas inseneri- ja nõustamisteenused, tarkvarateenused).

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine:

FR: need tegevused peavad olema kooskõlas Euratomi lepingust tulenevate kohustustega.

Kehtivad meetmed:

AT: Bundesverfassungsgesetz für ein atomfreies Österreich (konstitutsiooniline seadus tuumavaba Austria kohta), BGBl. I Nr. 149/1999.

BG: tuumaenergia ohutu kasutamise seadus.

FI: Ydinenergi laki (tuumaenergia seadus) (990/1987).

HU: 1996. aasta seadus nr CXVI tuumaenergia kohta ning

valitsuse dekreet nr 72/2000 tuumaenergia kohta.

SE: Rootsi keskkonnaseadustik (1998:808) ning

seadus tuumatehnoloogiaalase tegevuse kohta (1984:3).

II-EU-21 – Muud mujal nimetamata teenused

Sektor/Allsektor: Muud mujal nimetamata teenused

Tegevusala klassifikatsioon: CPC 9703, CPC 612 osa, CPC 621 osa, CPC 625 osa, 85990 osa

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine

Enamsoodustusrežiim

Toimivusnõuded

Kõrgem juhtkond ja juhatus

Peatükk: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Kirjeldus:

Euroopa Liit jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses järgmisega:

a) Matuse-, kremeerimis- ja surnutalitamisteenused (CPC 9703)

Investeeringute liberaliseerimise puhul – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus ja piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

DE: kalmistut võib hallata üksnes avalik-õiguslik juriidiline isik. Kalmistute rajamine ja haldamine ning matustega seotud teenused on riiklikud teenused.

CY ja SI: matuse-, kremeerimis- ja surnutalitamisteenused.

SE: kremeerimis- ja matusteenused kuuluvad Rootsi kiriku või kohaliku ametiasutuse monopoli alla.

b) Muud äritegevusega seotud teenused

Piiriülese teenustekaubanduse puhul – võrdne kohtlemine:

LT: riigiettevõttel Infostruktura on ainuõigus osutada järgmisi teenuseid: andmeedastus turvaliste riiklike ülekandevõrkude kaudu, „gov.lt“ lõpuga internetiaadresside eraldamine ja elektrooniliste kassaaparaatide sertifitseerimine.

Kehtivad meetmed:

LT: valitsuse 28. mai 2002. aasta otsus nr 756 ministeeriumide, valitsusasutuste ja maavanemate asutatud ja neile määratud riigiettevõtete ja -asutuste pakutavate monopoolsete kaupade ja teenuste hindade ja tariifide kehtestamise standardmenetluse heakskiitmise kohta.

TULEVASTE MEETMETEGA SEOTUD RESERVATSIOONID

MEHHIKO LOETELU

Kesktrasandil kohaldatavad reservatsioonid

II-MX-1

Sektor: Kõik

Allsektor:

Tegevusala klassifikatsioon:

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artikkel 11.6)

Valitsemistasand: Kesktrasand

Kirjeldus: Piiriülene teenustekaubandus

Mehhiko jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima mis tahes meetmeid, mis piiravad kesk-, piirkondliku või kohaliku valitsemistasandi emiteeritud võlakirjade, lühiajaliste riigikassa võlakirjade või muude võlaväärtpaberite omandamist, ostmist või muid tehinguid nendega.

Kehtivad meetmed:

II-MX-2

Sektor: Kõik

Allsektor:

Tegevusala klassifikatsioon:

Asjaomased kohustused: Kõrgem juhtkond ja juhatus (artikkel 10.10)

Valitsemistasand: Kesktasand

Kirjeldus: Investeeringute liberaliseerimine

Mehhiko jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid, millega nõutakse, et enamus hõlmatud Euroopa Liidu ettevõtte direktorite nõukogu või mis tahes selle komitee liikmetest oleks kindla kodakondsusega või Mehhiko territooriumi resident tingimusel, et see nõue ei kahjusta oluliselt investori võimet oma hõlmatud ettevõtet kontrollida.

Kehtivad meetmed:

II-MX-3

Sektor: Energia

Allsektor: Nafta ja muud süsivesinikud

Elekter

Tegevusala klassifikatsioon:

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artiklid 10.7 ja 11.6)

Toimivusnõuded (artikkel 10.9)

Kohapealne esindatus (artikkel 11.5)

Kõrgem juhtkond ja juhatus (artikkel 10.10)

Valitsemistasand: Kesktasand

Kirjeldus: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Mehhiko jätab endale õiguse võtta seoses tegevusega, millele on viidatud liite I-B-1 reservatsioonides I-MX-14 ja I-MX-15, vastu meetmeid, et rakendada dekreeti, millega jõustatakse riigiettevõtte „Föderaalne elektrikomisjon“ seadus; riigiettevõtte „Petróleos Mexicanos“ seadus; elektrisektori seadus; süsivesinike sektori seadus; energiasüsteemi planeerimise ja überkujundamise seadus; biokütuste seadus; geotermaalenergia seadus ja riikliku energiakomisjoni seadus; millega muudetakse Mehhiko stabiliseerimisele ja arengule suunatud toornafta fondi seaduse mitut sätet ning millega muudetakse Mehhiko stabiliseerimisele ja arengule suunatud toornafta fondi seaduse mitut sätet, lisatakse sellesse sätteid ja kujundatakse neid ümber; geotermaalenergia seadus ja riikliku energiakomisjoni seadus; Mehhiko stabiliseerimisele ja arengule suunatud toornafta fondi seaduse mitut sätet muudetakse ning föderaalse avaliku halduse alusseaduse mitut sätet muudetakse, sätteid lisatakse ja tunnistatakse kehtetuks; tekst ametlikus väljaandes avaldatud 18. märtsil 2025. Kui sellised meetmed vastu võetakse, loetakse need olemasolevateks nõuetele mittevastavateks meetmeteks, mis on loetletud I lisas, ja mida käsitletakse artikli 10.12 „Nõuetele mittevastavad meetmed ja erandid“ lõigetes 1 ja 3. Suurema selguse huvides olgu märgitud, et iga sellise rakendusmeetme nõuetele mittevastavad aspektid piirduvad dekreediga lubatuga ja käesoleva reservatsiooni alusel vastu võetud rakendusmeetmetega lubatuga.

Mehhiko lubab erainvesteeringuid nafta ja muude süsivesinike uurimisse ja tootmisse ning elektrienergia ülekandmise ja jaotamise avalikku teenusesse üksnes lepingupõhiste kokkulepete alusel.

Kui Mehhiko õigust muudetakse nii, et lubatakse erainvesteeringud muul kui teises lõigus esitatud viisil, või lubatakse teises lõigus esitatud tegevusaladel tegutseva ettevõtte varasid või osalust müüa, jätab Mehhiko endale õiguse kehtestada sellele investeeringule piiranguid.

Kõik kooskõlas kolmanda lõiguga kehtestatud piirangud loetakse olemasolevateks nõuetele mittevastavateks meetmeteks, mis on loetletud I lisas, ja mida käsitletakse artikli 10.12 „Nõuetele mittevastavad meetmed ja erandid“ lõigetes 1 ja 3.

Suurema selguse huvides kinnitab Mehhiko Mehhiko Ühendriikide põhiseaduse (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos) artiklites 25, 27 ja 28 nimetatud põhimõtet, et nafta ja muude süsivesinike uurimise ja tootmise, riikliku elektrisüsteemi kavandamise ja juhtimise ning avaliku elektrienergia ülekandmise ja jaotamise teenuse puhul kehtib riigi monopol.

Kehtivad meetmed:

Meehiko Ühendriikide põhiseadus (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), artiklid 25, 27 ja 28.

Riigiettevõtte „Föderaalne elektrikomisjon“ seadus (Ley de la Empresa Pública del Estado, Comisión Federal de Electricidad).

Välisinvesteeringute seadus (Ley de Inversión Extranjera).

Süsivesinike sektori seadus (Ley del Sector Hidrocarburos).

Riigiettevõtte „Petróleos Mexicanos“ seadus (Ley de la Empresa Pública del Estado, Petróleos Mexicanos).

Elektrisektori seadus (Ley del Sector Eléctrico).

Energiasüsteemi planeerimise ja ümberkujundamise seadus (Ley de Planeación y Transición Energética).

II-MX-4

Sektor: Meelelahutusteenused

Allsektor: Meelelahutus- ja vabaajateenused

Tegevusala klassifikatsioon: CMAP 949104 Muud erasektori pakutavad meelelahutus- ja vabaajateenused (piiratud hasartmängude ja kihlvedude korraldamise teenustega)

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artiklid 10.7 ja 11.6)

Enamsoodustusrežiim (artiklid 10.8 ja 11.7)

Kõrgem juhtkond ja juhatus (artikkel 10.10)

Kohapealne esindatus (artikkel 11.5)

Valitsemistasand: Kesktasand

Kirjeldus: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Mehhiko jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima meetmeid seoses hasartmängu- ja kihlveoteenuste osutamise või nendesse tehtavate investeeringute liberaliseerimisega.

Kehtivad meetmed:

II-MX-5

Sektor: Vähemustega seotud küsimused

Allsektor:

Tegevusala klassifikatsioon:

Asjaomased kohustused: Kohapealne esindatus (artikkel 11.5)

Võrdne kohtlemine (artikkel 11.6)

Valitsemistasand: Kesktasand

Kirjeldus: Piiriülene teenustekaubandus

Mehhiko jätab endale õiguse võtta või jätta kehtima meetmeid, millega antakse õigusi või eelisõigusi sotsiaalselt või majanduslikult ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele.

Kehtivad meetmed:

Mehhiko Ühendriikide põhiseadus (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), artikkel 4.

II-MX-6

Sektor: Sotsiaalteenused

Allsektor:

Tegevusala klassifikatsioon:

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artiklid 10.7 ja 11.6)

Enamsoodustusrežiim (artiklid 10.8 ja 11.7)

Toimivusnõuded (artikkel 10.9)

Kõrgem juhtkond ja juhatus (artikkel 10.10)

Kohapealne esindatus (artikkel 11.5)

Valitsemistasand: Kesktasand

Kirjeldus: Investeeringute liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Mehhiko jätab endale õiguse võtta või jätta kehtima mis tahes meetmeid, mis on seotud riikliku õiguskaitse ja kinnipidamisasutuste teenuste osutamisega ning järgmiste teenuste osutamisega niivõrd, kuivõrd need on avalik-õiguslikel eesmärkidel kehtestatud või rakendatavad sotsiaalteenused: sissetulekute kaitse või kindlustus, sotsiaalkaitse või sotsiaalkindlustus, sotsiaalhoolekanne, avalik-õiguslik haridus ja koolitus, tervishoid ja lastehoid.

Kehtivad meetmed:

Mehhiko Ühendriikide põhiseadus (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), artiklid 4, 17, 18, 25, 26, 28 ja 123.

II-MX-7

Sektor: Transport

Allsektor: Spetsialistid

Tegevusala klassifikatsioon: CMAP 951023 Muud kutse-, tehnilised ja eriteenused (piiratud laevakaptenite, õhusõidukipilootide, laeva masinistide, laeva mehaanikute, lennujaamade administraatorite (comandantes de aeródromos), sadamakaptenite, sadamalootside, Mehhiko lipu all sõitvate laevade või õhusõidukite meeskonnaga)

Asjaomased kohustused: Kohapealne esindatus (artikkel 11.5)

Võrdne kohtlemine (artikkel 11.6)

Enamsoodustusrežiim (artikkel 11.7)

Valitsemistasand: Kesktasand

Kirjeldus: Piiriülene teenustekaubandus

Mehhiko jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima mis tahes meetmeid seoses spetsialistidega. Vaid sünnipäraseid Mehhiko kodanikud võivad olla:

kaptenid, piloodid, masinistid, mehaanikud ja Mehhiko lipu all sõitvate laevade või õhusõidukite meeskonnaliikmed ning

sadamalootsid, sadamakaptenid ja lennujaamade administraatorid.

Kehtivad meetmed:

Mehhiko Ühendriikide põhiseadus (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), artikkel 32.

II-MX-8

Sektor: Kõik

Allsektor: Telegraaf, raadiotelegraaf ja postiteenused

Kupüüride (rahatahtede) emiteerimine ja müntide verimine

Mere- ja siseveesadamate kontrollimine, inspekteerimine ja seire

Lennujaamade ja kopteriväljakute kontrollimine, inspekteerimine ja seire

Tuumaenergia, k.a radioaktiivsete materjalide uurimine, kasutamine ja nendest kasu saamine

Tegevusala klassifikatsioon:

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artikkel 10.7)

Enamsoodustusrežiim (artikkel 10.8)

Toimivusnõuded (artikkel 10.9)

Kõrgem juhtkond ja juhatus (artikkel 10.10)

Valitsemistasand: Kesktasand

Kirjeldus: Investeeringute liberaliseerimine

Allpool loetletud tegevusalade puhul kehtib riigi monopol ning erakapitali investeeringud on Mehhiko õigusega keelatud. Kui Mehhiko lubab teenuslepingute, kontsessioonide, laenukokkulepete või mis tahes muude lepingupõhiste kokkulepetega erakapitali investeeringuid neis tegevusalades osalemiseks, ei või seda osalust tõlgendada nende tegevusalade reservatsiooni mõjutavana.

Kui Mehhiko õigust muudetakse nii, et lubatakse erakapitali investeeringud allpool loetletud tegevusaladesse, võib Mehhiko kehtestada piirangud välisinvesteeringute osalusele ning neid piiranguid loetakse olemasolevateks nõuetele mittevastavateks meetmeteks, mis on loetletud I lisas, ja mida käsitletakse artikli 10.12 „Nõuetele mittevastavad meetmed ja erandid“ lõigetes 1 ja 3. Samuti võib Mehhiko kehtestada allpool loetletud tegevusaladel tegutseva ettevõtte varade või osaluse müügi korral piirangud välisinvesteeringute osalusele ning neid piiranguid loetakse olemasolevateks nõuetele mittevastavateks meetmeteks, mis on loetletud I lisas, ja mida käsitletakse artikli 10.12 „Nõuetele mittevastavad meetmed ja erandid“ lõigetes 1 ja 3.

- a) Telegraaf, raadiotelegraaf ja postiteenused;
- b) kupüüride (rahatähtede) emiteerimine ja müntide vermimine;

- c) mere- ja siseveesadamate kontrollimine, inspekteerimine ja seire;
- d) lennujaamade ja kopteriväljakute kontrollimine, inspekteerimine ja seire ning
- e) tuumaenergia⁵.

Kehtivad meetmed:

Mehhiko Ühendriikide põhiseadus (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), artiklid 25 ja 28.

Mehhiko keskpanga seadus (Ley del Banco de México).

Mehhiko müntimiskoja seadus (Ley de la Casa de Moneda de México).

Mehhiko Ühendriikide rahandusseadus (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos).

Navigatsiooni- ja merekaubandusseadus (Ley de Navegación y Comercio Marítimos).

Sadamateseadus (Ley de Puertos).

⁵ Käesolevas kirje tähenduses hõlmab tuumaenergia radioaktiivsete materjalide uurimist, kasutamist ja nendest kasu saamist.

Lennujaamade seadus (Ley de Aeropuertos).

Föderaalne telekommunikatsiooni- ja ringhäälinguseadus (Ley en Materia de Telecomunicaciones y Radiodifusión).

Dekreet, millega luuakse Mehhiko õhuruumis navigatsiooniteenuste osutamise detsentraliseeritud asutus (hispaaniakeelne akronüüm SENEAM) (Decreto que crea el Organismo Desconcentrado de Servicios a la Navegación en el Espacio Aéreo Mexicano, SENEAM).

Üldiste sidevahendite seadus (Ley de Vías Generales de Comunicación).

Mehhiko postiteenuste seadus (Ley del Servicio Postal Mexicano), I jaotis, III peatükk.

Välisinvesteeringute seadus (Ley de Inversión Extranjera).

II-MX-9

Sektor: Kaevandamine

Allsektor: Liitiumiga seotud tegevusalad

Tegevusala klassifikatsioon:

Asjaomased kohustused: Võrdne kohtlemine (artikkel 10.7)

Toimivusnõuded (artikkel 10.9)

Kõrgem juhtkond ja juhatus (artikkel 10.10)

Valitsemistasand: Kesktasand

Kirjeldus: Investeeringute liberaliseerimine

Liitiumiga seotud tegevusalade, selahulgas liitiumi uurimise ja kasutamise puhul kehtib riigi monopol ning erakapitali investeeringud on Mehhiko õigusega keelatud. Kui Mehhiko lubab teenuslepingute, kontsessioonide, laenukokkulepete või mis tahes muude lepingupõhiste kokkulepetega erakapitali investeeringuid neis tegevusalades osalemiseks, ei või seda osalust tõlgendada riigi monopoli mõjutavana nendel tegevusaladel.

Kui Mehhiko õigust muudetakse nii, et lubatakse erakapitali investeeringud liitiumiga seotud tegevusaladesse, võib Mehhiko kehtestada piirangud välisinvesteeringute osalusele ning neid piiranguid loetakse olemasolevateks nõuetele mittevastavateks meetmeteks, mis on loetletud I lisas, ja mida käsitletakse artikli 10.12 „Nõuetele mittevastavad meetmed ja erandid“ lõigetes 1 ja 3. Samuti võib Mehhiko kehtestada liitiumiga seotud tegevusaladel tegutseva ettevõtte varade või osaluse müügi korral piirangud välisinvesteeringute osalusele ning neid piiranguid loetakse olemasolevateks nõuetele mittevastavateks meetmeteks, mis on loetletud I lisas, ja mida käsitletakse artikli 10.12 „Nõuetele mittevastavad meetmed ja erandid“ lõigetes 1 ja 3.

Kehtivad meetmed:

Mehhiko Ühendriikide põhiseadus (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), artiklid 27 ja 28.

Kaevandamise seadus (Ley de Minería).

II-MX-10

Sektor: Kõik

Allsektor:

Tegevusala klassifikatsioon:

Asjaomased kohustused: Enamsoodustusrežiim (artikkel 10.8)

Valitsemistasand: Kesktasand

Kirjeldus: Investeeringute liberaliseerimine

Mehhiko jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima mis tahes meetmeid, millega võimaldatakse riikide erinevat kohtlemist kõigi selliste kahepoolsete või rahvusvaheliste lepingute alusel, mis kehtisid enne käesoleva lepingu jõustumise kuupäeva. Seda reservatsiooni ei kohaldata nende meetmete suhtes, millega võimaldatakse erinevat kohtlemist seoses järgmisega:

- a) energiakaupade uurimine, tootmine ja valmistamine, samuti gaasi ja elektrienergia jaotamine ja ülekandmine ning energiakaupade turustamine, sealhulgas hulgi- ja jaemüük, ning
- b) liitiumiga seotud tegevusalad, sealhulgas liitiumi uurimine ja kasutamine.

Mehhiko jätab endale õiguse võtta vastu või jätta kehtima mis tahes meetmeid, millega võimaldatakse riikide erinevat kohtlemist kõigi selliste rahvusvaheliste lepingute alusel, mis kehtivad või mis sõlmitakse pärast käesoleva lepingu jõustumise kuupäeva ja milles käsitletakse:

- a) lennundust,
 - b) kalandust või
 - c) merendusküsimusi, sh merepäästet.
-